

Rok (s) UHK

MAGAZÍN ZE ŽIVOTA UNIVERZITY V SALONU REPUBLIKY

{ } Univerzita
Hradec Králové

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

**Studující jako partneři
a univerzita s pověstí
náročné, ale kvalitní školy.**

Budoucí rektor Jan Kříž přibližuje
své plány v čele UHK

OBSAH

- 3 Studující jako partneři a univerzita s pověstí náročné, ale kvalitní školy. Budoucí rektor Jan Kříž přibližuje své plány v čele UHK

Výzkum, vývoj, inovace a tvůrčí činnost

- 7 Specializovaný Ph.D. kurz již potěší motivuje mladé výzkumníky a výzkumnice na UHK
- 8 Co jsou pravidla a jak jsou konstituována? Jedna z mnoha otázek řešených na mezinárodní filozofické konferenci v rámci projektu EXPRO
- 9 Novou éru v identifikaci a analýze lipidových izomerů otevřel prestižní grant Miroslava Lísy
- 10 Umělá inteligence má pro výuku cizích jazyků velký potenciál, potvrdili v mezinárodní spolupráci výzkumníci z UHK
- 11 Výzkumné centrum Univerzity Hradec Králové cílí na špičkový archeologický výzkum. Na provoz si CETA vydělá smluvním výzkumem
- 13 FIMácké modely pomáhají v rámci multidisciplinárního mezinárodního výzkumu řešit fenomén tsunami
- 15 Přírodověda otevírá brány budoucím inovátorům. Akreditovala nový studijní program reflektující měnící se potřeby světa technologií
- 16 Lidem v tísní radí chatbot. Projekt výzkumníků z UHK rozvíjející sociální služby v regionu získal krajské ocenění
- 17 Young Scientists Conference rozvířila klidné akademické vody
- 19 Archeologové z úseku D35 mezi Sadovou a Plotištěm hlásí zajímavé nálezy
- 21 Tradiční konference Hradecké ekonomické dny (HED) vstupuje do třetí dekády. Jednadvacetý ročník navštívili hosté z 12 zemí
- 23 Jubilejní dvacátý ročník Hradeckých dnů sociální práce (HDSP) nesl téma Respekt k rozmanitosti. Hlavní přednášku vyslovil filozof Bělohorský
- 24 Univerzitní projekty zabodovaly v inovátorské soutěži „Buďte inspirací“
- 26 Unikátní vambereckou krajkou odborníci podrobí v rámci projektu NAKI multidisciplinárnímu zkoumání
- 28 Pohledem historiků na lázeňskou sídla. Filozofická fakulta UHK řeší další projekt NAKI
- 29 Odborník na kvalitu potravin: jezte rozmanitě a střídejte značky, tak se vyhnete nežádoucím účinkům mykotoxinů
- 36 Tradiční remoska jako moderní a chytrý produkt třetího tisíciletí. Vylepšení a nových funkcionalit se jí dostalo i díky vědcům z FIMky

- 38 Finalistka FameLab: Život má nekonečno možností, je hádankou, kterou jsem odhodlala rozluštit!

- 39 Geoparky střeží příběh Země. Jak je lépe přiblížit veřejnosti řeší zástupci čtyř kontinentů

- 41 Světovou premiéru Čapkova dramatu RUR připomíná nová publikace z dílny Pedagogické fakulty UHK

- 42 Filozofická fakulta UHK se může pochlubit prestižními publikačními výstupy

- 43 Publikačně aktivní představitelé Katedry kulturních a náboženských studií PdF UHK představují nové knižní tituly

- 44 Nová kniha Miloše Zapletala zkoumá, jak se stal Leoš Janáček Janáčkem, kterého známe

- 45 Vivat academia, Vivant professores!

Zahraniční vztahy

- 53 Léto trávili zahraniční studující opět v lavicích Univerzity Hradec Králové

- 57 Hradec Králové International Physics Days 2023

- 58 Hudba jako univerzální jazyk. Americký univerzitní pěvecký sbor sklídl u hradeckého publika veliký úspěch

- 59 Nejúspěšnější žadatelkou o mezinárodní kreditovou mobilitu v Česku je Filozofická fakulta UHK. Čerpá tři čtvrtiny alokovaných prostředků

- 61 Program Erasmus+ Blended Intensive Program má za sebou premiéru na FIM UHK. Zapojili se studující z Itálie a Rumunska

- 62 Univerzita Hradec Králové je spolu s dalšími jedenácti evropskými univerzitami zapojena do aliance EURESTRA

- 64 Zahraniční studující obohacují výuku dětí na základní škole. Na namibijské dětské hry bychom sami nepřišli, vítají zkušenost učitelé

- 65 KO-LABORÁTORIUM

- 66 UHK si udržuje silnou pozici ve světových žebříčcích univerzit

- 67 Filozofická fakulta UHK poprvé koordinuje projekty kooperativního partnerství. Jejich cílem je zlepšit výuku v humanitních oblastech

- 68 Společná identita a společná budoucnost jako podtitul prohlubující se spolupráce UHK se Štětínskou univerzitou

- 70 Sedm desítek studujících ze čtyř kontinentů – rozmanitý zimní semestr na FIMce

- 71 Úzká spolupráce s lotyšskými univerzitami a problematika rozšíření NATO. Téma, která jsme na UHK diskutovali s představiteli diplomatického sboru

Život na UHK

- 72 Univerzita tradičně ocenila mimořádné osobnosti. Medaili rektora pak získali představitelé města, kraje i studentské organizace ESN HK

- 78 Slavnostní zahájení rekonstrukce historické budovy Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové

- 80 Ekonom Ladislav Hájek byl jmenován emeritním profesorem. Jde o pátého takto oceněného pedagoga Univerzity Hradec Králové

- 82 Kandidátem na děkana Filozofické fakulty UHK byl znovu zvolen Jan Prouza

- 83 Otevřené laboratoře katedry fyziky aneb fyzika hrou!

- 84 Tajemství vědy přišlo v roce 2023 na UHK poodhalit přes 2 500 návštěvníků

- 86 Cenu Zlatého Ámose pro nejoblíbenější učitelku v České republice obdržela absolventka Pedagogické fakulty UHK

- 86 FIM UHK hostila Akademické mistrovství v esportu

- 88 Kampus Na Soutoku se zazelenal!

- 89 Letní škola filozofie UHK v Broumovském klášteře

- 90 Alena Mornštajnová si získala srdce návštěvníků univerzitního Knižního veletrhu

- 93 SOCIALIA 2023

- 94 Tým z FIM UHK vybojoval druhé místo ve finálovém kole soutěže BIZ SIM CUP 2023

- 95 Konference představila manažerský informační systém. Zefektivní rozhodovací proces a ulehčí práci s daty

- 97 Úspěchy studujících z Hudební katedry PdF UHK na mezinárodní scéně

- 98 Ocenili jsme deset nejlepších informatiků na FIMce

- 99 Ve víru vědy na PĚF UHK: Hrajme si i hlavou 2023

- 100 Jarní genealogická škola v Broumově

- 101 Dny geografie na FIM UHK

- 102 JobStart opět nabídl desítky pracovních příležitostí. Letos poprvé byla součástí talent stage

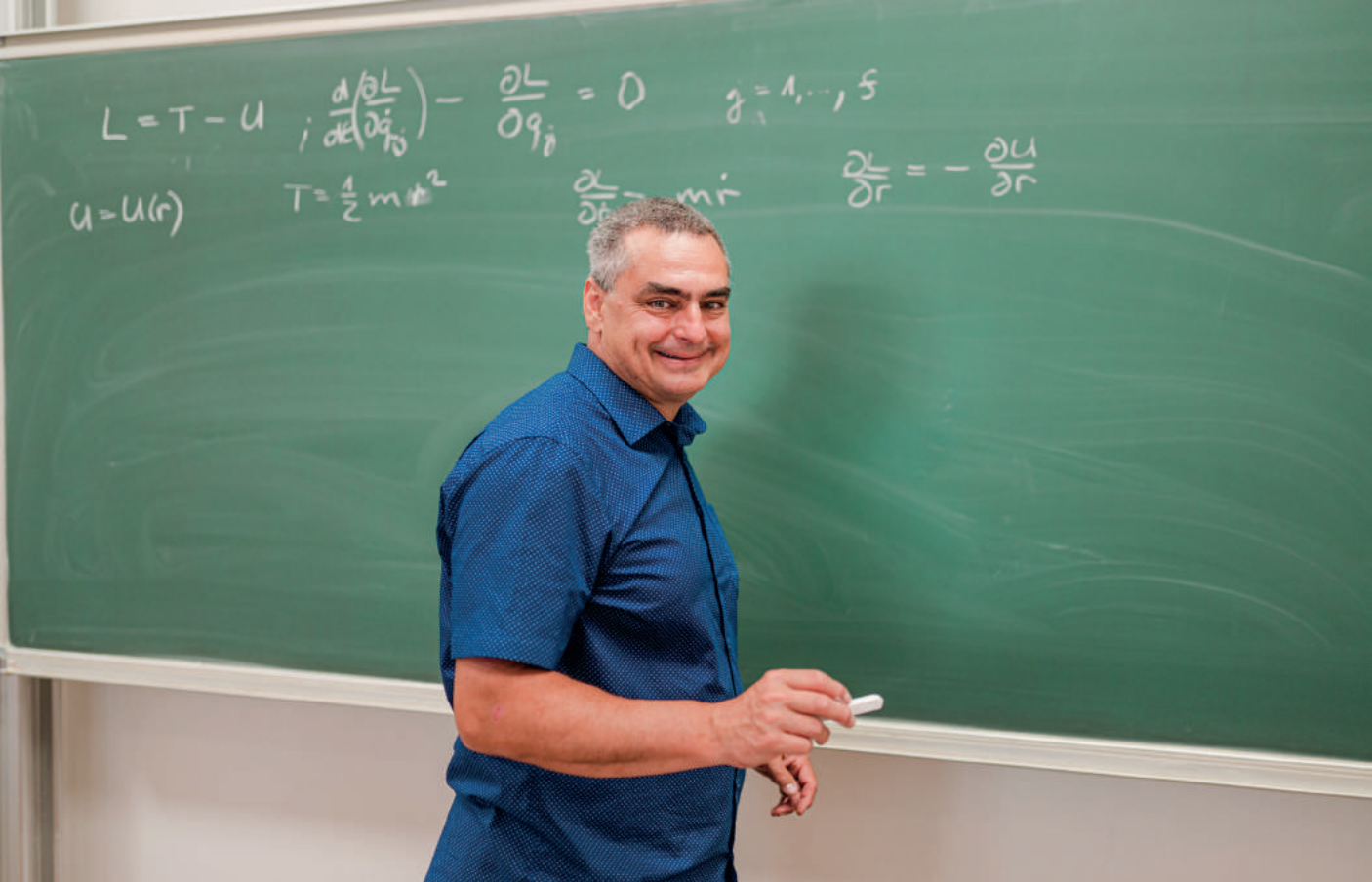
- 103 Inspirace opět v Draku

- 104 S čerty jsou žerty aneb (přírodověda pro každého

- 105 Univerzita Hradec Králové bez bariér

- 107 Rok 2023 (s) UHK ve zkratce

Studující jako partneři a univerzita s pověstí náročné, ale kvalitní školy. Budoucí rektor Jan Kříž přibližuje své plány v čele UHK

TEXT JAKUB NOVÁK, TISKOVÝ MLUVČÍ UHK **FOTO** JAN DRAŠNAR, ARCHIV UHK

Když na svém prosincovém zasedání zvolil Akademický senát Univerzity Hradec Králové (AS UHK) kandidátem na funkci rektora Jana Kříže, poskytl mu pro výkon budoucí funkce mimořádný mandát. Z 23 platných hlasů jich získal hned 17 a UHK tak povede v letech 2024–2028. Jeho hlavními hesly jsou studující jako partneři, kvalita vzdělávání a navázání na svého předchůdce Kamila Kuču tam, kde to dává smysl.

Je týden po volbách (rozhovor vznikl 13. prosince 2023, pozn. red.), ve kterých Vás Akademický senát UHK zvolil kandidátem na funkci rektora UHK. Jaký je to pocit?

Upřímně? Stále čekám, kdy mi to dojde a dostaví se pocit euforie. Vážím si obrovské podpory, které se mi dostalo jak před volbou samotnou,

tak během ní, přičemž vše vyvrcholilo počtem odevzdaných hlasovacích lístků senátorů a senátorek s mým jménem. Přistupuji k tomu maximálně pokorně, se vši vážností. Je to výzva, na kterou se moc těším, беру to sportovně a tak jsem do toho taky šel.

Jak se dá jít sportovně do rektorské volby?

No hlavně fér, to je moje celoživotní motto. A myslím, že ta kampaň i úroveň diskuze v rámci volby samotné fér, sportovní a důstojná skutečně byla. Kdyby to nevyšlo, byl jsem připravený uznat prohru a srdečně to protikandidátovi přát. Zůstanu ještě u té sportovní terminologie – pomyslný volební „zápas“ s Josefem Hynkem byl skutečně velký oříšek, Pepy si moc vážím, myslím, že v minulosti udělal pro univerzitu mnoho dobrého, zkrátka jde skutečně o těžkou váhu a senátoři a senátorky jako rozhodčí měli nezáviděníhodnou úlohu. Rozhodli ale o tom, že univerzita má jít jiným směrem, který jsem jim nabídl já.

A jakým směrem se tedy v čele s Vámi vydáváme?

V první řadě, a není to žádné klišé, jasně deklaruji, že budu navazovat na to dobré, co v rámci UHK vybudoval současný rektor Kamil Kuča. A že je rozhodně na co navazovat! Univerzita by ve smyslu internacionalizace a vědeckého

výkonu nikdy nerostla, nebýt Kamila. Dal do vedení UHK a do jejího budování úplně vše, ostatně myslím, že se to často odráželo i na jeho zdraví, a díky tomu teď máme ve světě rezonující značku UHK objevující se konečně v prestižních rankinzích a neskutečně nakopnutý vědecký výkon. No, a jsem zase u toho sportu. Ale ten pomyslný výkop s tou vědou udělal skutečně profesor Kuča, a že to byl nádherný gól z půlky hřiště!

Rozumím. A kde jsme podle Vás naopak trošku v ofsajdu, ať navážu stejnou sportovní terminologií?

Bojím se, že jednou z největších příležitostí, které nám utekly, je restrukturalizace, resp. vlastně racionalizace studijních programů, jež byla v rámci rozsáhlé novely vysokoškolského zákona možná po roce 2016. Nevyužili jsme této šance tak, aby struktura našich studijních programů odrážela aktuální společenskou potřebu, ale aby to bylo zároveň ekonomické, resp. rentabilní a atraktivní

doc. RNDr. Jan Kříž, Ph.D. *1974

Rodák z Hradce Králové, absolvent Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy. Zabývá se kvantově-mechanickými systémy, matematickými metodami ve fyzice a zaměřuje se na práci s talentovanou mládeží právě v oblasti fyziky, a to prostřednictvím evropských a světových olympiád. V současnosti vede ve svém druhém funkčním období Přírodovědeckou fakultu UHK, v minulosti zde působil jako proděkan pro tvůrčí činnost a taky jako prorektor UHK pro strategii a rozvoj. Rovněž pracoval na Ústavu jaderné fyziky Akademie věd ČR. Je členem řešitelských týmů mnoha projektů včetně těch resortních nebo GA ČR a členem redakčních a vědeckých rad českých univerzit. Působí jako městský zastupitel v Hradci Králové. Je ženatý, má dvě děti.

pro uchazeče a uchazečky o studium. Na tomhle bude potřeba v rámci nového vedení zapracovat.

Další oblastí, ve které musíme být pružnější, je transfer. První krůčky jsme už udělali, jsme na dobré cestě, ostatně tři spin-off firmy jsou toho důkazem. Do současné chvíle bylo motivační prostředí nastaveno velmi ve prospěch původců výsledků, i díky tomu se dařilo firmy zakládat. Je už ale načase, aby z transferu začala profitovat i samotná univerzita, k diskuzi proto bude vnitřní legislativní nastavení v této oblasti.

No a konečně – je třeba motivovat k větší spolupráci uvnitř instituce. Jsme přece jeden tým se stejným cílem a není možné, abychom si uvnitř vzájemně konkurovali, nesdíleli příležitosti, vybavení, zázemí a obecně know-how. Navíc když zlepšení v této oblasti ucítí i naši studující, pomůže to budovat skutečně silnou a pevnou komunitu a značku UHK.

Jsem rád, že jste začal o našich studujících. Ve svém programu hodně mluvíte o jejich roli a postavení jako rovnocenných partnerů. Jak konkrétně si to mám představit?

Myslím, že naši studující by měli být určitě daleko víc zapojení do chodu univerzity. Jako velmi přínosné a pozitivní vidím to, že jejich zástupce je členem rady pro vnitřní hodnocení, ale proč by jich tam nemohlo být víc? Ne u všech studijních programů se do jejich rad podařilo získat účast studujících, ale jsou to oni, kdo by nám s kvalitou výuky měl pomáhat, takže i tady vidím místo pro zlepšení. Zástupce Studentské komory AS UHK je členem kolegia rektora, to také kvituji. Pokud studující nevěří evaluacím, ale chtějí s kvalitou výuky něco udělat, musí vědět, že u nás mají dveře otevřené a že nám to není lhostejné. Chci, aby věděli, že jsme jejich partneři, a nevnímali nás jako uměle vytvořenou autoritu. Na oplátku si ale přeji jejich aktivitu, jejich zapojení a k tomu je musíme pozitivně motivovat. Ne však jako podřadné, nýbrž rovné partnery.

Rád bych se věnoval i studujícím, kteří u nás ještě nejsou, tedy uchazečkám a uchazečům o studium. Jak oslovovat je? Jak chcete, aby byla univerzita vnímána?

Občas se říká, že UHK je škola druhé volby. Není to tak. Pravidelně se ptáme návštěvníků vzdělávacích veletrhů, návštěvníků univerzitních dnů otevřených dveří, děláme si zpětnovazebná šetření s našimi studujícími – závěry jsou takové, že i přes mou výše řečenou kritiku je lákají studijní programy, které nabízíme, byť tam vážně vidím místo pro zlepšení. Líbí se jim představa studia v našem krásném Hradci Králové, což jako hradecký patriot naprosto chápu, nebo je zaujaly moderně zrekonstruované koleje, jimiž se pyšníme. Zkrátka máme jim evidentně co nabídnout, byť si umím představit, že ta nabídka a různé studentské benefity by mohly být ještě více, konzervativní čtenáři odpustí, sexy. Chci budovat pověst sice náročné, ale velmi kvalitní vysoké školy, která už dávno neláká uchazeče o studium pouze z východočeského regionu.

Zmínil jste, že jste hradecký patriot. Co to znamená?

Znamená to, že v Hradci Králové jsem se narodil a velmi hrdě tu, s přestávkou pražských vysoškolských studií, celý život žiju. Mám moc rád naše město, život v něm a jeho okolí.

Přemýšlel jsem o tom, jestli mě zvolení rektorem nutně musí zbavit mandátu městského zastupitele, žádná překážka v tom ale není, souběh je možný, ostatně institut případného střetu zájmu je dobře řešený, takže našemu městu budu dál pomáhat jako zastupitel. No a kdo mě zná, tak ví, že jsem obrovský fanda hradeckého hokeje, ostatně ten si taky stále rád zahraju a vedu k němu i jedno ze svých dvou úžasných dětí.

A daří se Vám to?

Daří! Funguji jako funkcionář, trenérům pomáhám i na ledě, ale nejčastěji sloužím jako jeho řidič na vzdálenější zápasy.

Z ledu zpět na UHK – vedle zmíněných plánů, co budou ty největší výzvy, které Vás od července, poté co budete jmenován rektorem, čekají, a je třeba na ně být připraven?

Ještě dříve než v červenci bych měl rád poskládat svůj tým prorektorů a prorektorek. To budou lidi, kteří mi budou s překonáváním překážek pomáhat. Myslím si, že rektorát ze svého předchozího prorektorského působení docela dobře znám, ale jednou z prvních aktivit, již plánuji, bude návštěva všech pracovišť rektorátu. Ve svém volebním programu říkám, že budu rozhodovat na základě dat, nikoliv pocitů. Tedy první úkoly směrem k prorektorům a prorektorkám budou různé analýzy současného stavu. Výzvy, o kterých přemýšlím už teď, se týkají úprav metodiky rozpočtování, revizí strategického záměru, budou-li třeba, zmiňované restrukturalizace rady pro vnitřní hodnocení a mnoho dalšího.

Celý Váš profesní život je neodmyslitelně spjat s fyzikou a přípravou talentované mládeže v této oblasti. Budete na to mít jako rektor čas a chuť?

Na to v tuto chvíli nedokážu odpovědět. Víím, že chuť mít budu a budu se snažit najít i čas. Samozřejmě spoustu věcí budu muset předat kolegům, ale této pro mě srdeční oblasti bych se nerad vzdal úplně.

Děkuji za Váš čas a krátký rozhovor.

Já děkuju. Je před námi hromada práce, ale když potáhneme za jeden provaz, zvládneme to. Jako jeden tým. ●

Specializovaný Ph.D. kurz již potřetí motivuje mladé výzkumníky a výzkumnice na UHK

TEXT MATYÁŠ STRNAD, ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

FOTO JANA KUKÁKOVÁ, ODDĚLENÍ VĚDY A TRANSFERU ZNALOSTÍ UHK

Univerzita Hradec Králové si je vědoma toho, že doktorské studium bývá, minimálně co se týče úvodní orientace, velmi obtížné. Kromě individuálního mentoringu proto pořádáme také specializovaný Ph.D. kurz, který má za úkol navést naše studující na správnou cestu v jejich akademických kariérách.

Studující prvního ročníku doktorského studia tak dostávají jedinečnou příležitost se od zkušených akademických pracovníků dozvědět o škále možností, ale také o výzvách, se kterými se mohou během studia setkat.

Jednalo se o třetí ročník unikátního kurzu zaměřeného na doktorandy a doktorandky Univerzity Hradec Králové. Kurz je strukturován pro studující v prezenční i kombinované formě všech fakult univerzity. UHK aktuálně nabízí 20 studijních programů úrovně Ph.D. v českém a 7 programů v anglickém jazyce. Kurzu se letos zúčastnilo celkem 16 studujících.

byly proto rovněž součástí série workshopů. Tu zakončil workshop o plánování akademické kariéry a hodnocení vědy v České republice i ve světě. V rámci mezifakultní spolupráce došlo i na neméně důležitý networking. Podpora Ph.D. studií je jednou ze strategických priorit UHK, proto se předpokládá další podpora i v budoucnosti. ●

„Na univerzitu se vracím po letech práce mimo vědeckou sféru a velmi mi pomohlo se tímto způsobem rychle zorientovat v tom, jak se věci změnily, co funguje a na co si dát pozor. Bylo také skvělé poznat kolegy a kolegyně z jiných oborů,“ říká jedna z účastnic.

Samozřejmostí kurzu byly informace o schématech podpory vědecké činnosti na UHK. V současné době se zvětšuje apel na propojení vědy a průmyslu, informace o transferu technologií

Co jsou pravidla a jak jsou konstituována? Jedna z mnoha otázek řešených na mezinárodní filozofické konferenci v rámci projektu EXPRO

TEXT A FOTO KAROLÍNA ČÍŽKOVÁ, DĚKANÁT FF UHK

Filozofická fakulta UHK (FF UHK) ve dnech 12.–15. října 2023 přivítala odborníky z oblasti filozofie, kteří ale disponují multidisciplinárními znalostmi v oblastech primatologie nebo kognitivních věd.

V rámci pětiletého projektu excelence EXPRO profesora Jaroslava Peregrina se uskutečnila v pořadí již druhá mezinárodní konference *Rule-following: Between Nature & Culture*. Zaměřovala se na otázky typu: „Co jsou pravidla a jak jsou konstituována?“, „Jaké kognitivní a behaviorální schopnosti je nutné předpokládat pro chování v souladu s pravidly? A co nastává v případě porušování pravidel?“. Pozvání přijalo mnoho zahraničních odborníků. Jednou z nich byla například profesorka Kristina Andrews z York University, autorka knih zabývajících se sociálním poznáním

zvířat, morálkou a vědomím. Konferenci obohatila společnou přednáškou s dalšími hosty – Simonem Fitzpatrickem a Evanem Westrou – s názvem *Human and nonhuman norms: A dimensional framework*. Z řad akademiků FF UHK se o své vědecké poznatky podělili kupříkladu docent Martin Paleček a též zakladatel projektu profesor Jaroslav Peregrin.

Dlouholetý projekt EXPRO, který započal roku 2018, je financovaný Grantovou agenturou ČR. Zaměřuje se především na „normy a jazykový význam v přirozeném světě“. ●

Novou éru v identifikaci a analýze lipidových izomerů otevírá prestižní grant Miroslava Lísy

TEXT LENKA MANNOVÁ, DĚKANÁT PŘF UHK

SCHÉMA MIROSLAV LÍSA, KATEDRA CHEMIE PŘF UHK

Docent Miroslav Lísa z Přírodovědecké fakulty UHK (PŘF UHK) obdržel prestižní grant GA ČR. Jeho nový výzkumný projekt využívá superkritickou fluidní chromatografii a hmotnostní spektrometrii. Tato práce představuje novou éru v identifikaci a analýze lipidových izomerů. Výsledky tohoto výzkumu mohou mít důležitý dopad na pochopení a léčbu různých onemocnění.

Přírodovědecká fakulta UHK má opět důvod k hrdosti – docent Miroslav Lísa, odborník v oblasti analýzy lipidů, získal prestižní grant od Grantové agentury České republiky (GA ČR) pro realizaci nového výzkumného projektu.

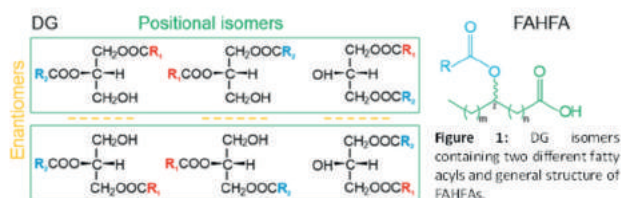
Toto ocenění je potvrzením jeho mnohaletých zkušeností a významných přínosů v oblasti lipidomiky a zároveň zdůrazňuje vysokou úroveň vědecké práce, která je na naší fakultě vyvíjena.

Projekt se zaměřuje na inovativní spojení superkritické fluidní chromatografie s hmotnostní spektrometrií a představuje nový krok ve vývoji technik pro identifikaci pozicionálních izomerů lipidů. Tyto metody umožní přesnější a detailnější analýzu různých forem lipidů, což je klíčové pro pochopení jejich biologického významu a funkce. Výzkum v tomto směru je nejen technicky náročný, ale také přináší nové

možnosti pro pochopení komplexních biologických procesů.

Výsledky tohoto projektu mají potenciál vést k významným pokrokům v oblasti biochemie a biomedicíny. Analýza a identifikace izomerů lipidů jsou zásadní pro lepší pochopení metabolických drah, což může přispět k objevování nových biomarkerů pro diagnostiku a terapii různých onemocnění. Tyto poznatky mohou mít významný dopad na výzkum a léčbu metabolických poruch, kardiovaskulárních onemocnění a dalších stavů spojených s lipidovým metabolismem.

Naše fakulta je hrdá na to, že poskytuje prostor pro excelentní výzkumné týmy a podporuje inovativní projekty, které přispívají k rozvoji vědecké komunity a mají reálný dopad na společnost. Získání tohoto grantu je dalším důkazem našeho závazku k vynikající vědě a výzkumu a je jasným ukazatelem, že PŘF UHK je místem, kde se rodí průlomové myšlenky a objevy. •

Umělá inteligence má pro výuku cizích jazyků velký potenciál, potvrdili v mezinárodní spolupráci výzkumníci z UHK

TEXT BLANKA KLÍMOVÁ, KATEDRA APLIKOVANÉ LINGVISTIKY FIM UHK; ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

FOTO ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

Ve čtvrtek 21. září 2023 se na Fakultě informatiky a managementu UHK (FIM UHK) konal jednodenní pracovní seminář v rámci bilaterální iniciativy s názvem *Usefulness of emerging technologies in formal foreign language education*.

Daná iniciativa se pod vedením hlavní řešitelky profesorky Blanky Klímové z Katedry aplikované lingvistiky FIM UHK snaží zkoumat přidanou hodnotu nejnovějších technologií pro výuku a učení se cizím jazykům na univerzitní úrovni. Za českou stranu se na řešení projektu podílí čtyři akademici z FIM UHK – Blanka Klímová, Miloslava Černá, Petra

Poláková a Marcel Pikhart – všichni z Katedry aplikované lingvistiky FIM UHK. Norskou část zastupují Sule Yildirim Yayilgan a Sarang Shaikh z Norwegian University of Science and Technology. Jejich výzkumná činnost je zaměřena zejména na aplikaci technologií, jejich testování a dále na kybernetickou bezpečnost.

„I když se jedná pouze o jednoletý projekt, podařilo se nám dosáhnout v rámci takto krátkého období poměrně mnoha výsledků, které zahrnují například vydání tří článků v impaktovaných časopisech (Q1–Q2). Zabýváme se v nich hodnocením nejnovějších aplikací umělé inteligence, jako je ChatGPT či DeepL, pro formální výuku angličtiny. Dosavadní výsledky zatím ukazují, že umělá inteligence má pro výuku cizích jazyků velký potenciál, protože může rozšířit slovní zásobu, zlepšit gramatickou a syntaktickou strukturu učících se, a tudíž zlepšit jejich písemný a mluvený projev,“ uvedla profesorka Blanka Klímová. •

Výzkumné centrum Univerzity Hradec Králové cílí na špičkový archeologický výzkum. Na provoz si CETA vydělá smluvním výzkumem

TEXT JAKUB NOVÁK, TISKOVÝ MLUVČÍ UHK

FOTO TEREZA MAKOVSKÁ, OPAK UHK

Centrum terénní archeologie (CETA) funguje při Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové (FF UHK) už od roku 2018. Mladé výzkumné centrum si již svými aktivitami připsalo několik významných úspěchů a etablovalo se jako výrazné české archeologické pracoviště. 23. června minulého roku zahájilo provoz v nových zrekonstruovaných laboratořích v Hradci Králové, které zaměstnají dvě desítky odborníků.

„CETA je významným hráčem na poli archeologické památkové péče nejen ve východních Čechách a důstojné prostory v podobě nového zázemí, jehož rekonstrukce v ulici Víta Nejedlého nás vyšla zhruba na 11 milionů korun, si zkrátka zasloužilo,“ říká děkan FF UHK Jan Prouza s tím, že provoz centra je a nadále bude plně financován ze smluvního výzkumu. A jeho nabídka je skutečně rozmanitá. „V současné době v CETA pracuje dvacet odborníků a odborníci rozdělených do tří oddělení. Součástí nových laboratoří jsou přístroje pro pokročilé archeologické analýzy, například RTG, CT, magnetometr, zařízení pro optickou a 3D mikroskopii nebo pro

geochemické analýzy,“ navazuje vedoucí centra, archeolog Ladislav Rytíř a pokračuje: „V České republice se jedná o jedno z mála takto koncepčně pojatých pracovišť.“

Činnost Centra terénní archeologie při FF UHK lze vnímat hned ve třech rovinách. První rovinou je koncepční propojení teoretické výuky metod archeologického výzkumu a praktických dovedností, které by si studující během svého studia měli osvojit. Pracoviště dává možnost zapojit studující do praxe a současné reality archeologických výzkumů (záchranných i badatelských). Druhou rovinou je zajištění podmínek pro badatelské aktivity

právě Katedry archeologie FF UHK. CETA poskytuje zázemí pro řešení vědeckých otázek a úkolů v rámci jedné instituce. A konečně, třetí rovinou je posílení sítě archeologických pracovišť, která provádějí záchranné archeologické výzkumy v regionu na bázi kooperace s územně příslušnými muzei. CETA tak spolupracuje na zajištění archeologické památkové péče v regionu východních Čech. „*Takto jsme se v Královéhradeckém kraji ročně zapojili hned do několika záchranných výzkumů v terénu. Příkladem může být rozsáhlý průzkum v trase budoucí dálnice D35 mezi Sadovou a Hořicemi,*“ uzavírá archeolog Ladislav Rytíř z UHK. •

Podcast Univerzity Hradec Králové z rozmanitých oblastí života na naší univerzitě. Dostupný na běžných podcastových platformách.

FIMácké modely pomáhají v rámci multidisciplinárního mezinárodního výzkumu řešit fenomén tsunami

TEXT ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK; VLADIMÍR BUREŠ, KATEDRA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ FIM UHK
FOTO ARCHIV VLADIMÍRA BUREŠE

Od června roku 2020 do loňského března se profesor Vladimír Bureš a docent Pavel Čech z Katedry informačních technologií Fakulty informatiky a managementu UHK (KIT FIM UHK) jako zástupci České republiky podíleli na evropské COST akci, která měla za cíl sdružit výzkumníky v oblasti tsunami napříč zeměmi a výzkumnými obory. Díky tomu vznikl národní projekt, který měl za cíl vytvořit modely sloužící k simulování a následnému pochopení chování vybraných systémů a jejich proměnných v otázce vzniku a následků vln tsunami.

Formálně byla spolupráce s evropskou COST akcí zahájena účastí na zasedání Management committee na Maltě. V rámci tohoto setkání vznikl výchozí dokument, který definoval přes 40 výzkumných problémů, kterými se buď dosud nikdo uspokojivě nezabýval, anebo se na jejich řešení pracuje, ale nejsou dosud dostatečně rozklíčované. Z těchto problémů si výzkumný tým vybral deset, u kterých byl potenciál největšího přínosu. „*Jelikož existuje velké množství oborů a disciplín, které se výzkumem tsunami zabývají, byla hlavním tématem projektu unifikace výzkumu v této oblasti. Na první pohled se může zdát, že se výzkum tsunami týká například oceánografie, hydrodynamiky, meteorologie nebo hydrologie. Nicméně výzkum je v této oblasti mnohem bohatší. Nejde totiž jenom o šíření samotné vlny, ale také o její vznik nebo posléze dopad na pobřeží a vypořádání se s následky,*“ konstatuje Vladimír Bureš, vedoucí KIT FIM UHK.

Výzkumem komplexního fenoménu tsunami se proto zabývají nejen přírodní vědy jako geologie, seismologie nebo environmentalistika, ale současně i technické vědy, jako je stavební inženýrství, informatika, energetika nebo dopravní inženýrství, či vědy společenské, například psychologie nebo veřejná správa.

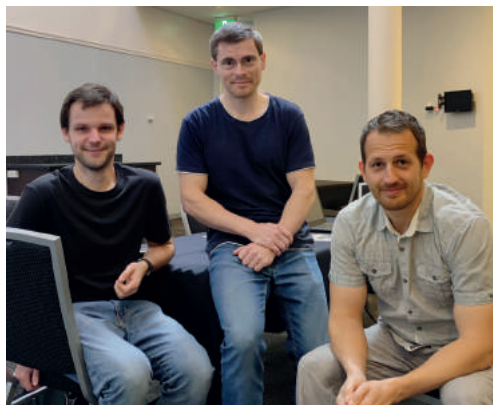
„Většina lidí vnímá tsunami jako vlnu, která se vytvoří v moři, běží po hladině, rozlije se po pobřeží a postupuje dále do vnitrozemí. Nicméně je také nutné chápat, jakým způsobem lidé reagují, jak v dané situaci funguje jejich rozhodování, jaká zdravotní rizika jsou s tím spojena nebo jakým způsobem stanovit, co mají v kritickém okamžiku dělat, a jak jim pomoci. Náš projekt zaměřil pozornost na provázání některých disciplín, zdůraznění souvislostí a nabídku dílčích řešení,“ objasňuje profesor Bureš.

Projektový tým sestavený z pracovníků KIT FIM UHK vytvořil několik ucelených modelů. Jedním z nich je model založený na systémove dynamice, který právě propojuje různé a celkem odlišné disciplíny, jako je šíření vlny tsunami s ohledem na vzniklé škody, ztráty infrastruktury nebo postižení životního prostředí na pobřeží. Dalším výsledkem je pak ontologický model, který významně přispívá k unifikaci výzkumu, protože analyzuje

terminologii používanou různými výzkumnými týmy v různých oblastech a nabízí model vztahů mezi jednotlivými koncepty a pojmy. Vznikl také agentový model ukazující šíření vlny na pevnině a možnosti evakuace lidí směrem do bezpečných oblastí.

Ultimátním výstupem je pak webová aplikace, která nabízí podporu rozhodování pro uživatele, kteří se problematikou tsunami zabývají z praktického úhlu pohledu, například v rámci komunit, měst nebo obcí. „Aplikace umožňuje analýzu dat prostřednictvím vybraných technik strojového učení. Uživatel si zvolí mapový podklad a nastaví si oblast zájmu, kde si vytvoří simulaci a analýzu dat, což mu umožní přípravu a tvorbu preventivních opatření,“ dodává Vladimír Bureš. „Výzkumný projekt tak díky provázání různých disciplín přispěl nejen k teoretickým poznatkům, ale také k praktickým účelům. Aplikace uživatelům umožňuje sofistikovanější a snadnější rozhodování při plánování nebo řešení problémů spojených s příchodem vlny tsunami,“ shrnuje výsledky projektu docent Čech, další z členů týmu za KIT FIM UHK.

„Výstupy projektu jsou využitelné hned pro tři skupiny lidí. Předně se jedná o odborníky na

tsunami, kteří mohou dále rozvíjet vytvořené modely, ověřovat na nich své nápady nebo hypotézy a mohou je aplikovat do jim příbuzných témat. Druhou skupinou jsou uživatelé finální aplikace, to znamená lidé z praxe, kteří v rámci veřejného zájmu ochraňují obyvatele a jejich majetek. Poslední skupinou jsou informatici, včetně nás, kterým byly představeny možnosti využití nástrojů systémové dynamiky, agentových modelů, ontologického modelování nebo strojového učení v další netradiční doméně. Jsme tak stoprocentně přesvědčeni, že celý projekt dával smysl a zároveň je přínosem pro vědeckou a odbornou komunitu,“ uzavírá Vladimír Bureš. ●

Přírodověda otevírá brány budoucím inovátorům. Akreditovala nový studijní program reflektující měnící se potřeby světa technologií

TEXT A FOTO | LENKA MANNOVÁ, DĚKANÁT PŘF UHK

Na Přírodovědecké fakultě UHK (PŘF UHK) otevíráme novou kapitolu ve vzdělávání, a to díky studijnímu programu Aplikovaná fyzika. Program, který nabízí unikátní specializace, představuje příležitost pro zájemkyně a zájemce o studium, kteří hledají praktické i teoretické vzdělání připravující je na výzvy, jež přináší neustále se rozvíjející technologický a vědecký pokrok.

Program *Aplikovaná fyzika* je navržen tak, aby reflektoval stále se měnící potřeby moderního vědeckého a technologického světa. Bude spojovat hluboké teoretické znalosti s praktickými dovednostmi a je určen pro studující s vášní pro fyziku a její aplikace v různých oblastech. Jeho cílem je poskytnout studujícím pevný základ ve stěžejních fyzikálních disciplínách a připravit je na výzvy a příležitosti 21. století.

Tento nový studijní program nabízí dvě hlavní specializace, které reagují na klíčové oblasti současného výzkumu a praxe: *Biomedicínská technika* a *Environmentální měření*. Specializace *Biomedicínská technika* se zaměřuje na využití fyzikálních principů v medicíně a biologii, zatímco *Environmentální měření* se věnuje

aplikacím fyziky v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje. Tyto specializace jsou navrženy tak, aby poskytly posluchačům a posluchačkám příležitost rozvíjet své dovednosti v laboratořích, při práci s daty a v průběhu odborných stáží.

Absolventi tohoto programu budou vybaveni nejen hloubkou teoretických znalostí, ale také praktickými dovednostmi, jež jsou vysoce ceněny na trhu práce. Ať už se rozhodnou pro kariéru ve výzkumných laboratořích, v technologických společnostech, v oblasti zdravotnictví nebo v environmentálních projektech, budou připraveni přispívat k rozvoji a inovacím v mnoha odvětvích a sehrají klíčovou roli v budoucím rozvoji vědecké a technologické komunity. •

Lidem v tísní radí chatbot. Projekt výzkumníků z UHK rozvíjející sociální služby v regionu získal krajské ocenění

TEXT KAROLÍNA ČÍŽKOVÁ, DĚKANÁT FF UHK **FOTO** KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Začátkem loňského října se uskutečnilo vyhlášení Cen sociálních služeb. Cenu v kategorii Inovativní projekt obdrželo Občanské poradenské středisko, o.p.s. Projekt je výsledkem spolupráce mezi touto organizací a Ústavem sociální práce Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové (ÚSP FF UHK).

Každoročně je Královéhradeckým krajem vyhlášena soutěž s cílem odměnit nejlepší pracovníky a organizace za přínos v sociálních službách. Cena je udělována za mimořádný počín nebo dlouhodobou systematickou práci k rozvoji, kvalitě a dostupnosti sociálních služeb.

pracovníci Ústavu sociální práce FF UHK a Občanského poradenského střediska, o.p.s. Hlavními architekty projektu jsou doktor Jan Hloušek a doktor Martin Smutek.

Chatbot, který funguje na webových stránkách o.p.s., je schopen komunikovat s uživateli a poskytovat jim relevantní informace, rady a podporu v reálném čase. Umí reagovat zhruba na 160 životních situací. Díky tomu mohou lidé získat odpovědi na své otázky bez nutnosti fyzické návštěvy poradenského centra nebo dlouhého čekání na e-mailovou odpověď.

Občanské poradenské středisko, o.p.s., ve spolupráci s Univerzitou Hradec Králové, obdrželo významné ocenění za svůj inovativní projekt „Chatbot pro online poradenství“, který byl realizován za finanční spoluúčasti Technologické agentury ČR (TA ČR). Idea projektu započala přibližně před čtyřmi lety. V rámci grantu TA ČR se do vývoje zapojili

Nabízí podporu též studujícím s různými obtížemi, jako jsou stres, úzkost atd., které mohou pociťovat především v průběhu zkouškového období. Výhodou tohoto přístupu je, že může být k dispozici dvacet čtyři hodin denně, což umožňuje nejen studujícím získat podporu okamžitě, kdykoliv ji potřebují. Každá další interakce s chatbotem pomůže k jeho rozvoji v oblastech, kde ještě není natolik zdatný, protože se každým dotazem učí. V neposlední řadě se ulehčí práce poradcům, kteří se denně musí věnovat celé řadě dotazů. ●

Young Scientists Conference rozvířila klidné akademické vody

TEXT MATYÁŠ STRNAD, ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

FOTO TEREZA VANÍČKOVÁ, ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

Young Scientists Conference uzavřela studentskou grantovou soutěž pro studující v doktorských programech Univerzity Hradec Králové („Igráček UHK“), jejímž hlavním cílem bylo podpořit základní výzkum doktorandů a doktorandek v rané fázi jejich vědecké kariéry a zvýšit jejich dovednosti pro jejich budoucí kariéru ve vědě a výzkumu.

Studující v doktorských programech napříč fakultami univerzity představili výsledky svých projektů a vyměnili si zkušenosti na Young Scientists Conference

Konference se konala 17. května 2023 na Přírodovědecké fakultě UHK. Aula S1 nabídla

naším studujícím důstojné a přitom známé prostředí, kde se mohli podělit o znalosti, které získali za poslední rok své začínající akademické kariéry. Úvodní slovo pronesl prorektor pro vědu a tvůrčí činnost Ondřej Krejcar, který povzbudil naše doktorandy a doktorandky k pokračování ve vědeckém snažení a přislíbil pokračující podporu UHK na jejich cestách.

Prezentované projekty:

Research of small molecules for scavenging of organophosphorus compounds

(řešitelky: Eliška Prchalová, Zuzana Kohoutová, Karolína Knittelová, Markéta Miškeříková)

In vitro study of 17 β -HSD10 activity

(řešitelky: Michaela Vašková, Annamária Halečková, Marie Hamšíková, Aneta Rotterová, Katarína Jurková)

Regional security implications of the Sino-US strategic competition in Latin America and the Horn of Africa

(řešitelé: Nikola Jokanović, Asnake Anteneh Chanie, Elvin Francisco Rodríguez Fabilena)

Islamic insurgency in Northern Mozambique: Its causes, consequences and possible solutions

(řešitelé: Tadeáš Vala, Jakub Zbýtovský)

Investigation of limits of unobtrusive sensors developed at the Faculty of Science for vital functions monitoring

(řešitelé: Damián Bušovský, Kateřina Voglová)

Detection and identification of potential human pathogens in ectoparasitic arthropods with a focus on *Borrelia miyamotoi*

(řešitelky: Lenka Michalčíková, Karolína Bjelková)

UHK Decision Support System

(řešitelé: Sudha Prathyusha Jakkaladiki, Jan Krunčík, Martina Janečková)

Kromě vědeckých článků, ve kterých řešitelé prezentovali závěry svých výzkumů, studující říkají, že primárním výstupem jejich účasti v projektu byly zkušenosti získané z práce v týmech, ze stáží a letních škol v zahraničí, jichž se mohli zúčastnit.

„Projekt naplnil své cíle. Podařilo se nám motivovat mladé výzkumníky, aby byli aktivnější ve spolupráci se svými vrstevníky, vytvořili jsme prostor příležitosti k rozvoji jejich dovedností a jsem rád, že si všichni taky získali nové přátele. Networkingová část vědy se někdy podceňuje, ale mít síť přátelských kontaktů ve výzkumu je

v dnešním vědeckém prostředí zásadní výhodou,“ uzavírá prorektor Krejcar. ●

EUROPEAN UNION
European Structural and Investment Funds
Operational Programme Research,
Development and Education

1964
2024

60 LET ZALOŽENÍ FAKULTY

Výročí PdF UHK

Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové slaví 60 let od svého založení.

Archeologové z úseku D35 mezi Sadovou a Plotištěm hlásí zajímavé nálezy

TEXT KAROLÍNA ČÍŽKOVÁ, DĚKANÁT FF UHK

FOTO VERONIKA ROHANOVÁ, MATOUŠ HOLAS, DAVOR PEČAR

Archeologové v trase budoucí dálnice D35 v úseku ze Sadové po mimoúrovňovou křižovatku Plotiště u Hradce Králové hlásí nálezy. Průzkumy předcházející záchrannému výzkumu ukázaly, že území bude velmi významné.

Úsek plánované stavby dálnice D35 (Sadová–Plotiště) byl dne 3. října 2023 předán k záchrannému archeologickému výzkumu. Předcházely mu nedestruktivní průzkumy, magnetometrická prospekce, geochemická prospekce a prospekce detektory kovů. Magnetometrická prospekce zachytila sídelní aktivity rozprostřené po celé délce tohoto úseku dálnice, detektorové prospekce přinesly 4 500 kusů nálezů z různých období lidských dějin.

„Již první probíhající skrývky odhalují řadu unikátních archeologických situací. Předpokládáme, že počet nalezených objektů od nejstarších období po současnost bude značný,“ uvedla vedoucí výzkumu Sylva Tichá Bambasová.

Na rozsáhlém výzkumu se podílí několik institucí. Výzkum zajišťuje Univerzita Hradec

Králové, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, SMOLA HK, skupina STIK (Slovinsko) a EUROVIA CS ve spolupráci se společností Archaia a Archeologickým centrem Olomouc.

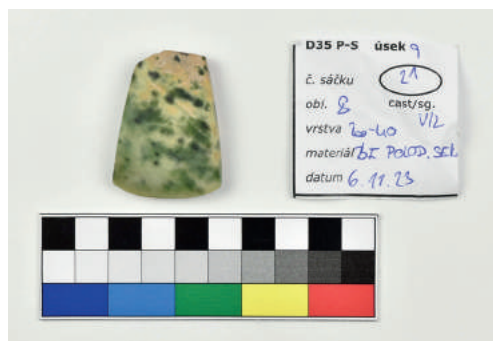
Prvními nálezy byly dva hroby, z nichž jeden přímo souvisí s bitvou u Hradce Králové 1866. Jedná se o hrob příslušníka dělostřelecké jednotky rakouské armády, který byl smrtelně zasažen do hrudníku pruskou střelou.

Druhý hrob neobsahoval tak výrazné insignie příslušnosti k rakouské, či pruské armádě, avšak podle podobných okolností nálezů jej také považujeme za válečný. U obce Sadová a Dohalice, v nivě potoka, probíhá souběžně s archeologickým výzkumem pyrotechnický průzkum, který slouží k odhalení nevybuchlé munice též související s bitvou.

Mezi další nálezy patří středověké sídlištní objekty, které vypovídají o možné existenci středověké osady na katastrálním území Všestaru. Ještě starší nálezy leží v blízkosti obce Rozběřice, odkud pocházejí nálezy sídlištních jam, objektů a staveb z mladší doby železné (latén) (4.–1. století př. n. l.).

Na katastrech Dlouhých Dvůrů a Lípy byly dopsud zachyceny sídlištní aktivity z doby staršího až středního eneolitu (3800–2900 př. n. l.). Ze stejného období evidujeme také funerální nálezy, zatím zastoupeny devíti hroby. Ty obsahovaly výbavu v podobě broušených kamenných seker či kamenné čepelky, tzv. štípanou kamennou industrii.

U obce Sadová bylo částečně odkryto bohaté polykulturní sídliště. Nachází se na svahu ze dvou stran obklopeném nivními sedimenty, které svědčí o přítomnosti vodního toku. Momentálně bylo nalezeno 600 objektů, jedná se o pozůstatky staveb sloupových

konstrukcí a několik málo větších sídlištních jam. Z nich pochází množství keramických zlomků a mazanice, mimo to byla nalezena polodrahokamová broušená sekerka (pravděpodobně ze serpentinitu). Kromě očekávaného období nejstarší fáze kultury s lineární keramikou (5500–5000 př. n. l.) a doby římské (0–400 n. l.) zde byly dále zachyceny archeologické nálezy z období eneolitu a doby bronzové. ●

Tradiční konference Hradecké ekonomické dny (HED) vstupuje do třetí dekády. Jednadvacátý ročník navštívili hosté z 12 zemí

TEXT IVAN SOUKAL, KATEDRA EKONOMIE FIM UHK; ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

FOTO ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

Hradec Economic Days (HED) pořádá Fakulta informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK) ve spolupráci s Ekonomickou univerzitou ve Wroclawi, Ekonomickou univerzitou v Krakowě a s Charles University Innovations Prague již od roku 2003.

K loňské dvoudenní akci se připojila Kancelář transferu technologií Jihočeské univerzity a nově také International Project Management Association Česká republika s Univerzitou Pardubice. Za Českou bankovní asociaci vystoupil její hlavní ekonom Jakub Seidler s ekonomickým výhledem České republiky.

„V úvodu jeho celkový pohled na monetární politiku nejvýznamnějších centrálních bank ukázal mimořádnost několika posledních let převyšující výrazně i poslední finanční krizi z roku 2008. Přesto jeho vystoupení v následné diskuzi nekončilo pesimisticky, a to nejen díky informaci, že česká populace skrze hypoteční úvěry inflaci stále vnímá jako spíše dočasnou epizodu,“ uvedl

jeden z předních koordinátorů konference docent Ivan Soukal.

Druhé vystoupení již pootevřelo leitmotiv konference směřující k inovacím. Proděkanka Metropolitní univerzity v Oslu Tale Skjølsvik hovořila o trvale udržitelných modelech podnikání a inovacích. Její přednáška ukázala několik případů norských firem snižujících spotřebu omezených zdrojů. Pozornost tak byla přesně načasovaná pro posledního řečníka, který prezentoval úspěšný spin-off a start-up: GeneSpector a Macromo. Jejich spoluzakladatel Michal Pohludka nejprve představil, jak GeneSpector dokázal několikanásobně zvýšit testovací kapacitu českých laboratoří během prvního roku COVID pandemie, aniž by firma měla jediného kmenového zaměstnance. Macromo nyní nabízí možnost individuální analýzy určitých částí genomu. To poté doplnil vyhodnocením zdravotních rizik, ke kterým má daná osoba geneticky sklon, a dodal doporučení pro výživu, sport i spánek. To vše skrze aplikaci do mobilního telefonu.

Konkurovat takto informačně nabytému dopoledni nebylo jednoduché, ale program vedle tradičních sekcí s příspěvky autorů nabízel další lákadla. První novinkou byla nová sekce spojená s panelovou diskuzí k problematice projektového managementu s mezinárodní organizací International Project Management Association.

Jaromír Zahradka připravil ukázkou valuačních metod pro projekty transferu technologií od rané fáze výzkumu po výsledné vypuštění léku na trh. Všichni aktivní investoři měli možnost čerpat informace a nápady, které v popularizačních videích na YouTube skutečně neuvidíte. „Last but certainly not the least událostí byla diskuzní sekce Transfer technologií druhý den konference. Rektor UHK Kamil Kuča a prorektor pro vědu a tvůrčí činnost Ondřej Krejcar již téměř rok před konáním spolupracovali s naším HED týmem, aby získali řečníky, kteří se skutečně mají o co podělit. Začátek sekce se nesl v duchu

představení možností podpory jako myšlenky, až po založení firmy s řečníky,“ sdělil Ivan Soukal, který na FIM UHK působí na Katedře ekonomie. Dále se představil Richard Schneider ze společnosti CzechInvest, Markéta Kühnelová z Technologické agentury ČR a Mariana Pacheco Blanco z AMIRES Inc.

Druhá část sekce patřila úspěšným příkladům nových firem, které vznikly na univerzitní půdě, ale také inspirativním prezentacím jdoucím na opačnou stranu start-upů. Tedy stát se po vlastních úspěších investorem do úspěchů jiných nových start-upů.

„Řekla bych, že tady v Čechách máte možnost jako investoři nabídnout víc, což je pro mě velkou výzvou. Jsem poprvé v Čechách i na této konferenci, ale už teď vím, že ne naposled. S profesorkou Marešovou a profesorem Krejcarem máme spoustu plánů pro budoucí spolupráci, na což se těším,“ uzavírá ohlédnutí za konferencí jedna z účastnic Siti Hamidah z Universiti Teknologi Malaysia. •

Jubilejní dvacátý ročník Hradeckých dnů sociální práce (HDSP) nesl téma Respekt k rozmanitosti. Hlavní přednášku vyslovil filozof Bělohradský

TEXT A FOTO KAROLÍNA ČÍŽKOVÁ, DĚKANÁT FF UHK

Ve dnech 7.–8. září 2023 se uskutečnil již 20. ročník mezinárodní vědecké konference Hradecké dny sociální práce s tématem Respekt k rozmanitosti. Akci poctila svojí návštěvou i náměstkyně ministra práce a sociálních věcí Šárka Jelínková.

Dvoudenní konference se na Univerzitě Hradec Králové zúčastnili kromě účastníků a účastnic z praxe, akademiků, akademiček a studujících též zahraniční hosté. Vzhledem k tématu konference se řešily otázky typu „*Jak se princip respektu k rozmanitosti vztahuje k dalším principům a hodnotám sociální práce?*“ nebo „*Jaké praktické strategie přispívají k prosazování respektu k diverzitě?*“.

V rámci dopoledního slavnostního zahájení konference promluvil za Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR Martin Kocanda na téma „*Sociální pracovník a změny jeho role*“. Hlavním řečníkem letošní konference byl významný filozof Václav Bělohradský, který se zabýval tématem „*Aktivní občanství v době antropocénu*“.

V rámci odpoledního programu probíhala jednání v jednotlivých sekcích, kde se diskutovalo například o respektu k rozmanitosti v kontextu sociální práce s lidmi s postižením nebo s rodinami, dětmi a mládeží. •

Univerzitní projekty zabodovaly v inovátorské soutěži „Bud'te inspirací“

TEXT MATYÁŠ STRNAD, LENKA MANNOVÁ, ZUZANA DOSTÁLOVÁ

FOTO CENTRUM INVESTIC, ROZVOJE A INOVACÍ, LENKA MANNOVÁ, ZUZANA DOSTÁLOVÁ

Centrum investic, rozvoje a inovací (CIRI) v Hradci Králové uspořádalo soutěž „Bud'te inspirací“ s cílem ocenit a zviditelnit úspěšné projekty, organizace a firmy v regionu, které přinášejí inovace a inspiraci ostatním. Univerzita Hradec Králové (UHK) zabodovala hned dvakrát – druhé a třetí místo v soutěži obsadily projekty Smart Parking and Charging a SmartVet.

V první polovině roku 2023 vypsal CIRI veřejnou soutěž, do jejíž kategorie „Inspirativní spolupráce výzkumného a firemního sektoru v Královéhradeckém kraji“ se přihlásili i naši vědci a vědkyně. Univerzita Hradec Králové dlouhodobě podporuje propojení vědeckého poznání se světem firem, a to nejen v Královéhradeckém kraji.

Smart Parking and Charging – 2. místo v „Bud'te inspirací“ pro Fakultu informatiky a managementu UHK

Cílem projektu je softwarové řešení, které bude kombinovat chytré parkování (smartparking) a elektromobilitu a zároveň bude mít nízkou bariéru vstupu pro poskytovatele parkování

a umožní integraci do heterogenního prostředí různých velkých měst. Klíčovým aspektem je zejména vnímání parkování a nabíjení jako komoditní služby, která je unifikovaná a snadno dosažitelná jak pro řidiče, tak pro poskytovatele.

Projekt je realizován v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost a je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Nositelem projektu je společnost Vigour Alfa, která je součástí holdingu firem Unicorn, se kterým Univerzita Hradec Králové dlouhodobě spolupracuje.

„Spolupráce s Vigour a Unicorn má na FIM UHK dlouhou tradici. Při realizaci projektu Smart Parking and Charging byla kromě naší fakulty zapojena také Fakulta dopravní Univerzity Pardubice a za jejich týmovou spolupráci jim patří velký dík. Je skvělé, že jsme příležitost v podobě společného projektu mohli realizovat, a je to pro nás všechny výzva pro další budoucí projektové a jiné aktivity. Podařilo se propojit akademickou a aplikační sféru, zapojit veřejnou správu Hradubické aglomerace, získat jejich podporu, a připravit tak využitelné výstupy pro teorii i praxi jako základ další spolupráce,“ uvedla členka projektového týmu a proděkanka FIM UHK pro vědu a výzkum Hana Mohelská.

SmartVet – 3. místo v „Bud’te inspirací“ pro Přírodovědeckou fakultu UHK

Cílem je vyvinout a aplikovat komplexní monitorovací systém pro zvířata založený na neobtěžujících metodách, které umožní dlouhodobé monitorování zvířat po operaci či z jiného důvodu ponechaných v ambulanci

veterinární stanice. Díky práci výzkumníků vznikla podložka vybavená senzory, která se umístí do kotce, pod klec či pelíšek zvířete a jež kontinuálně odesílá na server údaje o srdečních i dechových ozvách a o fyzické aktivitě hospitalizovaného pacienta.

Dr. Richard Cimler, přední člen výzkumného týmu, sdílí své pocity z projektu: *„Nadšení z využívání moderních technologií pro zlepšení lidských životů nyní přenášíme i do světa veterinární péče. Ve spolupráci s veterinárními odborníky jsme vyvinuli systém, který veterinárním klinikám umožňuje provádět dálkový monitoring zvířat. Hlavním cílem tohoto systému je zajištění minimálního stresu a maximálního komfortu pro zvířata.“* •

Unikátní vambereckou krajkou odborníci podrobí v rámci projektu NAKI multidisciplinárnímu zkoumání

TEXT VLASTIMIL HAVLÍK, KATEDRA VÝTVARNÉ KULTURY A TEXTILNÍ TVORBY PDF UHK; ŽANETA KÁNSKÁ, DĚKANÁT PDF UHK

FOTO WEBOVÉ STRÁNKY KRAJKA – VAMBERK

V soutěži NAKI III uspěl projekt s názvem „Vlákna paměti. Minulost a současnost vambereckého krajkářství“. Hlavním řešitelem je v partnerství s dalšími významnými institucemi doktor Vlastimil Havlík z Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové (Pdf UHK).

Cílem programu NAKI III je zaměřit podporu aplikovaného výzkumu do oblasti národní a kulturní identity, především v historii a archeologii; v národních, regionálních a lokálních aspektech v jazykové, literární a kulturní identitě; do oblasti národní a kulturní identity ve výzkumu umělecké tvorby; v péči o kulturní dědictví a území s historickými hodnotami a využití poznání kulturního dědictví pro podporu výzkumu v oblasti umění a uměleckého řemesla. Poskytovatelem programu je

Ministerstvo kultury a doba jeho řešení je
1. 3. 2023 – 31. 12. 2027.

Smyslem projektu Vlákna paměti je vytvořit nový, komplexní pohled na krajkářskou tvorbu v regionu Orlických hor a jejich podhůří (tzv. vambereckou krajkou) a její zasazení do evropského kulturního kontextu.

V minulosti byla tato oblast jedním z tradičních krajkářských center.

Při průzkumu a zpracování vamberecké krajky bude uplatněno širší historické, umělecko-historické a památkářské hledisko a hledisko možnosti uchování kraje v depozitářích a jejich správného vystavování. Proveden bude výzkum dobové textilní technologie, jejího původu, tvůrců a výrobců vamberecké krajky, budou zpracovány metodiky, mezi nimiž nebude chybět metodika věnovaná restaurování, rekonzervaci a preventivní konzervaci krajky. Pracovníci Vysoké školy chemicko-technologické provedou podrobný restaurátorský průzkum kraje a dlouhodobý monitoring klimatu úložných a výstavních prostor zejména v Muzeu krajky ve Vamberku, případně v dalších institucích.

Krajky mají svoji charakteristickou strukturu, a proto k jejich restaurování nelze přistupovat stejně jako k jiným typům textilií (tkaninám, kobercům apod.).

Výzkum bude rovněž zacílen na využití vamberecké krajky v lidovém i městském prostředí, na její aplikaci na oděvu aristokratů a v oblasti liturgického (bohoslužebného) textilu. Pozornost bude věnována i strojní výrobě krajky nebo vzdělávání v oblasti ručního krajkářství.

Na základě získaných dat bude vytvořena interaktivní mapa s odborným obsahem, která bude veřejnosti přístupná na webových stránkách projektu. K výstupům projektu budou patřit tři výstavy s kritickými katalogy. ●

20. dubna 2024

Univerzita Hradec Králové zve na již tradiční studentský Majáles. Festival oslavující studentský život odstartuje příchod teplého počasí hudebními vystoupeními oblíbených kapel.

Stavte se za námi do univerzitní zóny načerpat energii nebo vyzkoušet zajímavé aktivity a pomozte nám obhájit korunku Krále a Královny Majálesu.

www.hradec.majales.cz

Pohledem historiků na lázeňská sídla. Filozofická fakulta UHK řeší další projekt NAKI

TEXT TOMÁŠ VODIČKA, DĚKANÁT FF UHK

FOTO FOTODATABÁZE CANVY

Historická lázeňská sídla jako kulturní, urbanistický a krajinotvorný fenomén. To je téma nového projektu NAKI III vyhlášeného Ministerstvem kultury ČR a řešeného od počátku března 2023 na Filozofické fakultě UHK (FF UHK).

Projekt získalo Muzeum východních Čech v Hradci Králové ve spolupráci s FF UHK a Historickým ústavem Akademie věd ČR. Na fakultě povede řešitelský tým docentka Jana Vojtíšková z Historického ústavu FF UHK. Smyslem projektu je na základě historického výzkumu v oborech urbánních, hospodářských a kulturních dějin, historické geografie a kartografie a dalších historických věd analyzovat a popsat fenomén lázeňských míst (od lázní lokálních až po světově proslulé) jakožto segmentu naší kulturní identity. Zvláštní pozornost bude věnována dnes již zaniklým lázeňským sídlům, areálům a pramenům. Řešitelské týmy tak synergicky zachytí kontinuitu a diskontinuitu ve vývoji lázeňských sídel a svými výstupy posílí kulturní paměť i identitu těchto míst.

Výstupem budou vedle dvojazyčné databáze s historickými lázeňskými sídly a rozsáhlé tematické výstavy mj. i tři Historické atlasy měst ČR, a to pro města Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně, tedy pro západočeský trojúhelník zařazený do seznamu UNESCO.

Projekt potrvá do konce roku 2027. ●

Odborník na kvalitu potravin: jezte rozmanitě a střídejte značky, tak se vyhnete nežádoucím účinkům mykotoxinů

TEXT MATYÁŠ STRNAD, ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

FOTO TEREZA MAKOVSKÁ, ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

Jak skloubit povinnosti vědce a pedagoga? Zvládá laboratorní sterilitu chaotický člověk? Co a jak prakticky učít studující (nejen) oboru biologie? Dá se v dnešní době jíst zdravě a co znamená „kupovat kvalitní potraviny“? Mluvili jsme s doktorem biologie a ekologie Jakubem Tomanem z Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové (PřF UHK) o jeho práci i o tom, proč zůstává věrný našemu městu.

Univerzita Hradec Králové nabízí možnost financovat vědecké projekty díky programu „specifický výzkum“, vy jste tyto prostředky získal několikrát, poprvé už při pregraduálním studiu. Zabýváte se studiem různých toxinů a jejich dopadu na lidské zdraví. Jedním z nejfrekventovanějších toxinů je ochratoxin. Co to ochratoxin je a jaký může mít dopad na lidské zdraví? Kde se vlastně vyskytuje, jak vzniká nebo jak s ním případně pracovat, pokud zjistíme, že ho je někde přespříliš?

To je mnoho otázek najednou. Zabývám se přírodními toxiny, respektive mykotoxiny, což jsou sekundární toxické metabolity vláknitých mikroskopických hub alias plísní. Asi víte,

že plísně jsou všudypřítomné. Prakticky i na Antarktidě můžete nalézt plísně. Jsou schopny osídlit různé plochy, předměty, prostředí, protože jejich růst je ovlivněn pouze vnější teplotou a vzdušnou vlhkostí. U většiny z nich stačí teplota nad 10 °C a vlhkost kolem 65 %. Některé plísně jsou i xerofilní, tedy suchomilné. Jsou druhy, co odolají mrazu. Nebo naopak vysokým teplotám. Nota bene ty látky, které produkují, ty jsou většinou vysoce termostabilní, takže se jich nezbavíte.

Ochratoxin A je, dá se říct, druhý nejzávažnější mykotoxin, který známe. Nejzávažnější je aflatoxin B1, ten je také nejnebezpečnější. Ochratoxin A je hlavně nefrotoxický, to

znamená s účinkem ne zrovna blahodárným na ledviny, nicméně téměř jakýkoliv toxický účinek si vymyslíte, ochratoxin A ho má. Hepatotoxický, neblahý účinek na játra, imunitoxický, pochopitelně na imunitu, teratogenní, má negativní účinek na plod, karcinogenní... Tam je to trošičku složitější, protože to stále není potvrzený karcinogen pro člověka. Spadá do skupiny 2B. Možný karcinogen pro člověka. Zatím se ukázal jako karcinogenní pro zvířata.

A kde bychom ho mohli najít? Odkud se ochratoxin A bere?

No prakticky kdekoli. Ochratoxin A je produkován některými plísněmi rodu *Aspergillus* a *Penicillium*. Rod *Aspergillus* je typický v oblastech se subtropickým nebo tropickým podnebím, nicméně se k nám postupně dostává. Naopak rod *Penicillium* je typický v mírných pásech.

Kvůli globalizaci trhu je to ale vlastně jedno, v obchodech běžně najdete potraviny z tropů a subtropů. Navíc, ačkoli nejsou vysloveně osídlené plísněmi, přesto mohou obsahovat mykotoxiny. Plíseň zdegraduje. Mykotoxiny zůstávají, jsou velice stabilní a běžnými úpravami pokrmů se jich nezbavíme.

Můžeme zmírnit jejich dopad tím, že snížíme jejich množství, ale k úplné likvidaci nebo úplnému zničení ochratoxinu A dochází přibližně při 200 až 250 stupních během 15 minut. Nikdo doma při 250 stupních běžně nevaří. Tedy mykotoxinů se vysloveně nezbavíme.

Takže u nás ho najdeme nejvíce v exotických potravinách?

Ne tak docela. Většinou ho najdeme v cereálních produktech a potravinách. To znamená müsli, vločky, ale i pečivo, naprosto běžně. To činí přibližně 60, 65 % přívodů ochratoxinu A do organismu skrz potraviny. Potom máme maso, to je asi 3–10 %. Tady vždycky dělám takovou vsuvku, když to vykládám studentům, že z pohledu mykotoxinů jsme na tom my, masožrouci, lépe. Nemůžu zastírat případný přínos veganství nebo vegetariánství pro organismus jinde. Nicméně vzhledem k mykotoxinům to není úplně nejlepší stravování, protože oni ty bílkoviny do sebe dostávají pomocí ořechů, luštěnin, sóji a jiných produktů. To je přímo ideální substrát pro růst plísni a pro produkci mykotoxinů. Nicméně ochratoxin A se běžně vyskytuje v sušeném ovoci, v rozinkách, v džusech, ve vínu, v pivu. Prakticky cokoli si vymyslíte, jakákoliv potravina, která se někde skladuje, může obsahovat mykotoxiny.

Je tedy možné se mykotoxinů zbavit nebo je alespoň omezit?

Je to přirozeně se vyskytující látka a ani zcela správně dodržovanými zemědělskými postupy není možné se jich úplně vyvarovat. Existují speciální techniky, kterými lze snížit produkci plísni. To znamená včasný postřik, včasná orba, včasné sušení, aby to obilí nezmoklo, dobré uskladnění v provzdušněných silech a tak dále. Tím se dá relativně předcházet vzniku plísni a potažmo produkci mykotoxinů. Když už někde mykotoxiny vzniknou, je velice složité je odstranit ze substrátu. Ať už je to krmivo nebo jiný produkt, ze kterého se teprve získává finální potravina... Je to docela problematické. Běžné vaření, pečení, smažení snižuje obsahy mykotoxinů málo, kolem 25 %. Někteří autoři uvádějí i více, ale co se

týká snižování obsahu mykotoxinů ve finálních potravinách, je to ošemetné téma. I vědecká veřejnost se k tomu staví prakticky na 2 strany. První říká, že to snížení mykotoxinů je malé nebo zanedbatelné, to znamená, řekněme do těch 20, 25 %. Ale pořád lepší než drátem do oka. Druhý tábor tvrdí, že to je 80, 85 %.

Aha, ke které straně se přikláníte Vy?

No já z osobního hlediska můžu říct, že jak v kterých potravinách. A hrozně to záleží na úpravě těch potravin a jejich skladování. V rámci mojí magisterské práce jsem se zabýval přechodem ochratoxinu A do kávy. Tedy do nápoje. Bohužel česká byrokracie je na tohle špatná. Když řeknete káva, běžně si představíte nápoj. Anglický termín „coffee“ ale evokuje „ground coffee“, tu mletou kávu. U toxikologie a studia potravin je nutné vědu propojit s byrokratickými termíny, asi chápete, že to není zrovna jednoduché.

Chápu, ale byrokracie mnohdy zajišťuje i ochranu spotřebitele, ne? Nutí producenty správně popisovat své zboží, nastavuje kontroly a limity.

Pozor, tam je velký problém. Když u nás pominu pivo, protože to je pochopitelně pro Čechy jeden z nejváženějších produktů, můžu říct, že každá várka sladu je kontrolována na mykotoxiny. Nicméně u řady potravin tohle neplatí.

Máme limity stanovené Evropskou komisí, případně naše národní limity pro obsah mykotoxinů v potravinách, ale řada komodit vůbec limity nemá. Neexistují. Některé státy je mají, některé nemají. Já se právě často zabývám potravinami, které žádná autorita, co se mykotoxinů týče, nereguluje.

Ono se ani není čemu divit, změřit obsah mykotoxinů v nějakém materiálu je dost obtížné. Vezměte si třeba živočišné produkty, ty obsahují řadu bílkovin a tuků. Tuky jsou problém,

řada látek se na tuky váže. Když tuk přijde do přístroje, někdy vám tam dělá takzvané čurbes, nezměříte nic. Techniky pro oddělení tuku od té hledané látky nejsou zcela jednoduché.

Proč je to složité?

V rámci zkoumání potravin nemáte univerzální metodu, extrakční nebo separační, která by byla spolehlivá u všech produktů a zjišťovala by vždy to, co potřebujete. Dřív se používala tenkovrstvá chromatografie, dnes spíš screeniny typu enzymo-imunoanalýzy, ty mají výhodu v rychlosti. Za 3–4 hodinky máte výsledky. Mají ale zase detekční limity, navíc mykotoxin může metabolizovat, to vám práci komplikuje. Já hodně používám kapalinovou chromatografii s fluorescenční detekcí. Další metody souvisejí s hmotnostní spektrometrií. Všechno to jsou metody, jak zjistit, zda je nějaká látka ve vzorku přítomna, případně v jakém množství. Kromě lidí k tomu ale potřebujete i přístroje, které stojí v řádech jednotek až desítek milionů korun. Takže kombinaci rychle, levně, přesně a univerzálně nedostanete nikdy. Dalším problémem je byznys.

V jakém smyslu? V tom, že koukáte pod ruce velkým producentům, kteří třeba ve vztahu k mykotoxinům nejsou vždy úplně zodpovědní, a jim se to nelíbí?

No ano, ale je to složitější, uvedu příklad, ale nebudu jmenovat nikoho konkrétního, abych někoho nepoškodil. Dorazí várka ořechů z nějaké jihoamerické země, řekněme burské oříšky. Buráky řadíme mezi bobovité, tedy se jedná o luštěninu, ale rozumíme si. A v nich se třeba najde nadlimitní množství mykotoxinu. Várka by se správně měla zlikvidovat, odvézt do spalovny a konec. Bohužel byznys je byznys. Existuje záznam, že tohle kontrola skutečně zjistila, ale protože firma to stejně chtěla prodat, tak počkala na další dodávku ze stejné země. U té zjistili, že je obsah mykotoxinů v pořádku, tak ty dvě šarže smíchali. Tím pádem dostali homogenní směs, která byla v součtu už podlimitní, a to prodávali. Tohle je obrovský nešvar, takže dodržování limitních zákonů je strašně důležité pro lidi, protože

běžný spotřebitel opravdu za a) většinou neví, co jsou mykotoxiny, a za b) hlavně, že se nají. Nechci tím lidi vysloveně děsit. Musím říct a zaklepat, že systém zachytávání produktů s překročeným limitem mykotoxinů je v Evropě velice striktní a nestává se, že by něco uniklo.

Vy jste se na takovém testování a výzkumu také přímo podílel, nepletu-li se? Zjistili jste nějaké obdobné pochybení? Nebo vyšší obsah mykotoxinů, než je přípustné?

Tak já to zase vztáhnou k dalšímu oblíbenému českému produktu. V létě roku 2020 jsem s celou řadou dalších kolegů a kolegů prováděl zajímavou studii o jelitech. Náš článek už vyšel v odborném časopisu.

Jelita jsou specifická pro Středoevropské národy, Česko, Slovensko, Rakousko, Německo, ale třeba i Itálii. Tahle potravina se ale jinak vyrábí i v Asii a Severní i Jižní Americe. Důležité zjištění bylo, že všech 200 vzorků z ČR bylo na přítomnost ochratoxinu A testováno pozitivně. Zároveň se neděsme, že to znamená, že jsou škodlivá a špatná. Protože na našem trhu v tomto případě není nastaven limit, nevíme tedy, co je nadlimitní množství. Abychom ale k něčemu došli, vzali jsme limity mykotoxinů v masných produktech země, která je má nastaveny nejprísněji, Itálie. Tedy 1 nanogram ochratoxinu A na gram potraviny je maximální přípustné množství. Z této perspektivy byly vzorky mírně nadlimitní. Přesto, abyste mohli uvažovat nad nějakým dlouhodobějším zdravotním problémem, museli byste svačit kilo nebo dvě jeliť každý den, tam spíš hrozí jiné zdravotní potíže. A člověk běžně konzumuje více mykotoxinů z pečiva.

Mykotoxiny navíc mají chronickou toxicitu, jejich dopad můžete sledovat třeba až za 10 nebo 20 let. I proto dlouhodobě spolupracujeme s urologickou klinikou Fakultní nemocnice Hradec Králové. Odebírali a testovali jsme vzorky pacientů s ccRC nádorem ledviny. Občas mykotoxiny najdeme, ale jestli zrovna za tento případ byl zodpovědný ochratoxin A, to ještě stále neumíme jednoznačně určit.

I přesto je ale dobré se mykotoxinům vyhýbat a dbát na to, co konzumujeme, je to tak? Poradíte, jak na to?

Samozřejmě, důležité je nejíst monotónně a porušit něco, co je pro Čechy naprosto typické. Jako národ jsme monoznačkoví konzumenti. Máme to dávno zakořeněné. Určitě znáte z výroků svých rodičů, případně prarodičů: „A tohle je dobrý, tohle kupuj.“. Ještě líp, když je to ve slevě, že ano. Je to logické, některé věci se nám osvědčí, tak je dlouhodobě kupujeme a konzumujeme. Ale obecně, z pohledu jakýchkoliv toxinů, to není nejvhodnější.

Problém se stanovením mykotoxinů je ten, že plíseň má nehomogenní distribuci v potravině. Třeba čaj se k nám doveze ve stokilovém balíku. Ta plíseň může růst třeba v pravém horním rohu, protože tam se to zrovna při převozu namočilo. Tester běžně odebere jen řekněme 100 gramů lopatičkou zprostředka a nic tam nenajde. Šarže je v pořádku. Akorát že při odběru mykotoxinů se musí dbát na homogenizaci toho celého balení, o to je to obtížnější. Tester by měl použít kvartaci a prakticky smíchat, tedy homogenizovat, celou várku.

Takže kdybych měl poradit běžnému konzumentovi, jak se vyvarovat mykotoxinů, tak ideálně střídáte značky, jezte rozmanitě, ne monotónně, to je vlastně to nejdůležitější.

Potom samozřejmě existují postupy, jež hezky sepsal můj kolega, pan docent Ostrý ze Státního zdravotního ústavu v Brně. Postupy, jak se vyvarovat plísním v domácnosti, jaké potraviny nakupovat, proč je důležitý pravidelný úklid a podobně.

Jaké to bylo studovat celý život v Hradci Králové? Popište čtenářům svou studijní historii, prosím.

Já jsem Hradečák vlastně od narození. Papírově sice z Pardubic, ale v Hradci žiju celý život. Nejsem přímo z Hradce Králové, ale z okraje

města, z Malšovy Lhoty, která už dnes samosprávně pod Hradec spadá. Tam jsem chodil na základní školu, do malotřídky, pak do Malšovic na Úprkovu na zbytek základní školní docházky. Na střední už jsem byl v centru Hradce, na gymnáziu J. K. Tyla, ve specializované matematické třídě. Pokračoval jsem na místní univerzitu, tehdy ještě na Pedagogické fakultě UHK, ve 2. ročníku mě čekal přechod na nově vzniklou Přírodovědeckou fakultu UHK, to bylo v roce 2010. No a už jsem tady zůstal jako inventář, jak se říká. Šel jsem studovat doktorát v oboru aplikovaná biologie a ekologie.

Jak to, že z vás tedy není matematik, když jste byl ve specializované třídě?

Tak si představte 16 hodin matematiky týdně! To vás skutečně unaví. Ale ne, matematika mě pořád baví a znalosti z ní používám denně i teď. Spousta mých spolužáků šla studovat třeba na „Matfyz“ do Prahy, na jadernou fyziku a podobně. Mě to vždycky táhlo k biologii, základní škola Úprkova je taková ekoškola, pravidelně ji tak oceňují. My jsme měli perfektního pana ředitele, který se tím velice zabýval,

takže jsme měli i nepovinná praktická cvičení z ekologie, z geologie, geomorfologie a tak dále. Jezdili jsme hodně do terénu. A mně už to zůstalo. Ale ani biologie se bez matematiky neobejde. Možná to řadu studentů vyděsí. Abych pravdu řekl, u vlastních studentů, když prohlásím, že budou muset dělat složité výpočty, musí projet statistiku apod., sleduji smrt v jejich očích. Ale bohužel matematika bude vždycky sloužit. Vždycky bude popisnou vědou i pro tu biologii.

Máte zkušenosti se studiem v zahraničí, např. v Německu. Co Vás ale nakonec přesvědčilo zůstat věrný Hradci Králové?

Všechno je o lidech. Já jsem konzervativní introvert a soužití s lidmi, které neznám anebo s nimiž nemám nic společného, je pro mě složité. Jako Hradečák mám s lidmi tady společný Hradec. Ale musím také přiznat, že ani pro ostatní lidi není žít se mnou nic jednoduchého. Jsem totiž trochu pedant a vlastně i chaotik, moje kancelář je jako skladiště, tam nenajdete místo k sezení. Ale na druhou stranu laboratoř musí být perfektně uspořádaná.

Neříkám, že bych měl popsany každý šuplík... možná jen polovinu. Ale sám přesně vím, kde co hledat. V práci i doma nemám rád, když mi někdo něco uklízí, přemísťuje a já to pak nemůžu najít.

Nicméně velkou roli hrál i výběr oboru. Tehdy se to jmenovalo systematická biologie a ekologie, teď už jen biologie a ekologie. Na bakalářském studiu byla obrovskou výhodou možnost studovat biologické obory komplexně, všechny. Ze všech různých pohledů: z pohledu botanického, zoologického i toho experimentálního.

A studium nebylo složené jen z přednášek a laboratoří, ale hlavně i z terénních cvičení. Takže jsme vyráželi i na několik dní do terénu. Vzpomínám si na takové cvičení kolem Bramberka u Pece pod Sněžkou, to jsme se na ubytování vrátili po desáté večerní a v nohách jsme měli 27 km.

Biologie je náročná i fyzicky. A může se stát, že občas budete v nepřízní počasí do půlky lýtek v rašelině. Biolog nezůstává doma, protože prší. Pevná obuv nebo holínky, pláštěnka – na-prosto zásadní vybavení.

A studenti jsou z toho dost překvapení. Třeba v Orlických horách nám normálně tekla voda vrchem do bot, v Babiččině údolí se dokonce strhla taková bouře, že jsme ji přecházeli na zastávce. Ale člověk musí být odolný. Pak z toho má zážitky, a i díky nim možná přiroste k místu, kde je získal.

Dnes se zabýváte výzkumem kvality potravin. Dostanete se i nyní do terénu mezi zkoumané produkty?

Běžně sbíráme vzorky i v obchodech, takže ano, je to trochu jiný terénní výzkum. Méně adrenalinový, i když... pan docent Ostrý, se kterým spolupracuji, má jako jeden z bodů v poznámkách o sběru vzorků, že se nemáme bát upozornit prodejce na plesnivé nebo zkažené zboží. Což by někdy mohlo být velmi

adrenalinové, že ano, přijít do obchodu s tím, že „strýcu, ten párek je zelené“.

Nicméně já se cítím jako v terénu prakticky denně, moje práce hodně ovlivňuje můj život. V obchodě běžně čtu celé složení produktů. Ale je docela zajímavé, jak se zákazníci nechávají občas zmást. Třeba při srovnání dvou masných produktů. Jeden obsahuje 80 % a druhý 97 % masa, zákazník si řekne: „Jasně, kvalitnější je ten s více procenty.“ Ale tak to není. Z potravinářského hlediska je maso jen čistá svalovina, ale v některých produktech jsou žádoucí i další složky. Taková tlačěnka by vám bez tuku asi nechutnala.

Od akademických pracovníků na univerzitách v ČR se kromě produkování vědy očekává také výuka. Jak zvládáte vyvažovat roli vědce a pedagoga?

Upřímně, nějaký objektivní balanc v tomto nenaleznete. Každý to má jinak a každému vyhovuje trochu jiné prostředí. V zahraničí jsem se setkal s tím, že někteří akademici jenom učí, zatímco jiní dělají jenom vědu. Já učím poměrně hodně, mám spoustu předmětů a není výjimkou, že v některém semestru odučím i 27 hodin týdně. Když si vezmete i přípravu na ty hodiny, už vám na vědu moc času nezbude. Nicméně mně vyhovuje systém, kdy jeden semestr hodně učím a druhý spíš bádám. Pak je na to alespoň trochu klid.

Výuka studentů přírodních věd je navíc dost specifická, potřebujete trávit více času s individuálními studenty, například když je učíte, jak zacházet s mikroskopem, jak připravovat preparáty. Do jedné laboratoře se vám vejde 16 lidí. Když máte v ročníku kolem stovky studentů, znamená to spoustu malých skupin, a tedy spoustu odučených hodin. Má to ale svůj smysl, například u tohoto předmětu v laboratořích.

Znalost konkrétního složení kdejakého barviva od studentů nevyžadují, to se dá vždy dohledat, pro mě je důležité, aby se student uměl v laboratoři orientovat, věděl, jak se co používá, a s problémem, který se vyskytne, si dokázal poradit.

Taky raději zkouším ústně, kdy můžete dát studentům prostor, aby si svoji odpověď obhájili nebo případně upravili. Často se jich ptám: „A proč?“, protože chci vědět, jak, nebo jestli vůbec nad danou odpovědí přemýšlejí. A tohle zkoušení zase trvá o dost déle než rozdat všem studentům test a pak to jen seškrtnat.

Děkuji Vám za rozhovor!

I já díky. ●

Proměna | 27. září 2024

Noc vědců je tradiční vědecko-popularizační akce, při které Univerzita Hradec Králové zábavnou formou prezentuje výzkumné úspěchy vědkyň a vědců.

Více na www.nocvedcu.cz/hradeckralove

Tradiční remoska jako moderní a chytrý produkt třetího tisíciletí. Vylepšení a nových funkcionalit se jí dostalo i díky vědcům z FIMky

TEXT A FOTO ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

Zaměstnanci Fakulty informatiky a managementu UHK (FIM UHK) a firmy REMOSKA s.r.o. společně pracovali na projektu, který posunul remosku jako pečicí mísu z doby 20. století do 21. století, tzn. z doby mechanického ovládání do elektronického ovládání pomocí mobilní aplikace.

Za 34 měsíců vznikl produkt třetího tisíciletí. Výsledkem společného projektu je inovovaná remoska, která od 50. let neuměla nic jiného než ohřát, ale teď umí měřit různé ukazatele. Dokáže sama regulovat teplotu a výkon, dokáže vážit. Sama žádá po uživateli přidání ingrediencí. Je propojená s cloudem, odkud se dají stahovat recepty. „Je to takový tutoriál s tím, že si remoska všechno udělá sama.

Ovládá se pomocí dotykového displeje nebo telefonu. Vznikly vlastně dvě varianty: jedna kompletní, která je prototypem s displejem i váhou, a pak vznikl chytrý člen, který se připojuje k původní remosce, ale nemá tato nová vylepšení. Takže ta pouze reguluje,“ upřesňuje docent Robert Frischer, odborný asistent Centra základního a aplikovaného výzkumu FIM UHK.

Členové týmu z FIM UHK se na vývoji nové remosky podíleli hlavně z hlediska senzoriky, numerického modelování a měření elektromagnetických emisí. „Na začátku jsme trošku bojovali s tepelným namáháním elektrických součástek umístěných v produktu, proto jsme se na základě testů a různých pokusů a zkoumání vydali cestou toho, že jsme celé řídicí centrum aplikace dali do kabelu, na koncovku. Díky tomu se k produktu připojuje certifikovaným kabelem, ale chytré ovládání, ta jemná elektronika, která je náchylná na teplotu, je standardně u zásuvky,“ popisuje manažer společnosti Remoska Petr Vaněček.

„Na trhu bude tato ‚chytrá‘ remoska k dostání zpočátku prostřednictvím online tržiště, kde budeme mít přímý kontakt na konečného zákazníka pro případ jakýchkoli problémů a podnětů pro zlepšení aplikace. Množství bude limitováno na přibližně 1 000 kusů. Necháme si půl roku až rok na to, abychom aplikaci komunikovali se zákazníky a stále ji vylepšovali, a teprve pak spustíme velkosériovou výrobu,“ objasňuje Petr Vaněček a dodává: „Máme do budoucna spoustu plánů, které se budou v této aplikaci promítat. Na základě aktualizací a vylepšováním postupů bychom chtěli dospět do bodu, kdy bude tento chytrý člen součástí každého produktu značky Remoska, který bude na elektřinu.“

Na FIM UHK se tento výzkum již promítl v několika disertačních pracích a jeho výstupy jsou zavedené ve studijních materiálech, se kterými se studující budou v rámci výuky seznamovat. ●

Universitas

magazín vysokých škol

Univerzita Hradec Králové jako hrdý partner magazínu vysokých škol Universitas.

Finalistka FameLab: Život má nekonečno možností, je hádankou, kterou jsem odhodlána rozluštit!

TEXT MATYÁŠ STRNAD, ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK FOTO FAMELAB

Sudha Jakkaladiki Prathyusha, doktorandka na Fakultě informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK), se zúčastnila soutěže v popularizaci vědy FameLab a dostala se do finále! Pochází z Indie a v Hradci Králové žije od září 2020. Promluvili jsme spolu o jejích studijních zájmech a životě mimo úspěch v soutěži.

Sudha studuje na Katedře informatiky a kvantitativních metod na FIM UHK. Akademicky se zabývá aplikovanou informatikou, technologiemi založenými na rozsáhlých databázích, strojovým učením a konceptem „fuzzy logic“.

„Kolik čísel si dokážete představit mezi 0 a 1? Ušetřím vám trochu času, těch čísel je nekonečno. A „fuzzy logic“ je mechanismus, který

nám umožňuje se v tom nekonečnu orientovat. Řekněme, že máme čtyři jablka, jak byste definovali intenzitu červenosti každého z nich? Úplně přesně popsat skutečnost je skoro nemožné. „Fuzzy logic“ nám v tom může pomoci,“ popisuje Sudha své studijní téma.

Tento mechanismus je zásadní pro počítačové/umělé neuronové sítě (používané pro rozpoznávání vzorů, rozpoznávání obrázků a řeči,

zpracování přirozeného jazyka atd.), ale může být užitečný i pro méně složité systémy v našem každodenním životě.

Lidské znalosti se málokdy omezují na hodnocení pravda (1), nebo nepravda (0). Často operujeme se stupni pravdy, a „fuzzy logic“ nám umožňuje se s tím vypořádat.

Sudha je odhodlána i přes stesk po domově pokračovat a dokončit svá studia na FIM UHK a přispívat k vědeckému poznání. Ztráta blízkého člena rodiny během jejího pobytu v České republice byla zdrcující, ale posílila její oddanost vědě. Rozhodla se usilovat o prohlubování svých znalostí a dál je předávat příštím generacím.

„Dlužím velký dík svým kolegům a kolegyním z univerzity, zejména profesorce Petře Poulové, docentovi Filipu Malému, doktorce Tereze Otčenáškové a mnoha dalším. A musím poděkovat své katedře

a univerzitě za podporu během i mimo soutěž FameLab!“ uzavírá Sudha.

FameLab je mezinárodní soutěž v popularizaci vědy, která v současnosti běží ve 23 zemích světa. Soutěžící mají tři minuty na to, aby vysvětlili vědecké téma, které si sami vyberou, a to bez použití projektoru. Povolené jsou jen takové pomůcky, které si soutěžící dokáže na jeviště sám přinést a také po vystoupení odnést. •

Geoparky střeží příběh Země. Jak je lépe přiblížit veřejnosti řeší zástupci čtyř kontinentů

TEXT A FOTO ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

Od pátku 22. září do pondělí 2. října 2023 se v České republice setkali zástupci geoparků z Peru, Nikaraguy, Tanzanie a Filipín na druhém ročníku intenzivních společných aktivit, které jsou zaměřené na interpretaci a zachování geologického, přírodního a kulturního dědictví. Setkání v rámci projektu 4GEON hostila Fakulta informatiky a managementu UHK (FIM UHK).

„Geoparky představují takovou knihu o Zemi a zároveň jsou nejprístupnější pro veřejnost – lidé vidí jednotlivé ‚kapitoly‘ na vlastní oči, můžou objevovat,“ přibližuje Radek Mikuláš z Geologického ústavu AV ČR. „V rámci projektu

4GEON se bavíme o možnostech, jak geologii lépe přiblížit veřejnosti, a zároveň se snažíme propojit různé geoparky napříč čtyřmi kontinenty, díky čemuž se vzhled do historie naší planety výrazně rozšiřuje,“ říká dál Mikuláš.

„Během týdne nás čeká také návštěva českých geoparků i aktivních lomů v Národním geoparku Barrandien včetně ukázek, jaký vliv mají jeho aktivity na veřejnost,“ vysvětluje Martina Pásková z Univerzity Hradec Králové, která je hlavní koordinátorkou projektu. „Hosté se seznámí jak s pojetím interpretace místa a jeho hodnot, tak se zapojením vědeckých institucí do činnosti geoparků,“ dodává Martina Pásková.

„Nejen poznatky o geologickém vývoji a vývoji života, ale také o historii, kultuře a typických řemeslech místních obyvatel budeme přetvářet společně s našimi zahraničními kolegy do vhodných sdělení pro návštěvníky geoparků UNESCO Ngorongoro Lengai (Tanzanie), Bohol Island Geopark (Filipíny), Rio Coco (Nikaragua) a Colca y Volcanes de Andagua (Peru). Zapojen je také Národní geopark Barrandien, území se světově proslulou paleontologií. Jeho tým v rámci projektu vytváří zábavně vzdělávací portál

GeoEduweb, který postupně vyprofilujeme pro potřeby jednotlivých zúčastněných geoparků,“ uvádí profesor Josef Zelenka z Katedry rekreologie a cestovního ruchu FIM UHK.

Zapojené subjekty vytvořily v roce 2020 návrh projektu „4GEON – Four Continents Connected through Playful Geoeducation“, jehož realizace byla zahájena v roce 2021, kdy se kromě online workshopů, rozvoje informačních nástrojů a propagace projektu uskutečnilo i první mezinárodní setkání projektového týmu.

Projekt je sponzorovaný IUGN/UNESCO a v České republice ho koordinuje FIM UHK, Národní geopark Barrandien, Geologický ústav AV ČR a Open IT. •

Světovou premiéru Čapkovy dramatu RUR připomíná nová publikace z dílny Pedagogické fakulty UHK

TEXT ŽANETA KÁNSKÁ, DĚKANÁT PDF UHK; JAN BÍLEK, KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY PDF UHK

FOTO JAN BÍLEK, KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY PDF UHK

Při říjnovém Knižním veletrhu, který na Univerzitě Hradec Králové uspořádala Univerzitní knihovna, byla představena i nová publikace z jejího nakladatelství Gaudeamus. Jde o knihu Jana Bílka Světová premiéra RUR: Čapkovy drama v Hradci Králové.

Kniha připomíná první jevištní uvedení světoznámého dramatu Karla Čapka RUR 2. ledna 1921 Jednotou divadelních ochotníků Klicpera v Hradci Králové. Autor sleduje podobu premiérové inscenace a její ohlas v místním tisku.

V kontextu doby pak hodnotí jednak druhé uvedení této hry spolkem Klicpera v roce 1939, jednak dvě následující nastudování královéhradeckým profesionálním Klicperovým divadlem v letech 1959 a 2005. Porovnává režisérské přístupy a výsledné podoby inscenací a reflektuje jejich ohlas v regionálních a celostátních médiích. Zvláštní kapitola je věnována vazbám Čapka k Hradci Králové, přibližuje především dobu studia na zdejším nižším gymnáziu v letech 1901–1905. V závěru knihy autor mapuje uvádění dalších Čapkových dramát v Hradci Králové i další akce, kterými se ve městě připomínal, včetně inscenace RUR 2.0 připravené Divadlem Drak v roce 2021.

Jan Bílek se zabývá archivnictvím, editologií a historií 19. a 20. století. Působil v Památníku národního písemnictví a v Akademii věd ČR, nyní působí na Pedagogické fakultě UHK, konkrétně na Katedře českého jazyka a literatury. Na svět pomohl čtyřiceti archivním pomůckám, dvacítkou knih, desítkám vědeckých

a řadě populárních článků, časopisu a dvěma filmovým dokumentům, též organizoval mnoho odborných a kulturních akcí. V Hradci Králové, který byl vždy jeho krajským městem, žije třicet let.

Knihu lektorovali vedoucí divadelního oddělení Národního muzea v Praze Libor Vodička a královéhradecký teatrolog a kulturolog Alexandr Gregar. Docent Jiří Poláček z Brna již knihu recenzoval ve Zprávách Společnosti bratří Čapků č. 150 a označil ji za „významný příspěvek“ k tématu. •

Filozofická fakulta UHK se může pochlubit prestižními publikačními výstupy

TEXT A FOTO KAROLÍNA ČÍŽKOVÁ, DĚKANÁT FF UHK

Filozofická fakulta UHK rozjasnila obzory vědy a politiky s řadou významných prací. Publikace od členů fakulty rozšiřují obzory ve filozofii, politologii a historii.

Mezinárodní knižní trh obohatily hned dvě monografie vydané zahraničním vydavatelstvím Palgrave Macmillan. Doktorovi Jaroslavu Bílkovi, který působil v rámci projektu GA ČR na Katedře politologie FF UHK, vyšla monografie *Causes and Consequences of Electoral Manipulation in Hybrid Regimes in Latin America*. Publikace mimo jiné poukazuje na fakt, že vlády v latinskoamerických hybridních režimech často volí formy volební manipulace nelogicky a že výskyt nerovných podmínek v Latinské Americe není způsoben absencí demokratických zkušeností. Za druhou vydanou monografií *Alexios I. Komnenos in the Balkans, 1081–1095* stojí doktor Marek Meško z Historického ústavu FF UHK. Titul zkoumá vojenskou strategii Alexia I. Komnena na Balkáně během klíčových prvních čtrnácti let jeho vlády a poskytuje syntézu tří tažení a hodnocení vojenské síly Byzance.

Další odbornou publikaci má na svém kontě profesor Jaroslav Peregrin z Katedry filozofie a společenských věd FF UHK. Jeho nejnovější kniha z projektu GA ČR EXPRO *Normative Species – How Naturalized Inferentialism Explains Us* vyšla v prestižním nakladatelství Routledge v rámci edice Routledge Studies in Contemporary Philosophy. Monografie pojednává o pravidlech, a především o lidské schopnosti vytvářet, udržovat a dodržovat pravidla, jakožto podstatu toho, co lidi odlišuje od zvířat. Publikace zaujme především vědce a pokročilé studující, kteří se zabývají filozofií jazyka, filozofií mysli, sociální ontologií, kulturní evolucí a kognitivními vědami. Text čítající 240 stran prezentuje výsledky výzkumného projektu s názvem *Inferentialism naturalized: norms, meanings and reasons in the natural world*, jehož příjemcem je Filozofická fakulta UHK a hlavním řešitelem přímo světově uznávaný filozof Jaroslav Peregrin.

V průběhu roku též vyšla průlomová kniha *Struktura vývoje veřejné politiky* doktora Oldřicha Bubáka. Představuje „ucelený obraz evoluce ve veřejněpolitických a institucionálních systémech“. Jde o jubilejní přírůstek do Routledge Studies in Governance and Public Policy. Publikace přináší nové nástroje pro studium, analýzu a rozvoj veřejné politiky, jistě nezbytné ve světě rostoucí rozmanitosti, složitosti a zrychlujících se změn. Svazek inspirovaný výzkumem v oblasti technologických inovací přináší své progresivní aplikace do studií veřejněpolitických a institucionálních systémů. Odpovídá, mimo jiné, na disciplinární požadavek pro společný model jejich vývoje. Jednotný přístup, který dává do souvislosti dynamiku a strukturu evoluce ve veřejné politice, nabízí

vědcům a vědkyním cenné poznatky o logice a směru vývoje politik. Rozšiřuje zároveň možnosti odborníků z praxe v oblasti optimalizace veřejněpolitických řešení.

V závěru roku 2023 skončilo tříleté období, kdy na Filozofické fakultě UHK působili dva zahraniční postdoktorandi, dr. Donohue a dr. Lioy. Své výzkumy završili prestižními publikačními výstupy. Výsledkem výzkumu historika dr. Alana Donohuea z Irska je odborná monografie *Warlord Hitler: With Reference to the Campaign in Southern Russia in 1942*, která se zabývá Hitlerovou rolí vojenského vůdce od začátku 2. světové války do konce roku 1942. Knihu vydalo prestižní nakladatelství Routledge. ●

Publikačně aktivní představitelé Katedry kulturních a náboženských studií PdF UHK představují nové knižní tituly

TEXT ŽANETA KÁNSKÁ, DĚKANÁT PDF UHK

FOTO KATEDRA KULTURNÍCH A NÁBOŽENSKÝCH STUDIÍ PDF UHK

Profesor Tomáš Petráček společně s kolegou z Katedry kulturních a náboženských studií docentem Davidem Boumou představují nové publikace.

Profesor Tomáš Petráček v roce 2023 publikoval titul *Für Wissenschaft, Orden und Kirche in Zeiten der Modernismuskrise: Leben*

und Werk von Vincent Zapletal OP a The Bible and the Crisis of Modernism: Catholic Criticism in the Twentieth Century. První kniha se zaměřuje na život dominikánského profesora Vincenta Zapletala, který byl jedním z nejkontroverznějších představitelů krize modernismu a jedním z velkých průkopníků moderní katolické exegeze konce 19. a počátku 20. století. Druhá kniha je podrobnou studií o přijetí historicko-kritické metody a modernizace katolickou církví prostřednictvím stěžejního díla evropských teologů a biblistů.

Docent David Bouma představuje svoji knihu: „*Není tady. Byl vzkříšen.*“ *Ježíšovo zmrtvýchvstání*

v současné německé teologii. Kniha se zaměřuje na teologii německého jazykového prostoru a věnuje se problematice velikonoční víry u čtyř vybraných současných autorů, Hansjürgena Verweyena, Hanse Kesslera, Josepha Ratzingera a Klause Bergra. Autor chce představit, jak vybraní autoři velikonoční tematiku uchopují a jak ji rozvíjejí, včetně některých antropologických a eschatologických souvislostí. •

Nová kniha Miloše Zapletala zkoumá, jak se stal Leoš Janáček Janáčkem, kterého známe

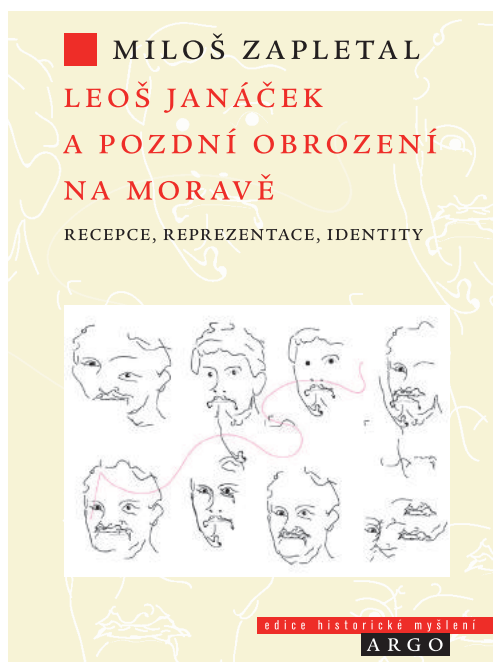
TEXT A FOTO MILOŠ ZAPLETAL, ŽANETA KÁNSKÁ, DĚKANÁT PDF UHK

V květnu minulého roku vyšla v nakladatelství Argo kniha Miloše Zapletala *Leoš Janáček a pozdní obrození na Moravě: recepce, reprezentace, identity*. Kniha je hlavním výsledkem postdoktorského projektu realizovaného v letech 2021–2023 na Pedagogické fakultě UHK (PdF UHK).

Kniha se snaží odpovědět na základní otázku: Jak se stal Janáček Janáčkem?

Přesněji řečeno: jak se z LEO Janáčka, talentovaného, avšak neznámého fundatisty starobrněnského kláštera, stal onen LEV Janáček, vůdčí postava české kultury na Moravě?

Odpověď na tuto otázku hledá autor především na základě zkoumání recepce Janáčkových rozličných uměleckých aktivit v letech 1872–1888. Kombinace poznatků a metod hudebního i kulturního dějepisectví, literární teorie a antropologie umožňuje sledovat mladého Janáčka nejen jako objekt různě se střetávajících a míjejících vyprávění, „řečových her“, praktik a performancí, ale také jako jejich aktéra. Zapletal celou problematiku vysvětluje především s ohledem na emancipační snahy českého národa a česko-německé vztahy v Brně 19. století. Kniha tak rovněž nabízí nový pohled na fenomén národního obrození na Moravě. •

Petra Marešová úspěšně zakončila jmenovací řízení na Technické univerzitě v Liberci a stala se profesorkou

TEXT ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

FOTO ARCHIV PETRY MAREŠOVÉ

Novou profesorku Petru Marešovou může ve svých řadách uvítat Fakulta informatiky a managementu UHK (FIM UHK). Jmenovací dekret převzala z rukou prezidenta Petra Pavla dne 21. 6. 2023 v historické budově Karolína v Praze.

Její jmenovací řízení probíhalo na Technické univerzitě v Liberci, kde nejprve 20. října 2022 předstoupila před Vědeckou radu Ekonomické fakulty Technické Univerzity v Liberci a přednesla inaugurační přednášku na téma „Dopad ekonomických regulací na inovace v kontextu odvětví zdravotnických prostředků“. Následně dne 31. října 2022 na velké Vědecké radě téže univerzity úspěšně prošla hlasováním

a byla doporučena ke jmenování prezidentem České republiky.

Nyní již profesorka Petra Marešová působí na Katedře ekonomie FIM UHK od roku 2009. V roce 2016 převzala vedení stejnojmenné katedry, a to až do roku 2020, kdy se stala prorektorkou UHK pro studium a kvalitu. Věnuje se především

výuce předmětů *Mikroekonomie a Podnikání v praxi*, a to jak v českém, tak anglickém jazyce. Je garantkou studijního programu *Ekonomika a management*.

Profesorka Marešová je úspěšnou řešitelkou projektů základního i aplikovaného výzkumu, které jsou spojeny s jejími odbornými zájmy, což představuje zejména hodnocení efektivity investic do inovací zlepšujících kvalitu života využíváním metod měření výkonnosti podniku hodnocením nákladů a přínosů nových řešení či tvorbou modelů trhů.

Již zmíněná inaugurační přednáška pak shrnula její odborné zaměření a dlouhodobý přínos k rozvoji oboru *Podniková ekonomika a management*.

Je také aktivní členkou několika vědeckých rad a pravidelně se účastní panelových jednání jako zpravodajka k projektům TA ČR ETA, ZETA, a nově i SIGMA. V neposlední řadě každoročně organizuje mezinárodní konferenci s dlouhou tradicí – Hradecké ekonomické dny. •

Vedení FIM UHK má novou profesorku. Proděkanka Petra Poulová úspěšně zakončila jmenovací řízení

TEXT ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

FOTO ARCHIV PETRY POULOVÉ

Současná proděkanka pro rozvoj a zahraniční styky a statutární zástupkyně děkana Petra Poulová převzala dne 21. června 2023 z rukou prezidenta Petra Pavla jmenovací dekret a s účinností od téhož dne doplnila řady profesorů a profesorek na Fakultě informatiky a managementu UHK (FIM UHK).

Profesorka Poulová stanula 12. 10. 2022 před Vědeckou radou FIM s inaugurační přednáškou na téma „*Přínosy pro rozvoj oboru,*

koncepte další vědecké a pedagogické činnosti“. Následně dne 19. 11. 2022 vystoupila před Vědeckou radou UHK s přednáškou, jíž úspěšně obhájila titul profesorky v oboru Systémové inženýrství a informatika.

Petra Poulová je jedna z těch, kteří stáli u zrodu fakulty. Na UHK nastoupila už v roce 1991. Od roku 2000, po přejmenování fakulty a univerzity, působila na Katedře informatiky a kvantitativních metod FIM UHK.

V roce 1998 se podílela na založení Institutu dalšího vzdělávání FIM, který do roku 2002 vedla. Od roku 2002 působí jako proděkanka pro rozvoj a zahraniční vztahy.

Kromě toho je od roku 2013 předsedkyní Správní rady Technologického centra Hradec Králové a v letech 2008–2016 předsedala Hradeckému IT klastru. Od roku 2006 je současně členkou výkonného výboru EUNIS-CZ (Evropská Organizace pro Univerzitní Informační Systémy).

Proděkanka Poulová je mimo jiné garantkou databázových předmětů, takže převážnou část její výuky tvoří předměty Databázové systémy a jako garantka nového studijního

programu Datová věda vyučuje předmět Principy datové vědy.

Je úspěšnou řešitelkou velkého množství projektů, jako jsou projekty GA ČR, TA ČR nebo MPO. Svoji vědecko-výzkumnou činnost zaměřuje na problematiku aplikací ICT v různých oblastech lidské činnosti. Zaměřuje se převážně na využití moderních informačních technologií v rámci kognitivních procesů, ale i v dalších oblastech, jako je ekonomie či management. •

23. dubna 2024

Univerzitní sportovní odpoledne je sportovně-společenská akce, kde si studující, zaměstnanci a zaměstnankyně UHK mohou vyzkoušet řadu sportů a soutěžit o ceny. Odpoledne završí tradiční Akademik run, který ocení nejlepší běžce a běžkyňe a výtěžek ze startovního poputuje na charitu.

Vedoucí Katedry aplikované lingvistiky FIM UHK Blanka Klímová uzavírá trojici nových profesorek

TEXT ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK FOTO MŠMT

Blanka Klímová vystoupila dne 12. 10. 2022 před Vědeckou radou Přírodovědecké fakulty UHK a půl roku nato i před Vědeckou radou UHK. V obou případech za své vystoupení získala plný počet bodů a byla odměněna potleskem. V úterý 12. prosince 2023 převzala jmenovací dekret z rukou prezidenta Petra Pavla.

Ve své vědecké a pedagogické činnosti se profesorka Klímová zabývá přidáním hodnotou nejnovějších technologií v cizojazyčném vyučování. Její inaugurační přednáška s názvem „*Informační a komunikační technologie v cizojazyčném vzdělávání – současný stav, výzvy, východiska a model TPCK*“ se nesla ve stejném duchu.

Nicméně možná by profesorkou nikdy nebyla a stále by učila na Prvním soukromém jazykovém gymnáziu v Hradci Králové, kdyby ji v roce 1994 neoslovil docent Štyrský s nabídkou výuky na vysoké škole. Blanka Klímová se chopila výzvy a postupně se etablovala jako vysokoškolská učitelka.

Od roku 2016 je Blanka Klímová vedoucí Katedry aplikované lingvistiky FIM UHK, kde

vyučuje zejména odbornou angličtinu pro cestovní ruch, obchodní angličtinu a akademické psaní. Protože učení miluje a ráda poznává cizí kultury, zapojuje se i do výuky zahraničních studujících, a to nejen během obou semestrů, ale i v rámci Letní školy či programu BIP, které fakulta pořádá. Aby nasbírala zkušenosti z praxe, vyučuje v rámci Institutu dalšího vzdělávání i pro soukromé firmy. Kromě toho je examinatorkou, hodnotitelkou a administrátorkou

zkoušek českého jazyka pro získání českého občanství, na kterých se fakulta podílí.

Je například členkou řídicího výboru a vedoucí pracovní skupiny zabývající se Language Learning and Teaching projektu COST nebo Grant Fondu pro bilaterální vztahy. Umístila se také mezi World Ranking Top 2 % Scientists, dvakrát za Single Year (2020; 2022) a jednou za Career-Long (2020). •

Josef Horálek je prvním docentem v oboru Aplikovaná informatika na FIM UHK

TEXT A FOTO ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

12. dubna 2023 vystoupil, tehdy ještě doktor Josef Horálek, před Vědeckou radou Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK) s habilitační přednáškou „Aktuální hrozby, incidenty a mitigační opatření v kybernetické bezpečnosti“ a následně s prezentací své habilitační práce „Kybernetická bezpečnost řídicích systémů inteligentních rozvodů v energetice“. S účinností od 24. dubna 2023 se tak stal prvním docentem v oboru Aplikovaná informatika na FIM UHK.

Jeho habilitační práce vycházela z dlouholetého výzkumu v oblasti bezpečnosti energetických systémů, podpořeného praktickou realizací několika výzkumných výstupů a také jeho praxí, kdy působil jako vedoucí odboru Kybernetické bezpečnosti ve společnosti ČEZ Distribuce, a. s.

Docent Josef Horálek působí na Katedře informačních technologií FIM UHK od roku 2007. Problematika bezpečnosti Information and Communication Technologies a Industrial Control System patří od počátku mezi jeho hlavní oblasti zájmu a výzkumu.

Na fakultě vyučuje mimo jiné předměty jako Operační systémy, Počítačové sítě a nově připravované Řízení informačních rizik v praxi a Řízení bezpečnosti informací. Je dlouholetým

lektorem v celosvětovém programu Cisco Networking Academy, členem Jednoty českých matematiků a fyziků a Českého institutu manažerů informační bezpečnosti. Dále je členem

hodnotících panelů projektů Technologické agentury České republiky a řešitelem několika výzkumných projektů zaměřených zejména na spolupráci s průmyslovou praxí. Je autorem

desítek odborných článků prezentovaných jak na významných mezinárodních konferencích, tak v prestižních odborných časopisech. •

Jiří Lipovský se stal docentem v oboru Aplikovaná matematika

TEXT LENKA MANNOVÁ, DĚKANÁT PŘF UHK

FOTO ARCHIV JIŘÍHO LIPOVSKÉHO

Jiří Lipovský byl jmenován docentem v oboru Aplikovaná matematika při slavnostním obřadu v Betlémské kapli dne 20. června 2023. Habilitační práce Jiřího Lipovského s názvem „Spectral Theory Problems on Graphs and Their Applications“ je souborem devíti článků publikovaných v odborných impaktovaných časopisech zabývajících se řešením matematických problémů spojených s fyzikálními modely na grafech. Habilitační řízení proběhlo před Vědeckou radou Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze.

Jeho habilitační práce studuje kvantové grafy (popisující pohyb kvantové částice na grafu), mikrovlnné grafy (model, který umožňuje měřit vlastnosti kvantových grafů pomocí mikrovln), vlnovou rovnici s tlumením či tzv. polyharmonický operátor (mocninu Laplaceova operátoru, která má uplatnění v lineární teorii elasticity).

Jiří Lipovský vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde absolvoval bakalářský studijní obor Obecná fyzika, navazující magisterský obor Teoretická fyzika a doktorský obor Teoretická fyzika, astronomie a astrofyzika. Při doktorském studiu byl zaměstnán na Ústavu jaderné fyziky Akademie věd ČR v Řeži u Prahy.

Po ročním postdoktorském pobytu na Univerzitě v Lisabonu začal v roce 2013 působit na Katedře fyziky PŘF UHK, kde se věnuje hlavně výuce matematických předmětů pro

studující fyziky. V letech 2018–2019 absolvoval další půlroční pobyt na Univerzitě v Lisabonu.

Zabývá se matematickou fyzikou, převážně spektrální teorií operátorů spojených s kvantovou teorií. Od roku 2017 je delegátem Sněmu Rady vysokých škol za PŘF UHK a od roku 2019 je členem Akademického senátu UHK. Získal cenu rektora UHK za publikační činnost v 2016 a 2017. •

Filip Jaroš z Katedry filozofie a společenských věd FF UHK byl jmenován docentem

TEXT TOMÁŠ VODIČKA, DĚKANÁT FF UHK

FOTO ARCHIV FILIPA JAROŠE

Filip Jaroš z Katedry filozofie a společenských věd FF UHK se úspěšně habilitoval na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v oboru Filozofie. Titul docent získal k 1. srpnu 2023.

Docent Filip Jaroš se zabývá vztahem mezi člověkem a zvířetem, biosémiotikou, filozofickou antropologií (s důrazem na dílo Adolfa Portmanna) a filozofií biologie.

Je spolueditorem monografie *Adolf Portmann: A Thinker of Self-Expressive Life* (Springer, 2021) a jedním z editorů publikace *Krása a zvíře* (Dokořán, 2014). Doc. Jaroš je také hlavním řešitelem projektu GA ČR na FF UHK s názvem „Nové kontexty filosofické antropologie: Hledání antropologické difference mimo dichotomii příroda/kultura“.

nextbike

Dlouhodobým partnerem UHK je díky environmentální dopravě po Hradci společnost Nextbike. Město se chlubí více než 80 km cyklostezek protínajících každý kout. A na sdíleném kole se dostanete rychle a pohodlně i na univerzitu.

www.nextbikeczech.com

Petr Šída z Katedry archeologie FF UHK získal titul doktor věd

TEXT KAROLÍNA ČÍŽKOVÁ, DEKÁNÁT FF UHK

FOTO AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY

Významného milníku ve své kariéře a vědeckém bádání dosáhl docent Petr Šída, pracovník Archeologického ústavu Akademie věd ČR v Brně a Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové. Obhájil disertaci s názvem „Mezolit severních Čech III. Vývoj pravěké krajiny Českého ráje: Vegetace, fauna, lidé“, a získal tak vědecký titul „doktor historických věd“.

Docent Petr Šída je v oboru archeologie dlouhodobě uznávaným odborníkem. Jeho bádání se zaměřuje na problematiku loveckých společností pleistocénu a holocénu, s důrazem na kombinaci přístupu humanitních a přírodních věd. V posledních letech se věnuje i historii vývoje krajiny a metodologii archeologického výzkumu.

Vědecký titul „doktor historických věd“ (DSc) udělený Akademií věd ČR je oceněním

dlouholetého a významného přínosu k oboru archeologie a pravěkých studií. Docent Šída je jedním z vědců, kteří se věnují mladším lovecko-sběračským populacím ve střední Evropě a jejich přechodu k zemědělskému způsobu života či jejich vymizení v souvislosti s nástupem zemědělství. Jeho práce má významný dopad na chápání pravěkého období a evoluce lidské civilizace. ●

Léto trávili zahraniční studující opět v lavicích Univerzity Hradec Králové

TEXT JAKUB NOVÁK, PETRA NOSKOVÁ, ŽANETA KÁNSKÁ, ZUZANA DOSTÁLOVÁ, JOSEF LEŽÁK, LENKA MANNOVÁ

FOTO REFERÁT INTERNACIONALIZACE PDF UHK, ZUZANA DOSTÁLOVÁ, JOSEF LEŽÁK, JAN DRAŠNAR

To, že je UHK lákavou značkou i mimo Českou republiku, potvrzuje každoroční zájem zahraničních studujících o letní školy, které univerzitní součástí nabízejí. Letos k letnímu studiu do Hradce Králové vyrazila více jak stovka studujících.

Výuka češtiny zaměřená na výtvarné umění

V období od 15. 7. do 15. 8. organizovala Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové (PdF UHK) letní školu zaměřenou na výuku češtiny v kombinaci s výtvarně orientovanými předměty. Letní školy se účastnilo 16 studujících z National Changhua University of Education na Tchaj-wanu.

Čtyřtýdenní program zahrnoval 36 lekcí z českého jazyka a kultury; 4 lekce z české a evropské hudby, vč. aktivního nacvičování českých písniček; 56 lekcí výtvarně a graficky zaměřených předmětů, jejichž součástí bylo praktické vyzkoušení si tradičních technik z oblasti grafiky, animačních technik, batiky, ruční výroby papíru, plenéru a arteterapie.

Účastníci a účastnice poznali řadu zajímavých míst v České republice, seznámili se s kulturou i historií našeho města i země. Společně

navštívili Muzeum východních Čech, Galerii moderního umění v Hradci Králové, Bílou věž, Zámek Loučeň, hrad Kost a Mezinárodní den turistiky naboso.

FIMácká Summer School Czech It Out 2023 boduje hlavně u Asiátů

V sobotu 8. července proběhla registrace a uvítání zahraničních studentů a studentek, kteří na FIM UHK strávili celý měsíc. Summer School Czech It Out 2023 se zúčastnilo 38 zájemců a zájemkyň. Největší zastoupení měli účastníci z Tchaj-wanu, následně pak z Jižní Korey, Číny nebo Hongkongu. Během svého pobytu měli možnost navštívit přednášky a workshopy zaměřené převážně na téma marketing, Intercultural Studies a Business Communication. Kromě „domácích“ vyučujících s přednáškami vystoupili také zástupci různých společností. I přes nepřízeň počasí podnikli návštěvníci za doprovodu akademiků a studentů několik výletů po okolí. Měli tak

možnost poznat české zajímavosti, přírodní památky nebo místní instituce.

„Byla to skvělá zkušenost účastnit se této letní školy a poznat místní kulturu. Současně mě vždy lákal marketing, ale neměla jsem možnost se s ním blíže setkat. Tato škola mi pomohla najít životní směr, kterým bych se chtěla v budoucnu ubírat,“ uvedla studentka Yujung z Jižní Korey, která právě v marketingu našla velké zalíbení.

„Letošní studující byli více připravení a lépe jazykově vybavení než v předchozích letech. Myslím si, že celkově byli s náplní programu i s přednáškami spokojení. Asi nejvíce si chválili exkurzi do firmy Rakytník Cvrček s následnou Academic Talk s doktorkou Terezou Otčenáškovou a výlet do Kutné Hory,“ uvedla hlavní koordinátorka letní školy Helena Holubičková.

Základy češtiny si osvojili i studující na Fildě

Letní škola na FF UHK byla pro 12 nadšených studujících z Afriky, Asie, Latinské Ameriky a USA nejen výzvou, ale i jedinečnou příležitostí. Před začátkem semestru měli totiž možnost si během dvoutýdenního kurzu osvojit základní znalosti českého jazyka, což bylo i hlavní náplní této letní školy. V rámci 20 výukových bloků se tak podařilo poskytnout účastníkům a účastnicím pevný základ pro jejich nadcházející studium v České republice.

Studujícím se zároveň naskytla příležitost, s předstihem oproti ostatním příjíždějícím, prozkoumat krásy Hradce Králové. Před zahájením semestru mohli navštívit ikonická místa, jako je Bílá věž a Muzeum východních Čech, a lépe se seznámit s atmosférou města.

Výsledek této letní školy byl velmi potěšující – všichni studující zvládli závěrečnou zkoušku a s úspěchem tak získali adekvátní základy českého jazyka.

Tato zkušenost tak nejen obohatila jejich jazykové dovednosti, ale také jim poskytla cenný pohled na českou kulturu a historii.

Velkým lákadlem jsou tradičně i přírodní vědy

Od 12. července do 12. srpna se na Přírodovědecké fakultě UHK (PřF UHK) konala letní škola, která představila čtyři různorodé programy: Geometrie a topologie, Aplikovaná biologie, Kybernetické systémy a Toxikologie.

Programy poskytly studujícím příležitost k prohloubení znalostí a rozšíření perspektiv v těchto specializovaných oborech.

Během pobytu měli studující jedinečnou možnost zapojit se do praktického učení, jež zahrnovalo širokou škálu aktivit. Zkoumali fyzikální principy, prováděli terénní práce v přírodní rezervaci Na Plachtě, kde se zaměřovali na udržování vysoké biodiverzity cíleným managementem. Dále se věnovali například hloubkovému studiu letního fytoplanktonu v místních rybnících, anatomické pitvě zvířecích srdcí s funkčními testy plic, destilování červeného vína, ekotoxikologickým biotestům a zkoumání spektroskopických měřicích technik aplikovaných na různé vzorky.

Součástí programu byly také exkurze s průvodcem z řad našich studujících, které účastníkům umožnily prozkoumat krásy našeho regionu. Navštívili jsme Hradec Králové, Kuks, zoo ve Dvoře Králové n. Labem, Kutnou Horu a samozřejmě i Prahu. Tyto exkurze našim milým návštěvníkům přinesly nejen historické a kulturní poznání, ale také možnost seznámit se s krásami české krajiny. •

**ROCK
FOR
PEOPLE**

Mezinárodní multižánrový hudební festival je jednou z největších akcí v Hradci Králové. Od 12. do 15. června 2024 nabídne světová jména a bohatý doprovodný program, vše v Parku 360.

www.rockforpeople.cz

Hradec Králové International Physics Days 2023

TEXT A FOTO LENKA MANNOVÁ, DĚKANÁT PŘF UHK

V pořadí druhé Mezinárodní dny fyziky v Hradci Králové uspořádala Přírodovědecká fakulta Univerzity Hradec Králové (PřF UHK) ve dnech 12.–13. října 2023. Tato hybridní konference přivítala účastníky přímo na univerzitě, ale i online.

Díky rozdělení do dvou klíčových oblastí umožnila konference „2nd Hradec Králové International Physics Days“ pod čestným předsednictvím Jana Kříže, děkana PřF UHK, komplexní pokrytí témat *Teoretická a matematická fyzika* a *Experimentální a aplikovaná fyzika*.

Inspirující přednášku na téma „*Výuka a výzkum fyziky na Istanbulské univerzitě*“ přednesl Gurkan Celebi. Poskytl vhledy do pedagogických

přístupů a výzkumných metodologií této instituce. Miloslav Znojil zaujal publikum svým průzkumem „*Kvantová gravitace prostřednictvím dvou Wheeler-DeWittových rovnic*.“ Následně Ulas Saka, Soroush Zare, Narges Heidari a Bekir Can Lütfüoglu prezentovali své nedávné objevy o černých dírách, termodynamice a stínech, což poskytlo hlubší pochopení těchto složitých jevů. Program však obsahoval i mnoho dalších zajímavých přednášek. ●

Hudba jako univerzální jazyk. Americký univerzitní pěvecký sbor sklidil u hradeckého publika veliký úspěch

TEXT ŽANETA KÁNSKÁ, DĚKANÁT PDF UHK; KATEŘINA ANDRŠOVÁ, HUDEBNÍ KATEDRA PDF UHK

FOTO KATEŘINA ANDRŠOVÁ, HUDEBNÍ KATEDRA PDF UHK

Univerzita ve Findlay (Ohio, USA) navázala spolupráci s Hudební katedrou Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové (PdF UHK), na jejímž základě přijel na jaře loňského roku v rámci programu Erasmus+ Mezinárodní kreditové mobility dirigent a sbormistr SeaHwa Jung, aby se sborem a orchestrem UHK připravil repertoár na společný koncert. Úspěch, oboustranné nadšení a chuť pokračovat vyústily v týdenní „Czech tour“ sboru Concert Chorale University of Findlay vedeného sbormistrem SeaHwou Jungem, jehož součástí byl několika-denní pobyt v Hradci Králové ve dnech 26. 2.–1. 3. 2023.

V relativně krátkém časovém úseku se podařilo propojit koncertní činnost sboru a program zaměřený na poznání

kultury v Hradci Králové a okolí, který vyvrcholil společným koncertem Concert Chorale University of Findlay, Smíšeného sboru UHK

a Komorního orchestru UHK ve středu dne 1. 3. 2023 ve dvoraně kampusu Univerzity Hradce Králové.

„Ráda bych ze srdce poděkovala všem, kteří přispěli úspěchu celé akce. Děk patří iniciátorovi turné a organizátorovi za americkou stranu, docentu SeaHwovi Jungovi z Univerzity ve Findlay, dále doktoru Jiřímu Skopalovi za významný podíl na organizaci a zajištění společných koncertů s jím vedenými pěveckými sbory Kácov v Novém Městě nad Metují a Smíšeným sborem UHK a magistru Jaromíru Křováčkovi, dirigentovi Komorního orchestru UHK. Díky patří také profesorovi Stanislavu Bohadloví za úchvatnou prohlídku barokního areálu na Kuksu, paní Ivaně Petrof za unikátní exkurzi přímo v továrně na výrobu

klavírů a naší studentce Darině Stránské, která provedla naše hosty po Hradci Králové,“ uzavírá Kateřina Andršová z Hudební katedry PdF UHK. Akce byla spolufinancována z programu Evropské unie Erasmus+ Mezinárodní kreditové mobility. ●

Nejúspěšnější žadatelkou o mezinárodní kreditovou mobilitu v Česku je Filozofická fakulta UHK. Čerpá tři čtvrtiny alokovaných prostředků

TEXT A FOTO TOMÁŠ HERČÍK, DĚKANÁT FF UHK

Od roku 2015 podává Univerzita Hradec Králové (UHK) každoročně žádost o projekty Erasmus+ Mezinárodní kreditové mobility. Ty jsou zaměřené na spolupráci evropských univerzit zapojených do programu Erasmus+ a jejich mimoevropských partnerů. Filozofická fakulta UHK (FF UHK) je pak českou rekordmankou v zisku alokovaných prostředků.

První z projektů tohoto typu si na konto připsala Filozofická fakulta UHK díky spolupráci s Universidad Nacional Autónoma de Nicaragua v nikaragujském Leónu.

V současnosti řeší UHK již osmý projekt a se schváleným rozpočtem 863 460 EUR se stala vůbec nejúspěšnější žadatelkou o podporu v ČR.

Filozofická fakulta UHK se na tomto objemu prostředků podílí zhruba ze 75 %, což je výsledkem zejména usilovné dlouholeté práce Martiny Eliášové a jejího týmu. FF UHK může dle prostředků přidělených pro jednotlivé země v získaných regionech podpořit mobility přijíždějících i vyjíždějících studujících a vyučujících. Největší objem prostředků vynaloží na spolupráci s partnerskými univerzitami v Africe (Etiopie, Ghana, Jihoafrická republika, Namibie, Uganda, Zambie). Dalšími regiony, kde bude FF UHK rozvíjet spolupráci skrze mobility podpořené z projektu Mezinárodní kreditové mobility, jsou Latinská Amerika

(Argentina, Bolívie, Kolumbie, Mexiko), tzv. země Východního partnerství (Arménie a Ukrajina) a tzv. země jižního Středomoří, kde FF UHK spolupracuje s Tel-Hai College v Izraeli. Projekty Mezinárodní kreditové mobility umožňují rozvoj spolupráce v rámci již existujících partnerství, velký důraz je kladen také na realizaci mobilit účastníků s omezenými příležitostmi, kteří jsou znevýhodněni například zdravotně, sociálně či ekonomicky. ●

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jedinečný letecko-hudební festival s unikátní noční leteckou pyroshow a skvělou zábavou pro celou rodinu se uskuteční od 2. do 3. srpna 2024! Setkejte se s legendami leteckého a hudebního nebe!

www.legendynebes.cz

Program Erasmus+ Blended Intensive Program má za sebou premiéru na FIM UHK. Zapojili se studující z Itálie a Rumunska

TEXT A FOTO ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

Na přelomu května a června 2023 přivítala Fakulta informatiky a managementu UHK (FIM UHK) zahraniční studenty a studentky z Itálie a Rumunska v rámci programu Erasmus+ Blended Intensive Program (BIP).

Jedná se o krátkodobou fyzickou mobilitu v zahraničí s povinným virtuálním učněním. Tento typ programu je zcela nový a FIM UHK ho realizovala poprvé. Online část programu probíhala od 2. do 23. května 2023 a týden od 29. května do 2. června 2023 strávilo všech 22 účastníků a účastnic programu fyzicky na FIM UHK. Tématem online kurzu, který se skládal ze tří lekcí, byla „Intercultural Studies“ vedená profesorkou Blankou Klímovou.

„Aby člověk ocenil a porozuměl své vlastní kultuře, musí se učit o kultuře jiné. Člověk musí být otevřený novým znalostem a novým kulturním zážitkům a chtít se setkávat s lidmi ze zcela odlišného kulturního prostředí. To vyžaduje hodně empatie a porozumění, což v konečném důsledku přispívá k obohacení našeho života. Jsem moc ráda, že jsem to měla možnost zažít znovu,

a osobně jsem si výuku BIP velmi užila,“ uvedla profesorka Klímová, vedoucí Katedry aplikované lingvistiky.

Náplní „fyzické části“ programu bylo hlavně poznávání české kultury a poznávání okolí. Účastníci navštívili například Adršpach, Kutnou Horu, podívali se do muzea firmy PETROF nebo grilovali v městských lesích.

Ale výuka přece jen nechyběla ani v prezenční části. Docent Marcel Pikhart provedl zahraniční studující z univerzit The „December 1, 1918“ Alba Iulia University v Rumunsku a z University of Sassari v Itálii přednáškou „Intercultural Business Communication“.

„Kombinovaný intenzivní program (BIP) je novinkou v programu Erasmus+, který naše fakulta v roce 2023 pořádala poprvé. Díky velkému zájmu ze strany studujících a jejich pozitivní zpětné vazbě víme, že byl úspěšný. Už nyní se těšíme

na další ročník, a především na osobní setkání s nimi,“ zhodnotila BIP Eva Pospíchalová, referentka zahraničního oddělení a koordinátorka programu. •

Univerzita Hradec Králové je spolu s dalšími jedenácti evropskými univerzitami zapojena do aliance EURESTRA

TEXT LENKA BADINSKÁ, MATYÁŠ STRNAD

FOTO LENKA BADINSKÁ

Dvanáct vysokoškolských institucí spojilo své síly, aby obohatily evropský vysokoškolský vzdělávací a výzkumný prostor díky svému portfoliu společných špičkových tvůrčích aktivit. Ty cílí především na zodpovědnou transformaci a inovativní přístupy.

Univerzity spolupracují v alianci EURESTRA – Evropské univerzitě pro zodpovědnou transformaci

Členy aliance EURESTRA je dvanáct všeobecně zaměřených vysokoškolských institucí se společným cílem zodpovědně propojit

evropský prostor se světem, zvláště pak s Afrikou. Integrace členů EURESTRA je možná díky silným stránkám jednotlivých institucí, které se navzájem prolínají a zároveň doplňují, čímž jsou schopné lépe dosáhnout společných cílů. Členské univerzity reprezentují celé geografické spektrum evropského regionu,

Členové:

Česko

University of Hradec Králové

Německo

University of Bayreuth

Bosna & Herzegovina

University of Sarajevo

Francie

Université
Bordeaux-Montaigne

Francie

Institute Sciences Po Bordeaux

Francie

Université de la Réunion

Řecko

Athens University of
Economics and Business

Itálie

University of Naples L'Orientale

Polsko

University of Szczecin

Portugalsko

University of Trás-os-Montes
and Alto Douro

Švédsko

Mid Sweden University

Španělsko

University Pablo de Olavide

počínaje střední a západní Evropou, dále severní a jižní Evropou včetně Balkánu a zámořského regionu Réunion.

Na základě odbornosti členů aliance EURESTRA a jejich zkušeností cílíme na globální přesah spolupráce ve vysokoškolském prostoru. Proto jsou do spolupráce v rámci aliance zapojeni i strategičtí partneři z naší celosvětové akademické sítě. Zaměřujeme se nejen na inovace a působení v rámci Evropy, ale chceme podporovat excelenci a společný rozvoj našich kapacit i v rámci globálního prostoru.

To nám umožní poskytovat podporu rozmanitým cílovým skupinám, od studujících, akademiků, akademiček, zaměstnanců, zaměstnankyň, účastníků a účastnic vzdělávacích kurzů až po veřejný a firemní sektor, vč. zájemců a zájemkyň z řad široké veřejnosti.

EURESTRA a její pojetí zodpovědné transformace

Zodpovědná transformace evropského vysokoškolského prostoru zahrnuje nejen soustavné vzdělávání pro studující, akademiky, akademičky, zaměstnance, zaměstnankyň, ale i pro všechny ostatní aktéry na akademické půdě i v celém společenském ekosystému. Zaměřujeme se především na následující témata: společenskou odpovědnost na vysokoškolských institucích vč. internacionalizace se zaměřením na společenské poslání univerzit, dále ekologickou nebo digitální transformaci univerzit, stejně jako na etický rámec historické a kulturní různorodosti včetně zodpovědného přístupu vysokých škol k tzv. dekolonizaci.

EURESTRA usiluje o globální transformaci a sebe samu vnímá jako fórum pro zodpovědnou změnu v Evropě. EURESTRA chce být

vysokoškolskou platformou pro výměnu mezi státy a kontinenty. Cílí na ucelenou perspektivu Evropy propojené s celým světem, zvláště pak s Afrikou, v kontextu významných globálních změn. Dvanáct partnerů bude společně pracovat na multidisciplinárním programu, do kterého zapojí vybrané vysoké školy ze své celosvětové akademické sítě, s nimiž bude rozvíjet moderní formáty a inovativní pedagogické přístupy nejen ve vzdělávání, ale i ve vědě a výzkumu. Všechny aktivity budou reagovat na zvyšující se poptávku po udržitelnosti se zacílením na diverzitu a inkluzi.

Partnerské univerzity jsou již propojeny díky spolupráci na společných aktivitách, jako jsou například společné studijní programy (joint, double degree), v projektech Erasmus Mundus, BIP (Blended Intensive Programmes), nebo realizují vzájemné mobility studujících a zaměstnanců. •

Zahraniční studující obohacují výuku dětí na základní škole. Na namibijské dětské hry bychom sami nepřišli, vítají zkušenost učitelé

TEXT VĚRA KOUŘIMOVÁ, DĚKANÁT FF UHK

FOTO TOMÁŠ HERČÍK, DĚKANÁT FF UHK

Po tříleté přestávce způsobené pandemií covid-19 se Filozofická fakulta UHK (FF UHK) v roce 2023 vrátila ke spolupráci se Základní školou SNP v Hradci Králové, a to v rámci projektu Kosmopolita. Vzájemné učení a kulturní dialog sklízí úspěch.

Zahraniční studující Filozofické fakulty UHK z celého světa žákům základní školy SNP zábavnou formou představili své rodné země. Jednotlivé prezentace probíhaly v angličtině a žáci se dozvěděli mnoho zajímavých věcí o pro ně často velmi exotických zemích. Zdaleka se nejednalo jen o přednášky. Žáci se mimo jiné učili brazilské písně, tančili

španělský tanec, prohlédli si argentinské maté, hráli namibijské dětské hry, dobrovolníci se mohli převléknout do japonského kimona a probíhalo i mnoho dalších zajímavých aktivit. Ocenili také možnost vyzkoušet si v praxi svou znalost angličtiny a popovídat si s lidmi, se kterými se běžně nesetkají. Mnozí samozřejmě

využili příležitost udělat si se zahraničními hosty selfie.

Zahraniční studující naopak velmi ocenili, že mohli předat část své kultury a zvyků a re-prezentovat, pro mnohé z nich na druhém konci světa, svou zemi. Díky velmi pozitivním

ohlasům z řad žáků i učitelů školy i nadšení prezentujících studujících bylo domluveno, že se projekt bude konat dvakrát ročně. Nejen na jaře, jako doposud, ale také před Vánoci. Aktuálně se tedy žáci ZŠ SNP těší na další zajímavé prezentace a setkání se svými novými zahraničními kamarády. ●

KO-LABORATÓRIUM

TEXT ŽANETA KÁNSKÁ, DĚKANÁT PDF UHK

FOTO KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU

Katolícká univerzita v Ružomberku uspořádala v pořadí již třetí mezinárodní festival UNIUM. Pozvání přijali pedagogové a pedagožky z Katedry výtvarné kultury a textilní tvorby PdF UHK.

Vyučující z Katedry výtvarné kultury a textilní tvorby Pedagogické fakulty UHK (PdF UHK) prezentovali svá díla na mezinárodní výstavě Ko-laborace. Výstava se konala v rámci multižánrového festivalu UNIUM 2023 organizovaného Katolíckou univerzitou v Ružomberku na Slovensku. Festival vyvrcholil 27. 4. vernisáží výtvarných děl s hudebním

vystoupením ukrajinské zpěvačky a pedagožky Mily Medvedovské.

Univerzitu Hradec Králové svými díly reprezentovali Rostislav Novák, Jaroslava Severová, Zuzana Hromadová, Mária Hromadová a Jakub Horský. ●

UHK si udržuje silnou pozici ve světových žebříčcích univerzit

TEXT MATYÁŠ STRNAD, ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK **FOTO** ARCHIV UHK

Už třetí rok v řadě se univerzita umístila v hlavním žebříčku QS World University Rankings. Stabilní místo má univerzita i v britském žebříčku Times Higher Education (THE).

QS World University Rankings

Přestože mezinárodní konkurence neustále roste a do hodnocení se dostávají další instituce, UHK si udržuje stabilní pozici. Pro rok 2024 jsme na sdíleném 1 001.–1 200. místě. Před rokem 2021 se UHK umísťovala jen v dílčích žebříčcích společnosti QS Quacquarelli Symonds. Nyní už potřetí obhájuje své renomé i v hlavním žebříčku QS World University Rankings.

Hodnotitelé oproti předchozím ročníkům zavedli mezi měřicí kritéria tři novinky: Employment Outcomes, International Research Network a Sustainability.

„Udržitelnost je v hodnocení rankingu nově, nicméně pro univerzity, pochopitelně i pro UHK, je toto jedno ze stěžejních témat, které je potřeba zdůrazňovat a prosazovat. Jsem rád, že jsme opět uspěli a naše snažení má mezinárodní uznání. Moc díky všem přátelům, studujícím i zaměstnancům UHK za přispívání ke společnému rozvoji,“ shrnuje rektor UHK Kamil Kuča.

THE: World University Rankings

Komplexní metodika hodnotí univerzity v rámci osmnácti ukazatelů v pěti klíčových oblastech: výuka, výzkumné prostředí, kvalita výzkumu, spojení s průmyslem a mezinárodní pohled. Pro žebříček světových univerzit na rok 2024 bylo zkoumáno 1904 univerzit ze 108 zemí. Naše univerzita se umístila na 1 201.–1 500. místě na světě a na 9. sdíleném místě mezi českými univerzitami.

„Vždy mě těší, když slyším, že mezinárodní komunita oceňuje naši práci, a můžeme říct, že jsme úspěšní i v tak konkurenčním prostředí. Podle THE je naše univerzita silná v některých dílčích oborových hodnoceních, což je také skvělá zpráva,“ komentuje výsledky světově uznávaný toxikolog Kuča.

Dílčí hodnocení pro UHK zahrnuje oblasti *informatiky* (601.–800. místo na světě, 4. sdílené místo v národním hodnocení), *přírodních věd* (601.–800. místo na světě, 6. sdílené místo v České republice) a *fyzikálních věd* (1 001.+ místo na světě, 9. sdílené místo v České republice). •

Filozofická fakulta UHK poprvé koordinuje projekty kooperativního partnerství. Jejich cílem je zlepšit výuku v humanitních oblastech

TEXT JOSEF LEŽÁK, DĚKANÁT FF UHK

FOTO KAROLÍNA ČÍŽKOVÁ, DĚKANÁT FF UHK

Na Filozofické fakultě UHK (FF UHK) dále pokračují dva Erasmus+ KA2 projekty kooperativního partnerství. V rámci SSHTeaching21+ se tak letos vydalo deset kolegů a kolegyně z Fildy do slovenské Nitry a díky projektu TRARCHER se tři studující archeologie zúčastnili dvoutýdenního školení v Chorvatsku.

Enancing Quality Teaching of Humanities and Social Sciences in Higher Education for 21+ je vůbec prvním projektem typu kooperativního partnerství, ve kterém se FF UHK postavila do role koordinátora. Stalo se tak v listopadu 2021, kdy tříletý projekt zaměřený na zlepšení výuky sociálních a humanitních oborů ve vysokoškolském sektoru odstartoval.

V roce 2023 se tak překlenuje do druhé poloviny a naplánované projektové výstupy, kterými jsou sociologické průzkumy, kolektivní monografie, příručka pro VŠ vyučující a také e-learning, již nabývaly anebo nabývají svou finální podobu.

Kooperativní partnerství však není zaměřeno pouze na tvorbu výstupů, ale umožňuje také pořádání aktivit sloužících pro průběžné ověřování výsledků a rovněž k proškolení cílové skupiny. Díky tomu se tak deset kolegů a kolegyně mělo loňské září možnost setkat se svými protějšky z polské Adam Mickiewicz University a slovenské Univerzity Konštantína Filozofa. Právě tyto dvě instituce jsou totiž partnery zapojenými do projektu. Během třídního setkání v Nitře (Slovensko) se zapojili do řady přednášek a praktických workshopů navázaných na témata kolektivní monografie a příručky pro VŠ vyučující.

Také v rámci druhého projektu kooperativního partnerství koordinovaného ze strany FF UHK nesoucího název Transdisciplinary Approaches

to Archaeological Heritage se loňské září uskutečnila zahraniční aktivita. Konkrétně se jednalo o dvoutýdenní workshop dedikovaný studujícím rozličných odvětví souvisejících s ochranou a správou historického a kulturního dědictví. Za FF UHK se na chorvatský ostrov Rab vydala trojice studujících archeologie, aby

nabyla nové poznatky, a to společně s kolegy a kolegyněmi z partnerských univerzit University of Burgundy (Francie) a hostitelské University of Zagreb (Chorvatsko). ●

Spolufinancováno
Evropskou unií

Společná identita a společná budoucnost jako podtitul prohlubující se spolupráce UHK se Štětínskou univerzitou

TEXT MATYÁŠ STRNAD, ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

FOTO VERONIKA PLCHOVÁ, ODDĚLENÍ ZAHRAŇIČNÍCH VZTAHŮ UHK, UNIWERSYTET SZCZECIŃSKI

Podpora mezinárodní univerzitní spolupráce je jedním z hlavních pilířů strategie internacionalizace Univerzity Hradec Králové (UHK). Díky evropské univerzitní alianci EURESTRA, které je UHK součástí, se prohlubují i bilaterální vztahy s partnerskými institucemi.

Se Štětínskou univerzitou se daří rozvíjet společné projekty obohacující studující i osoby zaměstnané v obou institucích.

Mezinárodní seminář ve Štětíně

V dubnu 2023 uspořádaly UHK, Univerzita Bayreuth a Univerzita ve Štětíně mezinárodní seminář s podtitulem *Společná identita a společná budoucnost*. Seminář pořádali kolegové z polské univerzity ve Štětíně. Na sever vycestovalo kromě Němců také deset Čechů. Tito studující se tu zúčastnili tří workshopů (Democratic, Cross-border a Inclusion) a formální oxfordské debaty.

„Nejprve bych rád poděkoval hostitelům z univerzity ve Štětíně za jejich pohostinnost. Užili jsme si spoustu legrace, ale také jsme se dozvěděli

o podobnostech a rozdílech demokracie a společných hodnot mezi evropskými národy. Jsem za tu zkušenost moc vděčný,“ komentuje zážitek ze zahraničí Michal Királyi, doktorand z Katedry politologie FF UHK.

Díky našemu zapojení v alianci EURESTRA si studující prohloubili znalosti institucí Evropské unie a dozvěděli se, jakým způsobem na Evropskou unii nahlíží kolegy a kolegyně v Polsku a Německu.

Studující ve zpětné vazbě nejvíce chválí oxfordskou debatu, která je svými pravidly a formálností „vybičovala k lepším výkonům jak argumentačně, tak co se týče angličtiny“.

Inkluze a sdílení příkladů dobré praxe

Na konci dubna 2023 přijala pozvání na Štětínskou univerzitu vedoucí UHK Point Zdeňka Kulhánková. Polští partneři jsou u startu projektu *Accessibility Knowledge Center*, který si klade za cíl rozšířit infrastrukturu pro osoby se specifickými potřebami, jež na tamní univerzitě studují či pracují. UHK Point slučuje pět servisních pracovišť, mezi které patří i Podpora studentů se specifickými potřebami Augustin, disponuje tak zkušenostmi z této oblasti, které Zdeňka Kulhánková diskutovala s manažery projektu i se zaměstnanci Centra.

Kolegové z Polska vytvořili v rámci projektu místnost, v níž si lze vyzkoušet život se znevýhodněním. „Návštěva prostoru, který bude sloužit k osvětě a šíření myšlenky zlepšení přístupnosti veřejných a pracovních prostor pro osoby se zdravotním znevýhodněním, byla patrně nejsilnějším zážitkem během mého pracovního programu na

Štětínské univerzitě,“ říká Zdeňka Kulhánková a doplňuje, že v místnosti je k dispozici virtuální realita, která návštěvníkovi zprostředkuje prožitek osob s různými zrakovými postiženími i jízdu na invalidním vozíku v kulisách města Štětín.

„Vozík je sice ukotven na jednom místě, ale kola se mu točí a vy ho poháníte vlastními silami. Pomocí eye-trackeru se pohybujete v reálném prostředí města a snažíte se například vyjet z banky nebo stihnout autobus na zastávce. Štětínské University Accessibility Knowledge Center bude institucím ve štětínském regionu zapůjčovat kompenzační pomůcky, pomáhat s osvětou a vytvářet standardy služeb. Je to velmi inspirativní projekt,“ dodává. •

KAMPUS
∞ Bufet UHK ∞

Špičkové občerstvení v době snídaně, oběda i svačiny nabízí nový Kampus Bufet UHK na budově OSV. Výběrová káva, sezónní menu i drinky a tematické akce nejen pro studující!

www.kampusbufetuhk.cz

Sedm desítek studujících ze čtyř kontinentů – rozmanitý zimní semestr na FIMce

TEXT A FOTO ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

Ve dnech 14. a 15. září 2023 uspořádala Fakulta informatiky a managementu UHK (FIM UHK) Welcome Meetingy, během nichž se k zápisu dostavilo přes sedmdesát zahraničních studentů a studentek ze čtyř kontinentů.

Více jak polovina z nich přicestovala z mimoevropských zemí. Tři studentky a čtyři studenti denního navazujícího magisterského studia v programech Informační management a Ekonomika a management pak pochází konkrétně z Maroka, Ghany, Turecka, Zambie a Kambodži.

„Zahraniční návštěvníci po registraci obdrželi ISIC a uvítací tašku s modrým tričkem FIM. Během prezentace byli informováni o procesech na fakultě, o kurzech a službách, které UHK nabízí, o tom, jak se chovat šetrně k přírodě, tedy jak třídit odpad apod. Samozřejmě získali potřebné informace o České republice a o Hradci Králové. Nejlepším bodem setkání byla tombola. Deset zúčastněných vyhrálo užitečné propagační předměty, jako jsou lahve na vodu, termohrnky, tašky nebo zimní čepice a rukavice,“ uvedla Eva Pospíchalová ze zahraničního oddělení.

Do začátku nového akademického roku se navíc podařilo v rámci Erasmus+ Credit Mobility Programu podpořit stipendiem dvě studentky a dva studenty z Thajska. •

Úzká spolupráce s lotyšskými univerzitami a problematika rozšíření NATO. Témata, která jsme na UHK diskutovali s představiteli diplomatického sboru

TEXT MATYÁŠ STRNAD, ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

FOTO TEREZA VANÍČKOVÁ, ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

V roce 2023 měla Univerzita Hradec Králové tu čest přivítat hned dvě významné návštěvy z mezinárodní diplomatické komunity, čímž posílila svou reputaci jako centrum globální akademické výměny a spolupráce.

Krok k akademické spolupráci

Její Excellence Elita Kuzma, lotyšská velvyslankyně v České republice, navštívila UHK, aby diskutovala o pokračování a rozšíření akademických vazeb mezi UHK a prestižními lotyšskými univerzitami. Návštěva velvyslankyně zdůraznila význam mezinárodní akademické spolupráce, zejména při podpoře vzdělávacích příležitostí mimo hlavní města.

Během návštěvy byla diskutována existující partnerství a potenciál pro nové spolupráce. Velvyslankyně vyjádřila ochotu zprostředkovat kontakt s významnou regionální univerzitou v Liepāje, která bude v roce 2027 Evropským hlavním městem kultury.

„Vždy jsme otevřeni nové spolupráci. Potěšilo mě, když jsem slyšel, že Její Excellence je ochotna zprostředkovat kontakt s rostoucí regionální univerzitou v Liepāje. Logicky máme zájem o rozvoj vysokoškolského vzdělávání v regionech mimo hlavní města a centra. Těším se na další možnosti partnerství,“ říká rektor UHK Kamil Kuča.

Diskuze o NATO a udržitelných cílech

UHK také přivítala Jeho Excelenci Pasi Olavi Tuominena, velvyslance Finska v České republice. Návštěva velvyslance Tuominena byla velmi nabitá a zahrnovala jeho účast coby čestného hosta a řečníka na konferenci „ESG jako nový impuls pro rozvoj firem“ konané na Přírodovědecké fakultě UHK. Jeho příspěvek k udržitelnému rozvoji byl obzvláště obohacující vzhledem k celosvětové snaze o dosažení Cílů udržitelného rozvoje OSN.

Vrcholem návštěvy velvyslance Tuominena byla jeho zajímavá debata se studujícími na Filozofické fakultě UHK o rozhodnutí Finska usilovat o členství v NATO. Tato diskuze poskytla studujícím jedinečnou příležitost prozkoumat současné geopolitické otázky přímo s klíčovým hráčem v této oblasti. •

Univerzita tradičně ocenila mimořádné osobnosti. Medaili rektora pak získali představitelé města, kraje i studentské organizace ESN HK

TEXT JAKUB NOVÁK, MATYÁŠ STRNAD **FOTO** JAN DRAŠNAR

Společenský večer UHK byl jako tradičně na pozadí Dne boje za svobodu a demokracii a Mezinárodního dne studentstva příležitostí pro ocenění mimořádných osobností univerzitního života. Na základě fakultních nominací proto byli oceněni jak výjimeční studující, tak zástupci akademiků, akademiček a osob zaměstnaných na UHK. Medaile rektora náležela hned třem institucím.

„Jsem moc ráda, že se společenský večer konal přímo na půdě univerzity a že jsme mohli opět ocenit naše významné zaměstnance i studující, kteří velkou měrou přispívají k rozvoji UHK. Medaile rektora UHK jsme udělili institucím, které intenzivně přispívají k rozvoji univerzity. Chtěla

bych poděkovat všem, kdo se setkání zúčastnili a dopomohli k přátelské atmosféře celé události,“ komentuje průběh významného večera v životě univerzity prorektorka UHK pro zahraniční vztahy a statutární zástupkyně rektora Leona Stašová.

Na základě fakultních nominací byli oceněni tito studující:

Bc. Petr Berounský

Pedagogická fakulta UHK

Petr Berounský je absolventem tříletého bakalářského studijního programu: Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání – maior, Výtvarná tvorba se zaměřením na vzdělávání – minor. Aktuálně je v prvním ročníku navazujícího magisterského studia.

Vyvrála a objeveně k tématu zpracoval bakalářskou práci *Století lidových vlivů: komparativní analýza ohlasové poezie a architektury národního stylu*, kterou úspěšně obhájil na Katedře českého jazyka a literatury PdF UHK. Na jejím základě připravil referát, s nímž vystoupil na soutěžní studentské literárněvědné konferenci. Článek vydá ve sborníku a zvažuje publikování celé práce.

Mgr. Jana Medková, Ph.D.

Fakulta informatiky a managementu UHK

V rámci svého doktorského studia publikovala 7 původních prací, z nichž lze vyzdvihnout impaktované články v Q2 časopisech *Computers & Security* (článek *Composition attack against social network data*) a *Social Network Analysis and Mining* (článek *HAKAu: hybrid algorithm for effective k-automorphism anonymization of social networks*). V roce 2019 se stala členkou Katedry informatiky a kvantitativních metod FIM UHK a lze konstatovat, že se jí v posledních letech podařilo skloubit roli maminky dvou malých dětí, roli studentky Ph.D. studia a pracovní povinnosti na FIM UHK. Zároveň se podílela na přípravě nového bakalářského oboru Informační a síťová bezpečnost, pro který připravila předmět *Základy kryptografie a zabezpečení systémů*. Podařilo se jí také navázat zahraniční spolupráci v Německu na Univerzitě v Řezně.

Studentský historický klub UHK

Filozofická fakulta UHK

Vznik klubu se datuje k roku 1994, kdy na tehdejší Pedagogické fakultě UHK vznikl Klub přátel historie.

Klub organizuje přednášky, besedy, výlety, pořádá nespočet tematických či na míru šitých workshopů pro základní a střední školy po celém kraji, čímž velkou měrou přispívá nejen k popularizaci historie, ale i k aktivní propagaci filozofické fakulty (a celé univerzity) mezi potenciálními uchazeči.

Mgr. Žofia Chrienová

Přírodovědecká fakulta UHK

Žofia Chrienová studuje doktorský studijní program Toxikologie, je ve 4. ročníku.

V rámci svého studia na PřF UHK se věnuje výzkumu malých molekul, které jsou cíleny na ovlivnění procesů stárnutí a neurodegenerace, i mechanismům působení vybraných mykotoxinů. V roce 2022 publikovala dva články s impakt faktorem vyšším než 5,7.

Během svého studia byla na stáži na Korean Research Institute of Chemical Technology. Na začátku října 2023 se vrátila z šestiměsíční stáže na univerzitě v Kolíně nad Rýnem, kde se zabývala stárnutím octomilek. Ráda by tuto metodu zavedla v budoucnosti na UHK, kde se v současnosti věnuje vývoji látek potenciálně prodlužujících život člověka.

Vedle výjimečných studujících fakulty nominovaly také významné osobnosti univerzitního života. V letošním roce byla ocenění zaměřena zejména na dlouhodobý a skutečně mimořádný přínos rozvoji jednotlivých součástí univerzity.

prof. PhDr. Blahoslav Kraus, CSc.

Pedagogická fakulta UHK

Profesor Kraus působil v mnoha vedoucích funkcích na různých pracovištích fakulty (např. vedoucí Katedry pedagogiky a psychologie, ředitel Ústavu sociálních studií, ten rovněž založil, vedoucí katedry sociální patologie a sociologie atd.), byl nebo stále je členem řady komisí a oborových rad pro habilitační a profesorská řízení u nás i v zahraničí, garantuje doktorské zkoušky, je oponentem disertačních a habilitačních prací i řady výzkumných úkolů a grantů. Byl předsedou České asociace pedagogického výzkumu, je členem České pedagogické společnosti, vědeckých nebo redakčních rad odborných časopisů, publikoval doma i v zahraničí stovky odborných článků a řadu monografií. Byl řešitelem a koordinátorem mnoha výzkumných úkolů, např. výzkumného záměru MŠMT „Sociální analýza mládeže ve východočeském regionu“; projektů v rámci Open society Fund, resortního výzkumu MŠMT či

mezinárodních grantů. Jeho vstřícný, odborný i lidský přístup ke spolupracovníkům a studentům navozuje pocit bezpečí a koležičtství. Je vzorným profesionálem.

doc. Ing. Václav Janeček, CSc.

Fakulta informatiky a managementu UHK

Václav Janeček se dlouhodobě věnuje problematice manažerského účetnictví, výkonnosti a efektivnosti firem. Patří k zakládajícím členům Fakulty informatiky a managementu UHK a pouhý den po vzniku fakulty (16. 2. 1993) byl jmenován do funkce tajemníka Katedry managementu FIM UHK. Díky své rozvaze, klidnému vystupování a schopnosti naslouchat postupně zastával funkci vedoucího katedry, proděkana pro studium a v letech

2008–2016 byl dvě funkční období děkanem FIM UHK. V dalších čtyřech letech vykonával funkci prorektora Univerzity Hradec Králové

a byl zodpovědný za oblast studia. V současné době je vedoucím Katedry ekonomie FIM UHK.

Ing. Ivana Svobodová

Filozofická fakulta UHK

Ivana Svobodová na UHK působí od 1. července 2005. V září letošního roku to bylo již 18 let, kdy společně s panem profesorem Vybíralem a ostatními zainteresovanými vdechli Fakultě humanitních studií (nyní Filozofické fakultě UHK) život. Velmi výraznou měrou se podílela na rekonstrukci budovy filozofické fakulty, která byla zdárně dokončena v roce 2022.

Díky ní FF UHK jako jedna z mála filozofických fakult v Česku generuje výrazné příjmy do rozpočtu ze samostatné činnosti, konkrétně ze záchranných archeologických výzkumů.

RNDr. Jitka Kühnová, Ph.D.

Přírodovědecká fakulta UHK

Jitka Kühnová se věnuje matematice a především její výuce pro vysokoškolské studující. Naším studujícím přednáší algebru a teorii čísel. Působí na UHK či jejich předchůdcích nepřetržitě od roku 1978, od roku 1980 na pozici odborné asistentky katedry matematiky. V roce 2008 se stala tajemnicí katedry a tuto funkci zastává dodnes. Od samotného vzniku fakulty stála po 9 let, v období 2010–2019, v čele

Akademického senátu PřF UHK, v současnosti je jeho místopředsedkyní. Za významný přínos fakultě byla oceněna i čestným uznáním děkana PřF UHK při příležitosti oslav 10 let fakulty.

Na jaře 2023 oslavila doktorka Kühnová významné životní jubileum a zároveň letos slaví neuvěřitelných 45 let na naší univerzitě.

Medaile rektora UHK

Rektor Kamil Kuča se jako každoročně rozhodl udělit i *Medaili rektora UHK* za mimořádný přínos v oblasti rozvoje a podpory univerzity, v letošním roce ocenění získaly hned tři partnerské instituce. Za šíření dobrého jména UHK v zahraničí a za dvacet let trvající

bezvadnou péčí o zahraniční studující byla medailí rektora oceněna studentská dobrovolnická organizace *Erasmus Student Network HK*, která při UHK působí. Za skutečně pevnou, partnerskou a praktickými kroky projevovanou podporu rozvoje UHK byly medailí rektora

UHK oceněny Statutární město Hradec Králové a Královéhradecký kraj.

„V současném vedení města i kraje máme oporu a já jsem si moc dobře vědom toho, že takto nastavené, trůfnu si říct až přátelské vztahy, nejsou samozřejmostí, a na UHK si jich moc vážíme. V osobě paní primátorky Pavlínny Springerové, pana hejtmána Martina Červíčka a dalších představitelů a představitelů těchto samosprávných orgánů máme pevnou a velmi spolehlivou oporu. Takové vazby vedou nejen ke kontinuálnímu zlepšování životní úrovně v našem městě, ale v celém kraji a jsem hluboce přesvědčen, že UHK má obyvatelům našeho nádherného regionu za podporu co nabídnout. Medaile je stvrzením tohoto závazku naší univerzity vůči veřejnosti, obyvatelům města a kraje,“ vysvětluje důvody udělení medaile rektor UHK Kamil Kuča.

Společenský večer vždy doprovází i kulturní program. Tentokrát vystoupil mladý hudebník, který má Hradec Králové v srdci, *Michal Horák s kapelou*. Díky partnerství s neziskovou organizací *Post Bellum* měli účastníci akce a přátelé univerzity také možnost zakoupit si vlčí mák a přispět tím na přímou pomoc našim hrdinům, válečným veteránům, k zachování jejich příběhů. ●

Slavnostní zahájení rekonstrukce historické budovy Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové

TEXT ŽANETA KÁNSKÁ, DĚKANÁT PDF UHK

FOTO JAN DRAŠNAR

Rekonstrukce památkově chráněné budovy Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové (PDF UHK) na náměstí Svobody je dlouho očekávanou událostí, která se slavnostního zahájení dočkala v pátek 15. září 2023. Následuje tak obnovu vedlejší budovy B, kde sídlí Filozofická fakulta UHK, která byla dokončena v roce 2022. Tato událost představuje významný krok k zachování a revitalizaci historického architektonického skvostu, který sehrál klíčovou roli v akademickém a kulturním dědictví města.

Historie a význam

Budova byla dostavěna roku 1897 a stala se jednou z nejstarších českých secesních staveb. Původně její prostory sloužily jako obchodní akademie. Autory projektu jsou vídeňští architekti O. Bém a K. J. Gessner.

Tradice vzdělávání budoucích učitelů sahá až do roku 1897 a na nám. Svobody stojící budova C je tak po celá desetiletí základním kamenem akademické excelence a produkovala generace pedagogů a odborníků. Pedagogická fakulta UHK je nejstarší součástí Univerzity Hradec Králové, vznikla roku 1964 sloučením

pedagogických institutů v Hradci Králové a v Pardubicích. V roce 1992 byla založena Vysoká škola pedagogická, jež od roku 2000 funguje pod názvem Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové.

Potřeba rekonstrukce

Rozhodnutí pustit se do rekonstrukce budovy Pedagogické fakulty UHK bylo dáno naléhavou potřebou zachovat její historickou a architektonickou hodnotu a modernizovat její infrastrukturu tak, aby odpovídala moderním akademickým standardům. Budova vykazovala známky stárnutí a její zařízení si žádalo

vylepšení, aby podpořilo vyvíjející se potřeby studujících a fakulty a mohlo zajistit vzdělávání odpovídající evropské úrovni.

Detaily rekonstrukce

Celková výše nákladů na rekonstrukci činí 415 milionů korun včetně DPH. Zásadní část finančních prostředků pokryla dotace MŠMT ve výši 271 milionů korun a následně příspěvek Královéhradeckého kraje ve výši 45 milionů korun a města Hradec Králové ve výši 15 milionů korun. Spoluúčast UHK činí 84 milionů korun. Předpokládá se, že tato rozsáhlá renovace bude trvat 2 roky a byla svěřena firmě Chládek a Tintěra Pardubice a.s. Projekt zahrnuje obnovu vnitřní části budovy, modernizaci učeben a instalaci nejmodernější výukové technologie.

S ohledem na pozici, kde se Pedagogická fakulta UHK nachází, se dalo čekat, že se v místě mohou objevit zbytky vedlejší části barokní pevnosti. Během prací se tyto pozůstatky opravdu našly a následně byl zahájen archeologický výzkum.

Co přinese budoucnost

Zrekonstruovaná budova Pedagogické fakulty UHK po svém dokončení nabídne Univerzitě Hradec Králové i široké veřejnosti řadu výhod.

Rekonstrukce přinese:

- modernizované výukové a výzkumné prostory na podporu inovací a spolupráce,
- zachování historického a architektonického dědictví,
- lepší dostupnost pro studující a přednášející včetně centralizace pracovišť fakulty,
- udržitelnější a energeticky úspornější budovu. •

Ekonom Ladislav Hájek byl jmenován emeritním profesorem. Jde o pátého takto oceněného pedagoga Univerzity Hradec Králové

TEXT ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

FOTO JIŘINA ŠMÍDOVÁ, TEREZA MAKOVSKÁ

Prof. Ing. Ladislav Hájek, CSc., je učitelem již více jak padesát let. Stál u zrodu Fakulty informatiky a managementu UHK (FIM UHK), podílel se na vzniku vědeckého ekonomického časopisu E+M, mezinárodní konference HED a v minulosti byl zařazen mezi Top 100 českých ekonomů.

Ladislav Hájek byl na návrh děkana fakulty Josefa Hynka jmenován emeritním profesorem Fakulty informatiky a managementu UHK. Návrh schválila Vědecká rada FIM UHK a následně i Vědecká rada UHK. Slavnostní předání čestného titulu se uskutečnilo dne 6. června 2023 v kanceláři rektora univerzity, s účinností od 1. září 2023.

Svoji učitelskou dráhu zahájil v roce 1972 po absolvování Vysoké školy ekonomické v Praze (VŠE), a to jako středoškolský profesor na střední ekonomické škole, současné obchodní akademii. Učil „podle potřeby školy“, jak to bylo uvedeno v jeho první pracovní smlouvě, postupně všechny ekonomické předměty, od podnikové ekonomiky přes statistiku až

po účetnictví. Po téměř pěti letech přešel do Hradce Králové, kde na Lékařské fakultě UK, Farmaceutické fakultě UK a Pedagogické fakultě UHK učil ekonomii a dějiny ekonomických teorií. Dějiny ekonomických teorií v 80. letech přednášel i jako externí učitel VŠE.

V roce 1992, tehdy jako zaměstnanec Pedagogické fakulty, přešel v rámci vysoké školy na nově zakládanou Fakultu řízení a informační technologie (v roce 2000 byla přejmenována na Fakultu informatiky a managementu), kde byl na první období 1993–1996 zvolen předsedou Akademického senátu.

„Nová fakulta se rozvíjela ohromným tempem. Zpočátku jsme měli jen okolo dvaceti studentů, v akademickém roce 1993/1994 pak 78 studentů. Bylo málo učitelů a velký počet předmětů, a tak musel každý z nás připravit a učit i několik různých kurzů. Postupně jsem připravoval a učil sociologii, později mikroekonomii a makroekonomii pro bakalářský, později i pro inženýrský studijní program. S růstem počtu studentů a s příchodem nových kolegů jsem se postupně mohl zaměřit jen na makroekonomii. Výuka probíhala nejprve v češtině, od roku 1998 také v angličtině pro zahraniční studenty,“ upřesňuje emeritní profesor.

Do roku 1998 byl Ladislav Hájek tajemníkem Katedry ekonomie a v letech 1998–2012 vedoucím této katedry. V letech 2000–2008 byla z organizačních a personálních důvodů ke Katedře ekonomie dočasně přičleněna Katedra managementu. Katedra ekonomie a managementu byla v roce 2005 zařazena mezi 10 předních ekonomických vědeckých pracovišť v historicky prvním hodnocení výsledků vědy a výzkumu za celou ČR. Profesor Ladislav Hájek byl jeden ze dvou pracovníků katedry, kteří se umístili v polovině žebříčku „Top 100 českých ekonomů“

z celkového počtu 1 200 českých ekonomů podle publikačního skóre, tj. podle počtu záznamů publikací v mezinárodních databázích WoS – Web of Science a EconLit v letech 1994–2003.

Profesor Hájek publikoval více než 100 příspěvků, především v odborných časopisech a na vědeckých konferencích. Zapojil se do celé řady domácích a zahraničních projektů v Evropě a v USA. V roce 1998 se jako člen redakční rady podílel na vzniku odborného časopisu E+M – Economics & Management, který dnes patří ke čtyřem impaktovaným časopisům ekonomického zaměření v ČR a je indexován v mnoha mezinárodních databázích. Další významnou událostí z hlediska rozvoje FIM UHK bylo založení tradice mezinárodní vědecké konference Hradecké ekonomické dny (HED) v roce 2003. Sborníky konferencí HED jsou pravidelně indexovány na Web of Science.

V průběhu třiceti let existence fakulty měl Ladislav Hájek možnost navštívit desítky zemí při mezinárodních konferencích nebo v rámci spolupráce a přednášek na partnerských univerzitách v zahraničí. *„Mezinárodní spolupráce FIM UHK se rozvíjela takovým tempem, že v současnosti má naše fakulta 136 partnerských univerzit z Evropy, Ameriky, Afriky a Asie, kam mohou naši studenti a učitelé vycestovat na studijní pobyty a stáže. Mezinárodní spolupráce byla pro nás důležitá z hlediska přípravy a akreditace nových předmětů a studijních oborů, pro zapojení do mezinárodních grantů a publikování, ale i pro navazování osobních kontaktů a možnost srovnávání se se zavedenými zahraničními univerzitami z hlediska organizace, vybavení, obsahu a metod výuky,“* dodává. ●

Kandidátem na děkana Filozofické fakulty UHK byl znovu zvolen Jan Prouza

TEXT A FOTO TOMÁŠ VODIČKA, DĚKANÁT FF UHK

Akademický senát Filozofické fakulty UHK zvolil ve čtvrtek 18. května 2023 v tajné volbě kandidáta na děkana. Zvolen byl stávající děkan Jan Prouza. Druhou kandidátkou byla politoložka Pavla Dočekalová.

„Chtěl bych poděkovat všem, se kterými jsem měl a mám tu čest spolupracovat, a samozřejmě také senátorkám a senátorům, jejichž projevené důvěry si moc vážím, a doufám, že ji nezklamu. Rád bych také poděkoval druhé kandidátce Pavle Dočekalové za velmi kultivovanou a férovou kampaň,“ uvedl po oznámení výsledků děkan Jan Prouza, pro kterého to bude druhé volební období v řadě.

První volební období nebylo vůbec jednoduché. „Hned na začátku jsme se museli vypořádat

s pandemií covid-19 a jejími zásadními dopady nejen na vzdělávací systém. K tomu jsme se zvládli vstěhovat z naší budovy B, upravit provizorní budovu ke dvouletému azylu a následně se nastěhovat zpět do zrekonstruovaných prostor. Pevně věřím, že druhé volební období už bude v tomto ohledu klidnější,“ dodal doktor Prouza. Hlavními prioritami pro druhé volební období budou např. podpora multioborového studia, prohlubování kvality a prestiže výukové činnosti či intenzivnější spolupráce s regionálním školstvím.

Hlasování se za Akademický senát FF UHK zúčastnilo 6 senátorů akademické komory a 5 senátorů/senátorek studentské komory. Pro doktora Jana Prouzu hlasovalo 10 z 11 senátorů a senátorek, 1 se zdržel. ●

Otevřené laboratoře katedry fyziky aneb fyzika hrou!

TEXT LENKA MANNOVÁ, DĚKANÁT PŘF UHK **FOTO** MAREK VOJTA

Otevřené laboratoře katedry fyziky Přírodovědecké fakulty UHK (PŘF UHK) nabízejí středoškolákům a středoškolačkám možnost vyzkoušet si zajímavé experimenty na různá fyzikální témata s využitím senzorů Vernier.

Program je veden zkušenými vedoucími, doktorkou Michaelou Křížovou a doktorem Jiřím Kosem, kteří jsou k dispozici během celého experimentování a zodpoví veškeré dotazy. Žáci si všechny experimenty sami vyzkouší a dostanou metodický materiál a záznam svých měření.

Program, který je vhodný pro celou třídu, se zaměřuje na fyzikální měření a jeho časová náročnost činí 2 vyučovací hodiny. Program je vhodný pro žáky středních škol. Návštěva bude zdarma a bude k dispozici od nového školního roku.

Pro středoškoláky se jedná o vynikající příležitost, jak si vyzkoušet nejen zajímavé experimenty, ale také prohloubit své znalosti v oblasti fyziky a seznámit se s fyzikálními zákony zábavnou formou.

Program jsme již úspěšně pilotovali na třídách z Prvního soukromého jazykového gymnázia, Gymnázia Boženy Němcové, Krkonošského gymnázia a Střední odborné školy, kde se setkal s velkým zájmem a kladnou odezvou. •

Tajemství vědy přišlo v roce 2023 na UHK poodhalit přes 2 500 návštěvníků

TEXT TEREZA VANÍČKOVÁ, ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK **FOTO** JAN DRAŠNAR

Zájem o vědu a poznání byl i v letošním roce fascinující. Noc vědců na Univerzitě Hradec Králové nabídla návštěvníkům pestrý program napříč vědními obory a nechala je nahlédnout pod pokličku celoročního bádání vědců a vědkyň.

Dveře laboratoří a učeben se v průběhu pátečního večera otevřely návštěvníkům jak v kampusu Na Soutoku, tak v budově Filozofické fakulty UHK na náměstí Svobody. Environmentální zážitkový program pro nejmenší, sbírka svítélkujících minerálů, odhalení tajemství ChatGPT, magnetické pokusy nebo záhadné archeologické nálezy.

Několikahodinový program plný chemických a fyzikálních pokusů, workshopů, přednášek, ale i kvízů a her přilákal na 2 500 zájemců o vědu a poznání nejen z Hradce Králové.

Velký úspěch sklidily také aktivity našich partnerů, přednáška o paleontologii

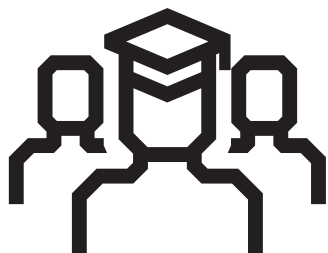

pana Vladimíra Sochy z Hvězdárny a planetária nebo vzdělávací program lesní pedagogika od Lesy ČR.

Novinkou letošního ročníku byla speciální linka MHD, kterou mohli návštěvníci díky podpoře města Hradce Králové a Dopravního podniku města Hradce Králové využít zcela zdarma.

„Královéhradecká Noc vědců totiž každoročně neprobíhá pouze na UHK, ale i na dalších vědecko-výzkumných pracovištích a my jsme moc rádi, že jsme letos mohli návštěvníkům nabídnout kyvadlovou dopravu, která jim zaručeně zjednodušila a urychlila cestování mezi jednotlivými institucemi, díky čemuž mohli v průběhu večera stihnout více programu,“ uvádí mluvčí univerzity a jeden z organizátorů Jakub Novák.

Již druhým rokem se díky *UHK Point* podařilo nabídnout některé přednášky s tlumočením do českého znakového jazyka, stejně jako aktivitu organizace *Tichý svět, o.p.s.*, která zájemce naučila základy znakového jazyka a přiblížila jim svět neslyšících. ●

Moje UHK

Web pro všechny uchazeče a uchazečky, kteří se chystají podat si přihlášku na UHK. Snadný filtr oborů, důvody proč si vybrat pro své studium Hradec Králové a unikátní oborový kvíz, který každému pomůže vybrat ten správný obor přímo na míru.

www.mojeuhk.cz

Cenu Zlatého Ámose pro nejoblíbenější učitelku v České republice obdržela absolventka Pedagogické fakulty UHK

TEXT ŽANETA KÁNSKÁ, DĚKANÁT PDF UHK

FOTO ČESKÁ LESNICKÁ AKADEMIE TRUTNOV

Letošní cenu Zlatého Ámose pro nejoblíbenějšího učitele či učitelku vyhrála absolventka Pedagogické fakulty UHK Daniela Krátká. Své vítězství potvrdila také u dětské poroty.

Daniela Krátká vyučuje český jazyk a občanskou výchovu na České lesnické akademii v Trutnově. Cesta k vítěznému titulu nebyla jednoduchá, učitelé museli splnit několik stanovených úkolů. Ve finálním kole pak představili sebe a školu, na které vyučují, následně měli členy publika naučit něco ze svého oboru. V poslední fázi každý předvedl scénku se svými žáky. Tento rok se jednalo již o 30. ročník soutěže. •

FIM UHK hostila Akademické mistrovství v esportu

TEXT ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

FOTO ESA

Druhý květnový víkend se na Fakultě informatiky a managementu UHK (FIM UHK) konalo 3E: Akademické mistrovství v esportu.

V pátek v poledne se přilehlé prostory FIMácké esportové učebny změnily na několik provizorních vysílacích studií, odkud se streamovala legendární liga vysokých škol v esportu. Celkem 14 českých univerzit se zapojilo do velkého utkání, kterému předcházely dva měsíce krutého zápolení v podobě zápasů základních skupin a play off. Diváci mohli napínavá utkání sledovat právě přes stream nebo i osobně přímo v kampusu.

Páteční odpoledne patřilo karetní hře *Hearthstone*, sobota se pak nesla ve znamení *Counter-Strike:GO*, na něž se sjely čtyři nejlepší týmy z celé České republiky, a konečně poslední den přišla na řadu hra *League of Legends*.

Celou akci organizačně zaštitila Esportovní studentská asociace, z.s. (ESA) s podporou FIM UHK a VŠB-TUO. Vítězné putovní poháry byly z dílny VŠB-TUO a ceny poskytla firma Genesis. Fakultní tým FIM Ducks si vedl velmi dobře a dostal se do finálové TOP 4.

„Nálada byla po celé tři dny velmi dobrá, hráči často skloňovali chválu na UHK a budovu FIM, a to hlavně pro její prostory, modernost a čistotu. Největší obdiv však sklídila stále poměrně nová esportová učebna, ve které se všechny zápasy odehrávaly,“ uvedl Lubomír „Coola“ Mikuš, člen realizačního týmu ESA a jeden z moderátorů tří denního mistrovství. •

Kampus Na Soutoku se zazelenal!

TEXT LENKA MANNOVÁ, DĚKANÁT PŘF UHK FOTO MAREK VOJTA

Náměstí Václava Havla, jež je centrem univerzitního kampusu Na Soutoku, je známé svou nádhernou kašnou a zatravněnými plochami, které poskytují místo k posezení a relaxaci. V teplých měsících však přichází i výzva udržet tato místa příjemná pro všechny, a to kvůli nepříjemnému horku z nedostatečného zastínění.

Abychom zlepšili mikroklima náměstí a poskytli útočiště před horkými letními dny, rozhodli jsme se pro výsadbu nových stromů. S hrdostí oznamujeme, že plánovaná výsadba stromů na náměstí Václava Havla byla úspěšně dokončena.

Tento milník je významným krokem k zajištění chladivého stínu a vylepšení mikroklimatu v centru našeho kampusu.

V duchu udržitelnosti a spolupráce studující dendrologie, zaměstnanci fakulty a další dobrovolníci pod vedením zkušeného zahradníka sjednotili své síly, aby společně vysadili nové stromy, které se stanou základem pro zelenější a přívětivější prostředí.

Projekt, podpořený programem Sázej stromy.cz Nadace O2, přináší nejen vytoužené zelené

útočiště pro naši komunitu, ale také rozšiřuje biodiverzitu a estetickou hodnotu tohoto místa. Stromy jsou nyní doplněny informační tabulkou s QR kódem, což nabízí interaktivní způsob, jak se o každém z nich dozvědět více. Tato iniciativa je odrazem našeho závazku k životnímu prostředí a naší touhy po vytvoření harmonického prostoru pro všechny, kteří kampus navštíví. ●

Letní škola filozofie UHK v Broumovském klášteře

TEXT A FOTO KLÁRA BUREŠOVÁ, KATEDRA FILOZOFIE A SPOLEČENSKÝCH VĚD FF UHK

Šestý ročník Letní školy filozofie UHK, ukut v dílnách doktorandů a doktorandek Katedry filozofie a společenských věd FF UHK, se již tradičně, konal v monumentálních prostorech Broumovského kláštera. LŠF UHK 2023 probíhala ve dnech 28. září – 1. října 2023.

Tento ročník zastřešovalo rozsáhlé téma Budoucnost, které bylo dále rozděleno do tří základních segmentů, a to Technologie, Společnost a Životní prostředí / Příroda.

V bloku LŠF UHK, který se uskutečnil v anglickém jazyce, zazněla například přednáška Tomáše Hříbka „Autonomous Vehicles and Philosophy“. Celá anglická část byla však protnuta mezinárodní spoluprací, a bylo tak možné slyšet i příspěvky od kolegů a kolegyně z polské univerzity v Zieloné Góře.

který vystoupil v segmentu Společnost s příspěvkem „Antropocén: emancipace od mýtu emancipace“. Na problematiku otázek o budoucnosti společenských věd účastníci LŠF společně hledali odpovědi v rámci panelové diskuze Budoucnost humanitních věd. Neméně výbušný byl i poslední den letní školy a segment Životní prostředí / Příroda, na který přijala pozvání Petra Gümpllová a vystoupila se svým příspěvkem s názvem „Global commons a globální spravedlnost v éře klimatické krize“. ●

V segmentu Technologie zazářila Dita Malečková se svou přednáškou „Vznik vědomí ve velkých jazykových modelech: Emergence v komplexních systémech a poznávání lidského vědomí v ‚zrcadle‘ AI“.

Organizátoři byli velice vděční, že pozvánku zúčastnit se LŠF přijal, již podruhé, i světově uznávaný sociolog a filozof Václav Bělohradský,

Alena Mornštajnová si získala srdce návštěvníků univerzitního Knížního veletrhu

TEXT MARIE OTAVOVÁ, UNIVERZITNÍ KNIHOVNA UHK

FOTO TEREZA MAKOVSKÁ, ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

Již po osmé proběhl v rámci celostátní akce Týden knihoven další ročník Knížního veletrhu v Hradci Králové, uskutečnil se ve čtvrtek 5. října 2023 v budově Objektu společné výuky kampusu Univerzity Hradec Králové. Zájem návštěvníků o knihy, přednášky a setkání s autory byl opět mimořádný. Obě podlaží dvorany zaplnily stánky více než dvou desítek vystavovatelů s exkluzivní nabídkou lákavých titulů. Na první pohled bylo zřejmé, že Češi jsou národem, který miluje četbu, a ani tentokrát nikdo neodcházel z veletrhu s prázdnou. Zastoupena byla například tato nakladatelství a distributoři: Artefaktum, Oeconomica, Historický ústav AV ČR, Luxor, Kosmas, Pavel Mervart, Fortna, Národní technické muzeum, Národní památkový ústav, Národní pedagogické muzeum a mnoho dalších.

Ústřední téma roku 2023 „*Literatura bez hranic*“ rozhodlo mimo jiné o volbě hlavního hosta. Samo téma může být chápáno v mnoha rovinách a mnoha kontextech, z nichž nás zaujal fakt, že současní autoři svými díly překračují fyzické i kulturní hranice své země a věrné čtenáře získávají doma, ale také za hranicemi. To bezezbytku platí pro autorku nejčtenějších a nejprodávanějších děl u nás, Alenu Mornštajnovou.

Její obdivovatelé zaplnili téměř do posledního místa aulu budovy A. Spontánně si získala přízeň publika, když na sebe prozradila, že trochu zarískovala, když v padesáti letech opustila svoji původní profesi a rozhodla se být spisovatelkou na plný úvazek. Spousta dotazů se vázala k tomu, co odstartovalo její popularitu a který román se stal přelomovým bodem v její dosavadní spisovatelské kariéře. Díky překladům románů *Hana*, *Listopád*, *Tiché roky*

a *Les v domě*, kterých je bezmála šedesátka, získala Alena Mornštajnová nejen česká prestižní literární ocenění, ale byla navržena také na mezinárodní ocenění. Dotazy se rovněž vázaly k umění udržovat napětí a přesvědčivě vykreslit charaktery postav i příběhů. Téměř nekončící řada návštěvníků veletrhu pak využila příležitost nechat si autorkou knihy podepsat.

Netrpělivě očekávaným okamžikem bývá představení publikací, které vznikly na půdě UHK a právem si zaslouží mimořádnou pozornost.

V letošním roce bylo vybráno celkem šest titulů z několika oborů. Návštěvníci se dozvěděli o pozoruhodné publikaci **Miloše Zapletala** *Leoš Janáček a pozdní obrození na Moravě: Recepce, reprezentace a identity*, která pojednává o utváření vůdčí osobnosti české hudební kultury Leoše Janáčka. **Marek Meško** představil anglicky psanou publikaci *Alexios I Komnenos in*

the Balcans 1081–1095, v níž se zabývá přínosem byzantského císaře Alexia I. Komnena, a to včetně popsání nástrah, kterým Byzantská říše v 11. století čelila.

Vlastimil Havlík návštěvníky za autorský tým seznámil s výsledkem mnohaletého projektu *Průmysl a umění*, jehož výsledkem je výpravná unikátní monografie *Hvězdné nebe: Sochorovi a František Kysela*. Publikace ve svém titulu skrývá název monumentálního díla výtvarníka, profesora a rektora Uměleckoprůmyslové školy v Praze Františka Kysely, který za tuto tapiserii určenou pro světovou výstavu v Paříži v roce 1937 získal nejvyšší ocenění – zlatou medaili. **Jan Bílek** představil zbrusu novou publikaci *Světová premiéra RUR. Čapkov drama v Hradci Králové*. Díky unikátnímu dlouhodobému projektu, který společně řeší Katedra archeologie FF UHK a Muzeum východních Čech v Hradci Králové vznikla pozoruhodná publikace *Archeologie konfliktů* autorů **Petra Hejhala, Pavla Drnovského a Ladislava Rytíře.**

Matouš Holas představil publikaci *Svědectví válečné krajiny* a seznámil obecnost s výsledky interdisciplinárního archeologického a historického výzkumu bojišť z prusko-rakouské války roku 1866. Velký zájem si získalo také seznámení s monografií, která vznikla jako

výsledek průzkumu, *Nejstarší měštanské domy východních Čech* autorů Jiřího Slavíka a Elišky Seifertové Rackové, kteří přinesli sumarizaci poznatků k nejstarším etapám vývoje měštanských domů východních Čech.

V Galerii T bylo možné si prohlédnout klenoty fondů Biskupské knihovny a díky Zdeňku Zahradníkovi a Ladislavu Holoubkovi získat konkrétní představu, jak byly využity pro badatelské účely a které publikace nebo závěrečné práce díky tomuto fondu vznikly.

XXVII. ročník Týdne knihoven ozvláštnilo hostování Knihovny a tiskárny pro nevidomé K. E. Macana v Praze. Knižní veletrh byl pořádán za všestranné podpory Univerzity Hradec Králové a za finanční podpory Královéhradeckého kraje. Univerzitní knihovna díky dotaci KHK obohatila fondy o 120 nových titulů, přičemž tipy na zakoupení mohli navrhnout sami účastníci knižního veletrhu. ●

Český rozhlas Hradec Králové

Univerzita Hradec Králové pravidelně na vlnách Českého rozhlasu Hradec Králové.

www.hradec.rozhlas.cz

SOCIALIA 2023

TEXT IVA JEDLIČKOVÁ, ÚSTAV SOCIÁLNÍCH STUDIÍ PDF UHK

FOTO KATEŘINA KRUPKOVÁ

Ve dnech 11. a 12. října 2023 se na Ústavu sociálních studií PdF UHK konal již XXVII. ročník mezinárodní vědecké konference SOCIALIA. Konference SOCIALIA tak patří k nejdéle pořádaným konferencím na UHK.

V současnosti je jejím pořadatelem Ústav sociálních studií Pedagogické fakulty UHK, ve spolupráci se zahraničními partnery (Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici a Akademií WSB v Dąbrowie Górniczej).

Letošní ročník měl podtitul „Sociálně pedagogická analýza současné rodiny“ a byl rovněž věnován významnému životnímu jubileu předního českého a evropského představitele sociální pedagogiky profesora Blahoslava Krause.

Program konference byl zahájen panelovou diskuzí odborníků k problematice současné rodiny a sociálně pedagogické práce s rodinou,

kterou moderoval docent Václav Bělík. Poté pokračovalo jednání v pěti tematických sekcích a jedné samostatné online sekci; sekce se věnovaly například proměnám současné rodiny, spolupráci rodiny a školy, práci sociálního pedagoga v kontextu příležitostí a ohrožení rodiny, médiím a rodině a dalším vybraným tématům řešícím současnou rodinu ze sociálně pedagogického hlediska.

Konference se účastnili jak sociální pedagogové z vysokých škol České republiky, Slovenska a Polska, tak zástupci vybraných spolupracujících organizací z praxe (NOMIA, z.ú.; Aufori, o.p.s.; Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum KHK; Salinger, z.s.; Magistrát města Hradce Králové; RC Domeček). •

Tým z FIM UHK vybojoval druhé místo ve finálovém kole soutěže BIZ SIM CUP 2023

TEXT A FOTO ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

V pátek 8. prosince 2023 se uskutečnilo finálové kolo soutěže BIZ SIM CUP 2023, ve kterém se utkaly vítězné týmy z předchozích školních kol ze tří univerzit – Univerzity Hradec Králové, Vysoké školy ekonomické v Praze a z České zemědělské univerzity v Praze. Závěrečné klání se odehrálo v Servisním a tréninkovém centru ŠKODA Auto v Kosmonosech u Mladé Boleslavi.

Finálového kola se zúčastnilo celkem 43 soutěžících v 9 týmech, z každé univerzity vždy 3 týmy, které se ve školním kole umístily na prvních třech místech. Tým z Fakulty

informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK) s názvem „BUDE DOPLNĚNO“, který ve školním kole skončil na 3. místě, si polepšil a ve finále se umístil na stříbrné příčce. Čtyřlenný tým si mezi sebe rozdělil finanční odměnu v hodnotě 26 000 Kč. První místo ve finále patřilo soutěžícím z České zemědělské univerzity v Praze a na třetím místě skončil tým z Vysoké školy ekonomické v Praze. Celkem si vítězné týmy odnesly částku 80 000 Kč.

BIZ SIM CUP je soutěž manažersko-ekonomických dovedností, kterou pořádá FIM UHK za podpory společnosti Škoda Auto a.s. a společnosti SAP ČR, spol. s r.o. Soutěžilo se v logistické hře se zaměřením na udržitelnost. „V letošním ročníku soutěže byla pozornost

zaměřena nejen na ekonomické aktivity, ale i na životní prostředí. V simulovaném tržním prostředí měli studenti zajistit distribuci vybraných produktů od výrobce k odběratelům. Každý studentský tým mohl sledovat jak ekonomické ukazatele, tak i dopady svých aktivit na životní prostředí v podobě uhlíkové stopy. Simulační hra tím měla zvýšit povědomí studentů o těchto dopadech. Věříme, že si studenti zodpovědný přístup v tomto směru přenesou i do reálného života,“ upřesnil hlavní koordinátor akce docent Pavel Čech z Katedry informačních technologií FIM UHK. •

Konference představila manažerský informační systém. Zefektivní rozhodovací proces a ulehčí práci s daty

TEXT JAKUB NOVÁK, MATYÁŠ STRNAD, ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK **FOTO** GIST, S.R.O.

Univerzita Hradec Králové (UHK) spustila v roce 2023 nový analytický nástroj, který pracuje s daty z vybraných univerzitních zdrojů, analyzuje je a poskytuje jeho uživatelům sdružené informace pro kvalitní rozhodování v čase. Manažerský informační systém (MIS) představila UHK na konferenci pro další vysoké školy společně se společností GIST, s.r.o.

„MIS zobrazuje základní, ale i rozvinuté ukazatele v oblastech studium, věda, zahraničí, ekonomika, lidské zdroje a strategické řízení. Cílová skupina uživatelů se proto velmi liší vzhledem k úrovni a oblasti řešené problematiky, nicméně cíl zůstává pro všechny uživatele a uživatelsky stejný – poskytovat optimální formou správná data ve správný čas pro informované rozhodování,“ popisuje smysl informačního systému na UHK univerzitní kvestor Aleš Klicnar s tím, že s MISem může vlastně pracovat každý, od studujících přes akademické pracovníky a pracovnice, řešitele a řešitelky projektů až po nejvyšší univerzitní management včetně děkanů a rektora.

Systém pomůže třeba s tvorbou rozpočtu UHK. Přiblíží jej individuální školení

Manažerský informační systém bude znamenat zásadní úsporu času a práce například s ohledem na tvorbu dokumentů typu výroční zprávy o činnosti či hospodaření a dalších reportů, se kterými univerzita pracuje. „Znamená taky automatizaci přípravy dat pro rozpočtování a následnou kontrolu čerpání nákladů,“ doplňuje kvestor Klicnar. Náhled již existujících základních výstupů MIS je k dispozici po přihlášení na webových stránkách UHK. „Zároveň plánujeme v průběhu roku 2023 provádět individuální

školení zaměstnanců a zaměstnankyň a taky demonstrační ukázky práce se systémem na konkrétních datech pro jednotlivé zájemce a zájemkyně na fakultách,” uzavírá Aleš Klicnar.

Konference: Přínosné využití Business Intelligence ve formě MIS pro řízení univerzit

Potřeba obsáhnout *Business Intelligence* řešení vyvstala primárně z motivace zefektivnit správu dat na univerzitách, a hlavně v těchto datech rychleji nacházet důležité souvislosti, které obecně přispívají k hladšímu chodu vysokoskolské instituce. I proto v květnu proběhla na půdě UHK konference společnosti GIST, s.r.o. s názvem „Přínosné využití Business Intelligence pro řízení univerzit“. Na konferenci vystoupili zástupci a zástupkyně vedení UHK, kteří mají díky spolupráci se společností GIST zkušenosti s *Business Intelligence* ve formě systému MIS. Prvním řečníkem z UHK byl kvestor Aleš Klicnar, který systém používá pro finanční řízení, analýzu a controlling. Za své jednotlivé gesce pak následovali i prorektor pro vědu

a tvůrčí činnost UHK Ondřej Krejcar, prorektor pro strategii a rozvoj UHK Michal Strobach a prorektorka pro studium a kvalitu UHK Petra Marešová. Průběh zpracovávání veřejné zakázky v takto komplexním tématu představili Martin Sedláček, vedoucí Oddělení strategických projektů UHK, a Šárka Karlová, vedoucí Oddělení veřejných zakázek UHK. Konference

se aktivně účastnili s představením svých analytických programů i zástupci organizátora celé akce GIST, s.r.o.: Roman Šatalík, ředitel divize Consulting, Robert Panoch, projektový ředitel, a produktový ředitel Filip Ježek. Protože MIS integruje data z více zdrojů a systémů, tak se posluchačům z českých i slovenských univerzit představili také Jan Mach, ředitel DERS Group s.r.o., a Ladislav Kubas ze společnosti MAGION system, a.s.

„Celkem jsme v Hradci Králové přivítali přes 60 zástupců z více než 20 univerzit z Česka a Slovenska. Jsme rádi, že se podařilo naplnit cíl konference – předvést nejnovější technologie v oblasti Business Intelligence na konkrétních přínosných způsobech využití v praxi Univerzity Hradec Králové,“ dodává Robert Panoch, projektový ředitel společnosti GIST. ●

Úspěchy studujících z Hudební katedry PdF UHK na mezinárodní scéně

TEXT ŽANETA KÁNSKÁ, DĚKANÁT PDF UHK FOTO LENKA HEJNOVÁ

Mimořádných úspěchů dosáhli studující z Hudební katedry PdF UHK na mezinárodních interpretačních soutěžích v Nitře a Ružomberku, a to v konkurenci studujících vysokých škol s hudebně-pedagogickým zaměřením ze Slovenska, Polska a České republiky. Získali téměř všechny první a druhé ceny a některá další ocenění.

V Nitře byla udělena 1. místa ve hře na housle Monice Michalů a Kláře Maříkové, 2. místa Karolíně Karpové a Adéle Kubeschové. Ve hře na varhany vyhrál 1. místo Miroslav Baklík, 2. místo Šimon Marušiak. Ze hry na klavír přivezly dvě druhá místa Apolena Sochůrková a Miroslav Baklík. V sólovém zpěvu se umístili Hana Martinková na 1. místě a Jakub Rojko na 2. místě. Čestné uznání pak přivezla klavíristka Daniela Svobodová.

V Ružomberku stanul na 1. místě ve hře na varhany opět Miroslav Baklík, čestné uznání bylo uděleno Šimonu Marušiakovi.

Ze hry na klavír přivezla 1. cenu Helena Březinová, 2. cenu přivezli Miroslav Baklík a Darina Stránská. V kategorii čtyřruční hry na klavír získaly 2. místo Apolena Sochůrková s Darinou Stránskou, 3. místo získali Juli Hirai

s Miroslavem Baklíkem. V sólovém zpěvu se na 2. místě umístila Darina Stránská, na 3. místě Jana Jankovičová. ●

Ocenili jsme deset nejlepších informatiků na FIMce

TEXT A FOTO ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

Po kratší pauze se FIM UHK opět vrátila k tradici oceňování 10 nejlepších studentů či studentek informatických oborů, jež jsou vybíráni na základě svých studijních výsledků.

Společné setkání a předání drobných dárek proběhlo tradičně v sídle společnosti Quadient, kde zástupci firmy studentům a studentkám přiblížili společnost a její zaměření a dále pak možnosti pracovní spolupráce.

Přítomní vítězové „TOP 10“ naopak vystoupili s krátkou prezentací, kde představili sebe a zajímavý projekt, na kterém pracovali.

„Mě mě překvapilo, že jednatel firmy spolu se zástupci jednotlivých oddělení aktivně diskutoval s vedením fakulty o tom, co je třeba studující učít, aby se ve firmě takového zaměření uplatnili. Tato snaha o další spolupráci je známkou toho, že jsem si svou fakultu vybrala nejlépe, jak jsem mohla,“ uvedla jedna ze tří nejúspěšnějších studentek informatiky Marjana Hafjčuková studující 2. ročník programu Informační management.

Pro studenta 2. ročníku stejného programu Robina Poláka bylo nahlédnutí do prostředí firmy a seznámení se s jejími zaměstnanci a projekty také příjemnou zkušeností. „Za mě má takovéto setkání smysl a jsem rád, že se podařilo navázat na dřívější tradici přerušenu pandemií,“ uvedl. •

UHK International Day

Vysoká úroveň internacionalizace je chloubou naší univerzity. Procvičování cizích jazyků z celého světa, ochutnávka zahraniční kuchyně, přednášky pro studující i soutěže o cestovatelské ceny! To vše přímo v kampusu UHK na začátku listopadu 2024.

Ve víru vědy na PřF UHK: Hrajme si i hlavou 2023

TEXT LENKA MANNOVÁ, DĚKANÁT PřF UHK FOTO JAN DRAŠNAR

Úžasná kombinace vědy a zábavy? To je definice popularizační akce Hrajme si i hlavou, která se konala 22. a 23. června 2023 v kampusu Na Soutoku.

Přírodovědecká fakulta Univerzity Hradec Králové (PřF UHK) ožila během dvoudenní populárně-naučné akce Hrajme si i hlavou, která se tentokrát nesla v duchu „a přece se točí“. V tyto dny se náměstí Václava Havla proměnilo v rozkvetlou laboratoř plnou fascinujících pokusů a experimentů, které přilákaly zvědavé mysli všech věkových kategorií a rozvířily jejich zájem o vědu!

Ze široké škály aktivit jste mohli zažít například hruvou matematiku plnou hlavolamů a šifer, fascinující svět ionizujícího záření v mlžné komoře a tajemství rentgenového záření. Nechyběla ale ani oblíbená show s kapalným dusíkem a Leidenfrostovým jevem.

Hrajme si i hlavou se každý rok stává místem, kde se nadšení pedagogové nejen z UHK, ale i dalších partnerských škol a organizací sejdou, aby zpřístupnili veřejnosti vzhled do zajímavých vědeckých projektů a experimentů.

Hvězdárna a planetárium Hradec Králové doslova zářila mezi účastníky, kteří nadšeně využili možnost podívat se do dálek vesmíru. Na akci se ale podílelo i Biskupské gymnázium

Bohuslava Balbína, První soukromé jazykové gymnázium Hradec Králové, Gymnázium J. K. Tyla, Střední zdravotnická škola Hradec Králové, Gymnázium F. M. Pelcla Rychnov nad Kněžnou a SOŠ a SOU Vocelova, jež také přispěly svými stánky plnými fascinujících demonstračních experimentů.

Nemůžeme zapomenout poděkovat i Domu dětí a mládeže Hradec Králové za jejich energickou účast a podporu, SPC pro zrakově postižené děti v Hradci Králové a Domu zahraniční spolupráce, protože i díky Vám můžeme všem ukázat, že věda je zábava. ●

Jarní genealogická škola v Broumově

TEXT TOMÁŠ VODIČKA, DĚKANÁT FF UHK

FOTO KLÁRA RYBENSKÁ, BARBORA BORŮVKOVÁ

Studující z Katedry pomocných věd historických a Historického ústavu Filozofické fakulty UHK (FF UHK) zaplnili broumovský klášter do posledního místa, aby zde absolvovali cyklus přednášek, besed a workshopů věnovaných především hledání rodinných kořenů a vztahu ke krajině.

První den si připravili program sami účastníci pro své kolegy a kolegyně, jimž představili vlastní bádání.

Druhý a třetí den se pak před publikem střídali vedle vyučujících z FF UHK též odborníci z Akademie věd ČR, Vojenského historického ústavu či Archivu bezpečnostních složek.

Přivítali jsme také hosty ze zahraničí, prezidenta asociace ICARUS Thomase Aignera a regionálního ředitele společnosti FamilySearch Thomase Hengsta. Kromě toho proběhly i besedy se dvěma literáty – esejistou a spisovatelem Václavem Vokolkem a mladou prozaičkou Klárou Teršovou. Trvalým výsledkem celého pobytu by měly být dva krátké filmové dokumenty a elektronická kolektivní monografie. Akce byla přístupná i pro veřejnost,

navštívili ji mj. místní gymnazisté. Školu podpořili vedle FF UHK také město Broumov a Královéhradecký kraj. Na organizaci se podílel Spolek Time machine Česko sídlící v Broumově. Díky těmto parametrům se jarní genealogická škola mohla stát jednou z akcí podporujících kandidaturu Broumova na Evropské město kultury 2028. ●

Dny geografie na FIM UHK

TEXT TOMÁŠ BURDA, DAVID CHALOUPSKÝ A LIBOR LNĚNIČKA, KATEDRA REKREOLOGIE A CESTOVNÍHO RUCHU FIM UHK

FOTO ZUZANA DOSTÁLOVÁ, DĚKANÁT FIM UHK

Dny geografie je název pro popularizačně vzdělávací akci, která v českém prostředí volně navazuje na tradice v anglosaských zemích, konkrétně na Geography Awareness Week, GIS Day a Day of Geography.

Geografická pracoviště po celém Česku mají možnost připravit pro nejširší veřejnost zajímavé akce s cílem upozornit na šíři geografických výzkumných témat, která jsou středem zájmu jednotlivých pracovišť, a tím poukázat na význam geografie v moderní společnosti. V roce 2023 se do akce poprvé zapojila i Univerzita Hradec Králové. Zaměstnanci Katedry rekreologie a cestovního ruchu Fakulty informatiky a managementu UHK připravili v týdnu od 20. listopadu čtyřdenní výstavu zeměpisných a historických atlasů.

Vystaveno bylo více jak 80 různých atlasů – zeměpisných, školních, tematických, historických, kapesních.

Nejstarším vystaveným atlasem byl zeměpisný atlas z roku 1925, nejmladším pak Školní

atlas světa od vydavatelství Kartografie, a.s. Zajímavostí byly i cizojazyčné atlasy (polské, turecké, ukrajinské, ruské i americké) a velký Atlas krajiny ČR.

Doprovodným programem byla série cestovatelských přednášek. Nahlédnutí do Asie nám poskytl doktor David Chaloupský se svou návštěvou Ladakhu, Amerikou nás provedl doktor Tomáš Burda svým vyprávěním o Patagonii a doktor Libor Lněnička se s návštěvníky podělil o krásy proměn kulturní krajiny Podkrušnohoří. „Doufejme, že se zájem veřejnosti bude v dalších letech zvyšovat a že se podaří postupně přiblížit krásu geografie i ‚negeografům‘,“ uvedl doktor Lněnička.

Akce proběhla pod záštitou Fakulty informatiky a managementu UHK a Východočeské pobočky České geografické společnosti. ●

JobStart opět nabídl desítky pracovních příležitostí. Letos poprvé byla součástí talent stage

TEXT A FOTO MICHAELA ŠKEŘÍKOVÁ, UHK POINT

JobStart – veletrh pracovních příležitostí je místo, kde se studující setkávají s firmami z různých oborů a mají možnost si vyzkoušet první neformální pohovor ve velmi příjemné a pohodové atmosféře.

JobStart VELETRH má na Univerzitě Hradec Králové několikaletou tradici. Každoročně se tu prezentují různé firmy z celé České republiky a nabízí studujícím možnost nahlédnout pod pokličku, jak to u nich ve společnosti funguje. Letos na jaře byla poprvé součástí akce talent stage, kde měli studující možnost ostatním předvést, co v nich je. Jednou z vystupujících byla absolventka Pedagogické fakulty UHK Adéla Řezáčová, která v prosinci soutěžila ve finále Česko-slovensko má talent.

„Talent stage měla neuvěřitelný úspěch. Na pódiu se v rámci JobStartu předvedli studující, kteří zpívali, hráli na piano, ukulele, recitovali básně. Bylo to opravdu skvělé a my ještě jednou všem moc děkujeme, že se nebáli a šli do toho,“ říká vedoucí UHK pointu Zdeňka Kulhánková.

Podzimní JobStart VELETRH byl na téma vzdělávání. Jednotliví zaměstnavatelé studujícím v rámci akce předávali tipy, které je vzdělávací formou připravují na trh práce, a zároveň si studentky a studenti mohli opět nechat udělat profesionální fotku na životopis. „Máme radost, že se JobStart VELETRHU účastní tolik zaměstnavatelů, znovu jsme v tomto roce přivítali více než čtyři desítky firem,“ ukončuje Zdeňka Kulhánková. •

Inspirace opět v Draku

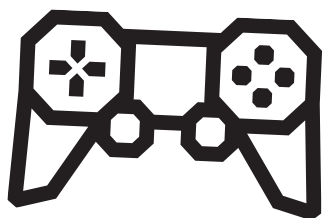
TEXT A FOTO JAROSLAV SOMMER, KATEDRA RUSKÉHO JAZYKA A LITERATURY PdF UHK

Po více než čtyřech letech se vrátila divadelní skupina Inspirace při Katedře ruského jazyka a literatury PdF UHK na jeviště Divadla Drak a navázala tak na předpandemickou tradici.

Neznamená to však, že se mezi tím nehrálo a nezkoušelo. Kromě přípravy „rozhlavové“ hry v době virtuálních schůzek rostla Inspirace i ve fyzickém prostoru – přesídlila s premiérami z velké posluchárny do Auly v OSV.

Jak již bylo zmíněno, poslední roky neznamenají pouze nové, ale nyní i návrat k osvědčenému, tedy k hraní pro veřejnost na skutečné divadelní scéně, s profesionální podporou zázemí Studia Divadla Drak. Vyprodanému sálu byla 26. dubna 2023 představena inscenace Venkovanka (Провинциалка) v provedení studentek a studentů Katedry ruského jazyka a literatury PdF UHK. Režie komedie z roku

1851 od Ivana Sergejeviče Turgeněva se jako vždy ujala docentka Galina Kosych. Dubnová repríza v pořadí 15. premiéry za 18 let existence Inspirace byla zároveň již 48. veřejným vystoupením této divadelní skupiny. •

Univerzitní esport

Univerzita Hradec Králové žije esportem! Mimo esportovou učebnu, kam si každý studující UHK může přijít změřit síly se spolužáky, pořádáme každoroční esportové derby s dalšími univerzitami.

S čerty jsou žerty aneb (přírodo)věda pro každého

TEXT LENKA MANNOVÁ, DĚKANÁT PŘF UHK

FOTO MAREK VOJTA

Dne 7. a 8. prosince 2023 se Přírodovědecká fakulta UHK (PřF UHK) proměnila v centrum zábavného vědeckého objevování prostřednictvím akce „Čertovské experimenty“.

Akce přilákala stovky zvědavých mladých myslí, od základních škol až po středoškoly. Cílem bylo představit vědu jako fascinující a přístupnou, odstranit obavy z některých „pekelných“ předmětů a podpořit zájem o vědecké obory.

Během této akce se třídy zapojily do řady interaktivních programů, které pokrývaly různé vědecké obory, od fyziky, chemie a biologie až po informatiku a matematiku. Na každém kroku čekaly na účastníky praktické experimenty a zajímavé demonstrace navržené tak, aby byly zábavné a současně se žáci něco naučili. Toto praktické zapojení všem nabídlo možnost učit se hravě a experimentálně, což vedlo k hlubšímu porozumění a zvýšenému zájmu o vědecké předměty.

„Čertovské experimenty“ nejenže podpořily vědeckou zvědavost a kreativitu, ale také ukázaly, že věda může být zábavná a přístupná pro všechny věkové skupiny. •

Univerzita Hradec Králové bez bariér

TEXT ZUZANA PRŮCHOVÁ, UHK POINT GRAFIKA STUDIO UPUPÆPOP

Univerzita Hradec Králové reaguje na výzvy v oblasti podpory specifických potřeb ve výuce a nově se věnuje i problematice well-beingu ve vysokoškolském vzdělávacím prostředí. V roce 2024 bude startovat Help Zone.

Každý se může ocitnout v náročné životní situaci, která může mít nepříznivý vliv na celkovou pohodu. V takových chvílích je v pořádku říct si o pomoc. Univerzita Hradec Králové se snaží pomoc poskytovat a informovat o možnostech podpory. K tomuto účelu vznikla iniciativa Otevřená UHK – pod patronací UHK Point –, která se zaměřuje na inkluzivní prostředí.

Jejím hlavním cílem je snaha o odstranění bariér při studiu a výkonu profese, osvěta a destigmatizace nejen psychických obtíží. Doplnuje a rozvíjí tak dlouhodobou činnost centra Augustin, které zajišťuje vyrovnávání podmínek při studiu pro osoby se specifickými potřebami.

Augustin na Univerzitě Hradec Králové existuje v současné podobě již od roku 2013 a díky jeho činnosti se místní univerzitní prostředí považuje za inkluzivní. Vedle inkluze se činnost pracovní skupiny Otevřená UHK zaměřuje i na well-being a diverzitu jakožto důležité aspekty moderní vysoké školy.

V současné době probíhá vyhodnocení již získaných dat o bariérách na UHK z dotazníkových šetření, focus groups a různých auditů přístupnosti. Závěry z šetření mimo jiné potvrzují stále vzrůstající zájem o služby UHK Pointu nebo již nedostatečná kapacita návazných podpůrných služeb mimo univerzitu. V roce 2024 proto bude zahájen pilotní provoz virtuální podpory na oficiálních webových stránkách uhk.cz pod názvem Help Zone a odstartuje preventivní informační kampaň. •

**Vše o vědě a vědní politice
na jednom místě**
Nabídka pracovních pozic

Partner UHK

**Univerzita
Hradec Králové**

Rok 2023 (s) UHK ve zkratce

Leden

Dny otevřených dveří

13. ledna a 4. února 2023 Univerzita Hradec Králové přivítala v rámci tradičních Dnů otevřených dveří (DOD) 2800 zájemců a zájemkyň o studium. Na čtyřech fakultách jim byly představeny na dvě stovky studijních programů a v rámci doplňkového programu mohli využít prohlídky vysokoškolských kolejí, studijního oborového kvízu nebo objevit krásy města díky slevové kartě do kulturních institucí a oblíbených hradeckých podniků. •

FOTO: JAN DRAŠNAR

Kariérní stánky

Kariérní centrum Univerzity Hradec Králové i v roce 2023 vyrazilo mezi studující s kariérními stánky. Na nich nepředstavuje jen svoje aktivity, ale součástí je vždy jedna firma, která studujícím přibližuje pracovní nabídky ve svém oboru. Stánek zároveň pokaždé rozvoní výborné snídaňové lívance. •

FOTO: MICHAELA ŠKERÍKOVÁ

Únor

Modrá fakulta ožila v rámci jubilejní oslavy svých 30. narozenin

Fakulta informatiky a managementu UHK oslavila své 30. narozeniny akcí Modrý mejdlo, kterou pořádají zaměstnanci a zaměstnankyně ve spolupráci se studentskými spolky od roku 2018. •

FOTO: MARTIN PETROVICKÝ

Ples UHK

Poslední únorová středa patřila tradičnímu studentskému Plesu UHK, který se po dvouleté pauze uskutečnil v Kongresovém centru Aldis. V hlavním sále provázela večerem kapela PartyLeaders a následně ji vystřídal DJ Laaw. Hlavní hvězdou malého sálu byla bezpochyby hradecká kapela The Valentines. Hudební program doplnilo předtančení Královských baletek a taneční soutěž Studentské unie UHK. •

FOTO: ELVIS MASLÍČ

Úspěšný čtvrtý ročník Filosofické olympiády

Další ročník, v pořadí již čtvrtý, Filosofické olympiády posunul hranici počtu soutěžících. Prvního kola se zúčastnilo více než 500 studentů a studentek z více než 40 středních škol v ČR. Formát finále byl navržen tak, aby otestoval dovednosti uchazeče jasně vyjadřovat argumentačně podložené myšlenky při analýze určitého filozofického problému. Hlavní motivací projektu je snaha představit filozofii jako moderní a svěží disciplínu, která není jen historickým přehledem myšlenek o odtazitéch otázkách, ale oborem, jenž dokáže smysluplně přispět k diskuzím nad současnými problémy. •

FOTO: TOMÁŠ VODÍČKA

Výstava s názvem „Kam kráčíš“ byla slavnostně zahájena ve středu 22. února 2023 v Galerii T

Výstava prezentovala semestrální a bakalářské práce tří oborů – Textilní tvorby, Textilního designu a Učitelství výtvarné výchovy pro ZUŠ a ZŠ. Zvolené téma představuje všeobecné směřování autorů a autorek jak v životě, tak i v jejich umělecké tvorbě. Většina realizací vycházela z principu upcyclingu.

Studující oboru Textilní design zde vystavili soubor upomínkových předmětů pro prezidentskou kancelář. Design děl byl podřízen symbolům ČR a zvolené technologii autorské výšivky, která byla využita pro realizaci.

Další část výstavy představila tvorbu studujících Učitelství výtvarné výchovy pro ZUŠ a ZŠ. Ti tu vystavili autorskou výšivku, která reflektovala téma „Kam kráčíš“. Jejich díla odrazila osobní pohled na životní cestu a vlastní existenci. •

FOTO: ŽANETA KÁNSKÁ

Zemřel prof. Paul John Shore, bývalý Senior Researcher na UHK

V pondělí 27. února 2023 nečekaně zemřel severoamerický historik východoevropských, církevních a kulturních dějin raného novověku prof. Paul John Shore (1956–2023). Jako autor několika monografií a desítek studií byl jedním z mála odborníků v USA, kteří se věnovali těmto oblastem s odkazem na náš region. Jak sám vyprávěl, východní Evropa jej přitahovala od mládí.

Nejdůležitější Paulova činnost se váže k působení jezuitů ve východní Evropě před rokem 1814. Věnoval se jak české řádové provincii, tak provincii rakouské zahrnující i historické Uhersko. V posledních letech se zajímal o vztah jezuitů k islámskému učení a Koránu. Na Západě si těmito díly vydobyl uznání a reputaci znalce, což se odrazilo v jeho spolupráci s renomovanými nakladatelstvími vydávajícími referenční práce o náboženských dějinách

a dějinách vzdělanosti raného novověku. Často psal své texty pro kolektivní monografie vydávané nakladatelstvím Brill. Soustředil se i na postavení Židů na pražské a vídeňské univerzitě. Kromě toho se věnoval recenzní činnosti, přispíval do nejrůznějších novin, kázal v anglikánských kostelech a v 90. letech 20. století uveřejňoval také poezii. Uspořádal rovněž několik výstav. ●

Březen

Ministr Balaš na UHK

Univerzitu Hradec Králové (UHK) navštívil ministr školství, mládeže a tělovýchovy Vladimír Balaš. Svou návštěvu tu 16. března 2023 zahájil diskuzí s vedením univerzity a jejích jednotlivých součástí v zasedací místnosti nově zrekonstruované FF UHK a následně se přesunul do opuštěné budovy PdF UHK, která na rekonstrukci stále čeká.

Právě pro rekonstrukci budovy Pedagogické fakulty UHK univerzita hledá chybějící finanční prostředky ve výši 106 mil. Kč, přičemž se v oblasti investic jedná o prioritu univerzity. Ministr Vladimír Balaš přislíbil aktivní

podporu v rámci hledání možné dotační podpory, která by univerzitě rekonstrukci historické budovy umožnila. ●

FOTO: JAN DRAŠNAR

Fyzik Jan Kříž se již podruhé ujímá vedení PŘF UHK

Ve středu 1. března byl rektorem UHK Kamilem Kučou jmenován doc. RNDr. Jan Kříž, Ph.D., staronovým děkanem Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové na období 2023–2027. •

FOTO: JAN DRAŠNAR

Pedagogické dny 2023

V roce 2023 se uskutečnil již 29. ročník Pedagogických dnů. Během celého týdne měli studující, ale i široká veřejnost, možnost navštívit mnoho zajímavých přednášek, workshopů, seminářů nebo konferencí. Hlavní přednáška celého týdne byla přednesena profesorem Pavlem Kolářem na téma „*Pohybová dyspraxie v životě dítěte a dospělého*“. Během Pedagogického týdne se konal i tradiční Slavnostní večer ve Filharmonii Hradec Králové, při kterém proběhlo předání cen FAMOS pro nejlepší fakultní učitele a učitelky,

FOTO: JAN DRAŠNAR

a koncert studujících PdF UHK za doprovodu Filharmonie HK. •

HIT kariéry se zúčastnilo přes čtyřicet firem

Fakultu informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK) v úterý 7. března 2023 zaplnily stánky více než čtyřiceti firem v rámci 15. ročníku Veletřhu pracovních příležitostí HIT kariéra. •

FOTO: JAN DRAŠNAR

Východočeské univerzity se opět utkaly v esportu

Univerzitní esportové týmy už potřetí společně změřily své síly ve virtuálním prostředí oblíbených počítačových her, a to v pátek 10. března 2023. Celodenní derby, které tentokrát hostila aula Univerzity Pardubice, bylo možné sledovat naživo i online. Naši esportáři se za UHK rvali do poslední chvíle, nakonec však pohár z esport derby putoval na UPCE. •

FOTO: MICHAL KRÁL

Březnové návštěvy zaměřily na FIM UHK z Malajsie, Thajska a Tchaj-wanu

Březen letního semestru byl velmi rušným měsícem. Zaměstnanci a zaměstnankyně FIM UHK měli tu čest, že mohli přivítat hned několik zahraničních návštěv v rámci programu Erasmus+ Mezinárodní kreditové mobility (Erasmus+ ICM). •

FOTO: ZUZANA DOSTÁLOVÁ

Krajské kolo Biologické olympiády opět na PřF UHK

Na Přírodovědecké fakultě Univerzity Hradec Králové se dne 24. 3. uskutečnilo krajské kolo Biologické olympiády kategorie A, které je určeno pro studující 3. a 4. ročníků středních škol. •

FOTO: LENKA MANNOVÁ

Lyžařské kurzy v roce 2023

Katedra tělesné výchovy a sportu uspořádala pro své studující lyžařské kurzy. Běžecská část se uskutečnila již tradičně v Krkonoších na Benecku. Co tradiční nebylo, byl přesun kvůli nedostatku sněhu z lednového termínu na březnový. Sjezdová část proběhla v Rakousku v Tyrolských Alpách v okolí města Lienz. •

FOTO: DITA CULKOVÁ

Na půdě PřF UHK proběhlo krajské kolo Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež

Na půdě PřF UHK proběhlo krajské kolo Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež, kterého se zúčastnilo 42 žaček, žáků a studujících s více než třemi desítkami projektů, jež v průběhu dopoledne hodnotila komise složená z odborníků všech fakult Univerzity Hradec Králové. Vyhlášení soutěže se zúčastnili zástupkyně a zástupci UHK, kteří předali ocenění autorům a autorkám vítězných projektů. •

FOTO: TEREZA VANÍČKOVÁ

Exkurze do Věznice Pardubice

Ve čtvrtek 2. 3. 2023 uspořádal Ústav sociálních studií PdF UHK pro akademické pracovníky, pracovníce a studující učitelství exkurzi do Věznice Pardubice.

Z pedagogického pohledu účastníky a účastnice zajímaly především tři oblasti. Tou první byly kazuistiky vězňů, příčiny jejich negativních životních cest, jejich rodinné zázemí a negativní vlivy prostředí, které na ně v životě působilo. Druhou oblastí byly reedukační, resocializační a terapeutické programy, jež si kladou za cíl možnou nápravu vězňů. A konečně třetí oblastí

FOTO: HELENA MALÍŘOVÁ

byly možnosti vzdělávání vězňů jak formou krátkodobých školení, tak i eventuální získání výučního listu. Celá akce také přispěla k dalšímu prohloubení spolupráce mezi ÚSS PdF UHK a Vězeňskou službou. •

„PETR KMOŠEK“

Ve dnech 20. 3.–21. 4. 2024 probíhala v Galerii T úspěšná výstava obrazů s názvem „PETR KMOŠEK“. Šlo o autorskou výstavu docenta Petra Kmoška prezentující 21 figurálních a krajinářských děl, situačních kompozic, námětů inspirovaných životem, literaturou a poezií. Autor nabídl veřejnosti průřez své tvorby a díla z posledního období, kdy se věnuje převážně olejomalbě. •

FOTO: GALERIE T

Zemřel doc. PhDr. Jan Horák

Jan Horák učil na Pedagogickém institutu v Pardubicích a po jeho zrušení na Katedře českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty v Hradci Králové. Zahájil vědeckou aspiranturu na pražské Pedagogické fakultě UK v oboru Teorie vyučování českému jazyku. Tuto aspiranturu však nemohl z politických důvodů dokončit. V červenci 1972 dosáhl v rigorózním řízení doktorátu filozofie (PhDr.).

FOTO: ARCHIV UHK

Po nuceném odchodu z hradecké PF učil J. Horák na zvláštní škole v Jaroměři, od roku 1978 na Střední průmyslové škole v Dobrušce. Společně s Oldřichem Uličným připravil monografii *Prostor pro jazyk a styl* (1987), jako spoluautor však nesměl být uveden. Podílel

se také na přípravě slovníku pedagogické terminologie.

V roce 1990 byl rehabilitován a od února 1990 působil opět na Katedře českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty v Hradci

Králové: vědecky se orientoval na současný český jazyk, zejména syntax. V letech 1993–96 byl proděkanem pro humanitní obory. V květnu 1993 se habilitoval na královéhradecké Vysoké škole pedagogické obhajobou práce *Vybrané problémy české vnitřní interpunkce včetně a souvětné*. Své zkušenosti z výuky na všech

typech škol uplatnil při přípravě osnov Obecná škola a Občanská škola pro předmět český jazyk a literatura, lektoroval učebnice češtiny pro 6.–9. ročník.

Docent Jan Horák zemřel 13. března 2023. •

Duben

Šestý ročník hokejového derby východočeských univerzit ovládla opět UHK

V prvním dubnovém týdnu se konal v pořadí již šestý ročník hokejového derby východočeských univerzit, který ovládla Univerzita Hradec Králové (UHK). Nad výběrem hráčů týmu Riders Univerzity Pardubice (UPCE) zvítězila s vysokým skóre 7:2. Celkový stav vzájemných derby je tak po dubnovém utkání v královéhradecké ČPP aréně aktuálně 5:1 pro Univerzitu Hradec Králové. •

FOTO: JAN DRAŠNAR

Katedra chemie PŘF UHK podporuje mladé talenty

Nejmladší nadějní chemici a chemičky z celého kraje změřili své síly v krajských kolech 59. ročníku Chemické olympiády v laboratorních PŘF UHK.

Chemická olympiáda je předmětová soutěž pro žáky a žákyně základních a středních škol vyhlášená MŠMT a v Královéhradeckém kraji organizovaná Královéhradeckým krajským institutem pro vzdělávání a inovace ve spolupráci s Katedrou chemie PŘF UHK, která tradičně poskytuje zázemí pro realizaci okresního kola kategorie D a krajských kol kategorií D a C. •

FOTO: LENKA MANNOVÁ

Univerzitní sportovní odpoledne opět rozhýbalo celý kampus Na Soutoku

Ještě před zápočtovým týdnem se v kampusu Na Soutoku konalo Univerzitní sportovní odpoledne a Akademik run pro studující a zaměstnance a zaměstnankyně UHK. Očekávaná akce odstartovala rektorským volnem a nabídla hned několik tradičních i netradičních sportovních aktivit. Vrcholem odpoledne byl Akademik run – fakultní souboj o pohár rektora, v němž společně vyběhlo 453 běžců a běžkyň pro dobrou věc! Výtěžek ze startovného totiž pomohl splnit sen sportovcům a sportovkyním z Českého svazu mentálně postižených

sportovců, kteří sháněli finanční prostředky pro účast na Virtus Global Game 2023. •

FOTO: JAN DRAŠNAR

Květen

Elixír do škol na PŘF UHK

V květnu se Přírodovědecká fakulta UHK stala dějištěm devátého ročníku konference Elixír do škol. Tato událost přilákala 220 učitelů a učitelek z celé České republiky a nabídla bohatý program zaměřený na moderní pedagogické metody a inovace ve vzdělávání.

Projekt Elixír do škol si klade za cíl podporovat výuku technických a přírodovědných předmětů na základních a středních školách a nabízet vyučujícím příležitosti pro rozvoj jejich dovedností a znalostí. •

FOTO: LENKA MANNOVÁ

Konference České, slovenské a československé dějiny zaznamenala již 18. ročník

Na Filozofické fakultě UHK patří začátek letního zkouškového období nejen termínům zápočtů a zkoušek, ale tou dobou již tradičně probíhá doktorandská konference České, slovenské a československé dějiny pořádaná Historickým ústavem FF UHK. Konference se konala ve dnech 9. a 10. května a představilo se na ní celkem 26 doktorandek a doktorandů z České i Slovenské republiky. •

FOTO: DOMINIK ŠÍPOŠ

Červen

UHK na Rock for People

UHK měla v červnu příležitost být součástí největšího multižánrového hudebního festivalu Rock for people. Návštěvníkům jsme v naší chill-out zóně poskytovali informace o studiu, díky brýlím simulujícím opilost si mohli vyzkoušet vliv alkoholu a omamných látek na vidění a celkovou koordinaci těla, nebo si mohli odpočinout u šachové partie s přáteli. UHK také poskytla jazykové ambasadory z řad studujících pro potřeby zahraničních návštěvníků a spolupracovala i na analytice dat z cashless systémů. •

FOTO: TEREZA MAKOVSKÁ

Červnové zahájení 52. ročníku celostátního finále Dějepisné olympiády

V neděli 11. 6. 2023 byl v aule Objektu společné výuky slavnostně zahájen 52. ročník celostátního finále Dějepisné olympiády, jejímž pořadatelem je Katedra pomocných věd historických a archivnictví Filozofické fakulty UHK. Na padesátku žáků a žákyň ZŠ i SŠ čekaly čtyři dny v Hradci Králové plné aktivit jako například testy, představení vlastních badatelských témat, přednášky odborníků a exkurze po městě či návštěva Institutu paměti národa v Pardubicích. Tématem olympiády bylo „ČSR v rozděleném světě 1945–1989“, které účastníci finále zpracovali pomocí rozhovorů s pamětníky té doby. •

FOTO: TOMÁŠ VODÍČKA

Kurz mořských a přímořských sportů aneb POHA v Chorvatsku

Již tradiční FIMácká POHA (volitelný předmět Pohybová aktivita – kurz vodních a přímořských sportů) proběhla v půlce června. Akce se každoročně účastní i velká skupina zahraničních studujících. Mezinárodní posádku tvořilo nejen Česko, ale i Tchaj-wan, Korea, Japonsko a Thajsko. •

FOTO: ARCHIV KATEDRY
REKREOLOGIE A CESTOVNÍHO RUCHU

Tentokrát do vysokoškolských lavic usedli školáčky ze Zbečnicku

Každoročně děkan Fakulty informatiky a managementu UHK (FIM UHK) Josef Hynek navštíví malotřídní školu v Královéhradeckém nebo Pardubickém kraji a uvítá prvňáčky. Následně pak na oplátku žáky a žákyně pozve na FIM UHK, kde je provede kampaňem a s kolegy pro děti připraví pestrý program. •

FOTO: MARTIN PETROVICKÝ

Červenec

V rámci projektu COST se na FIM UHK uskutečnil pracovní workshop, na kterém se sešli členové týmu ze čtyř zemí světa

Fakulta informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK) hostila v úterý 11. července 2023 workshop pracovní skupiny 5 v rámci projektu COST (CA19102) *Language in the Human-Machine Era*. •

FOTO: ZUZANA DOSTÁLOVÁ

Srpen

Účastníci příměstského tábora si dosyta užili esportovou učebnu

Předposlední srpnový týden patřil opět příměstskému táboru, tentokrát s podtitulem „Hráči FIM23“. Tábora se účastnilo 19 dětí z 2. stupně základních škol. Pozornost byla zaměřena hlavně na esportovou učebnu, 3D tisk a téma „chytré domácnosti“. •

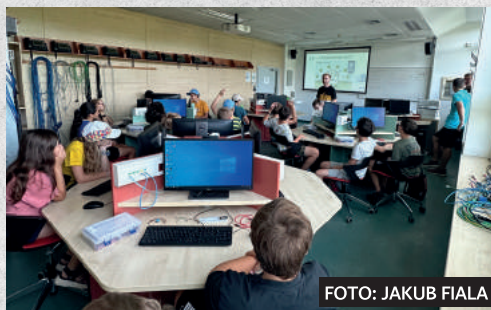

FOTO: JAKUB FIALA

Září

Studentský festival Sešlost

Nový akademický rok na UHK odstartoval již třetí celodenní festival Sešlost, pořádaný univerzitními spolky. Ranní a dopolední program probíhal v kampusu Na Soutoku, ale i v budově Filozofické fakulty UHK formou snídaně se studentskými spolky. Odpolední program vyplnily odborné přednášky neziskových a kulturních institucí, diskuze s absolventy či workshopy zaměřené na udržitelnost. Večer začala ta pravá zábava v podobě slam poetry a letního kina na Art stage nebo hudebních koncertů kapel

FOTO: TEREZA MAKOVSKÁ

Serge X, themayrevolution a Malone na náměstí Václava Havla. •

Konference Tři staletí v srdci Evropy

7. ročník mezinárodní doktorandské konference pořádané doktorandkami a doktorandy Katedry pomocných věd historických a archivnictví a Historického ústavu FF UHK se uskutečnil v termínu 13.–14. září. Stejně jako v předchozích ročnících, tak i letos si konference kladla za cíl umožnit setkání a následná konferenční vystoupení historikům, archivářům a studujícím příbuzných oborů, jejichž témata spadají do období 16.–18. století a přinášejí nové poznatky o nejrůznějších tématech a oblastech dějin „v srdci Evropy“. •

FOTO: BARBORA BORŮVKOVÁ

Prvňáčky v Tisové přivítal děkan FIM UHK Josef Hynek

Nebyl by to Josef Hynek, děkan Fakulty informatiky a managementu UHK (FIM UHK), kdyby začátkem září nenavštívil malotřídní školu v okolí. A tak i v září 2023, již po dvanácté, zamířil profesor Hynek pozdravit prvňáčky malotřídky v jejich první školní den. Tentokrát zavítal do ZŠ a MŠ Tisová. •

FOTO: ARCHIV JOSEFA HYNKA

Studentská archeologická konference: Postcovidová konference aneb čemu jsme se věnovali během lockdownu

Po covidové odmlce se na půdě Filozofické fakulty UHK podařilo uspořádat 6. ročník Studentské archeologické konference, kterou tradičně pořádají studující z Katedry archeologie FF UHK ve spolupráci se Studentským klubem archeologie. Jednodenní konference konaná 5. září 2023 zahrnovala rozmanité příspěvky napříč různými obdobími archeologie, experimenty v archeologii i historická témata od 12 příspěvovatelů a 2 postery. •

FOTO: MARKÉTA FÁBOVÁ

Říjen

Proběhlo setkání nové Mezinárodní poradní komise UHK

Mezinárodní poradní komise (MPK) vznikla jako součást projektu HR Award (European certification of quality of human resources procedure – HRS4R – Human Resources Strategy for Research), do kterého UHK vstoupila v lednu 2020.

V pondělí 30. 10. 2023 proběhlo druhé online setkání členů nové Mezinárodní poradní komise Univerzity Hradec Králové (*International Advisory Board of the University of Hradec Králové – IAB*) s vedením univerzity. Komise se skládá z pěti významných a uznávaných odborníků z univerzit z celého světa. Jejich hlavním

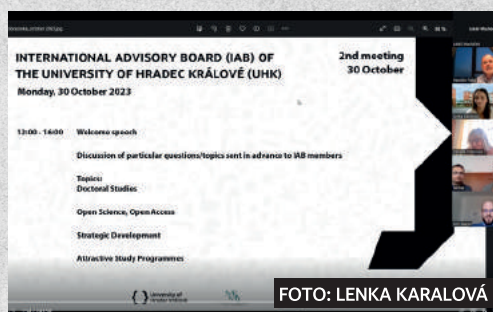

FOTO: LENKA KARALOVÁ

úkolem je sdílet zkušenosti a navrhnout možnosti dalšího rozvoje UHK. MPK je poradním orgánem rektora Univerzity Hradec Králové. •

1. Víkendová škola AI na PřF UHK

6. a 7. října 2023 hostila Přírodovědecká fakulta UHK první Víkendovou školu AI. Akce se zaměřila na podporu využití umělé inteligence ve vzdělávání, nabídla učitelům a studentům přednášky o AI, diskuze o etických aspektech a interaktivní workshopy. •

FOTO: ARCHIV KKIV

Listopad

Profesor Tomáš Petráček obdržel medaili města

Město Hradec Králové k výročí založení samostatného československého státu ocenilo osm významných osobností z oblasti kultury, vědy, veřejného života a sportu. Jednou z oceněných osobností byl i profesor Tomáš Petráček z Katedry kulturních a náboženských studií PdF UHK. •

Nový vědomostní kvíz pro studující, zaměstnance a zaměstnankyně UHK

Začátkem listopadu jsme odstartovali pravidelnou vědomostní soutěž pro studující, zaměstnance a zaměstnankyně UHK. Kvíz UHK je týmová soutěž konaná jednou za semestr v prostorách Kampus Bufetu UHK zaměřená na široké spektrum témat spojených s univerzitou. Hned na prvním kvízu jsme naplnili maximální kapacitu bufetu a na vítěze čekaly hodnotné ceny v podobě univerzitního merche. •

O účast na Logické olympiádě je rok od roku stále větší zájem. Krajské kolo přivítalo nadané studující z celého regionu

Pátek 3. listopadu 2023 na Fakultě informatiky a managementu UHK patřil 16. ročníku Logické olympiády. Největší aulu fakulty na tři etapy zaplnili matematictí nadšenci připravení roztočit své mozkové závity a zasoutěžit si o postup do celostátního finále. Do letošního ročníku se přihlásilo 101 296 žáků z 3 986 škol. •

Volejbalový turnaj O pohár rektora UHK získala „Nemluvňata“

V pátek 24. 11. 2023 se navázalo na předpandemickou tradici a znovu se odehrál oblíbený volejbalový turnaj O pohár rektora UHK, kterého se zúčastnilo 10 týmů složených ze studujících, zaměstnanců a zaměstnankyň UHK. Finále nabídlo dechberoucí volejbalový zážitek nejenom pro hráče a hráčky, ale i pro diváky a diváčky. Ve vyrovnaném utkání nakonec zvítězila 2:1 na sety Nemluvňata (FIM UHK) proti Mašinám (PdF UHK), třetí místo získal tým Teachers UHK (FIM UHK). •

Týden humanitních věd na Filozofické fakultě UHK

Filozofická fakulta UHK se v roce 2023 poprvé zúčastnila Týdne humanitních věd, který nesl téma Blízko baroka. V rámci tohoto listopadového týdne se slavil Světový den filozofie UNESCO a studující, akademici i široká veřejnost měli možnost prozkoumat skryté oblasti historie a kultury. •

Mistryně v paměťovém sportu na Univerzitě Hradec Králové

V listopadu podruhé zavítala na Univerzitu Hradec Králové, konkrétně na Filozofickou fakultu UHK, mistryně v paměťovém sportu Michaela Karsten. I tentokrát s posluchači a posluchačkami rozebrala paměťové techniky, a to například jakým způsobem si učitel může během chvilky zapamatovat jména všech svých studentů a studentek. •

Prosinec

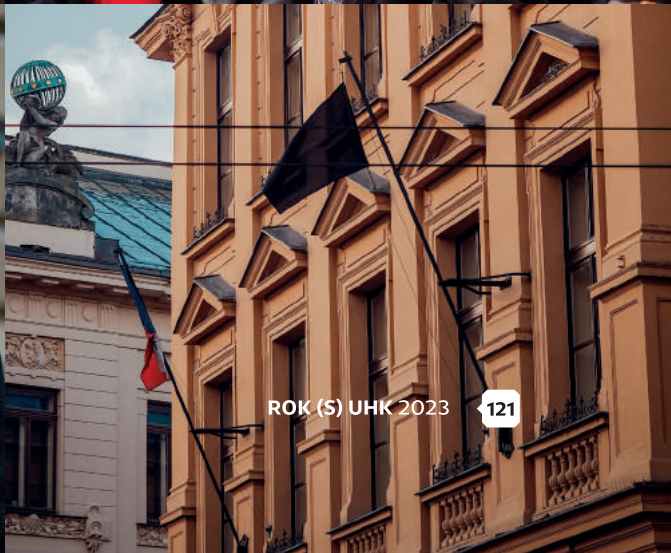
ROK (S) UHK VE ZKRATCE

22. prosince 2023

Pietní setkání před Filozofickou fakultou UHK

„Se zděšením a zármutkem jsme sledovali bezprecedentní a odsouzeníhodný útok na členy a členky české akademické obce, a to na půdě FF UK v Praze. V myšlenkách jsme s rodinnými příslušníky a blízkými obětí. Rány na těle a duších všech dotčených, stejně jako na duši českých univerzit, se budou hojit velmi dlouho a dost možná k jejich úplnému zahojení nikdy nedojde. I proto stojíme pevně vedle Univerzity Karlovy,“

Kamil Kuča, rektor UHK

ROK (S) UHK 2023

121

Adventní koncert UHK

V pondělí 4. prosince 2023 proběhl přímo ve foyer budovy A již tradiční adventní koncert v rámci cyklu UHK Hradci, kde vystoupil Smíšený sbor UHK, Komorní orchestr UHK a smíšený pěvecký sbor Kácov z Nového Města nad Metují. Milá slova na úvod koncertu pronesla primátorka města Hradce Králové Pavlína Springerová a rektor UHK Kamil Kuča. ●

FOTO: TEREZA MAKOVSKÁ

V rámci společenského večera FIM UHK byla zvolena také Učitelka roku 2023. Oceněna byla Dagmar Hrušová

Po tříleté pauze zapříčiněné pandemií koronaviru proběhl na FIM UHK tradiční vánoční večírek, kde vystoupila čtveřice violoncellistů CELLO REPUBLIC. Slavnostní večer otevřel svojí řečí děkan fakulty Josef Hynek, který hned v úvodu vyhlásil Dagmar Hrušovou z Katedry rekreologie a cestovního ruchu FIM UHK Učitelkou roku 2023 a předal jí putovní pohár. Současně byl oceněn i technologicko-hospodářský pracovník Karel Šrámek za svůj přínos na pozici vedoucího Institutu moderních informačních technologií. Následně se zaplněnou aulou rozezněla violoncella. Báječní CELLO REPUBLIC si pro své posluchače připravili sérii známých melodií. Součástí večera

byla i dobročinná sbírka na dětskou kliniku při Fakultní nemocnici Hradec Králové, v níž se vybralo rekordních 28 210 Kč. ●

FOTO: JAN DRAŠNAR

Vyhlášení Studentských výročních cen Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové

Již tradičně v období adventu se zaměstnanci, zaměstnankyně a studující z Pedagogické fakulty UHK sešli při slavnostním večeru, který proběhl dne 6. prosince 2023 v Klicperově divadle – Studiu Beseda. Během slavnostního večera ocenila proděkanka pro vědu, výzkum a umění Nella Mlsová celkem 6 studentů a studentek za mimořádné studijní výsledky a příkladnou reprezentaci Pedagogické fakulty.

Po slavnostním předávání cen, ve druhé polovině večera, měli diváci možnost zhlédnout

dramatické představení *Hana* – podle bestselleru Aleny Mornštajnové. ●

FOTO: JAN DRAŠNAR

Jasmína a Pavel Houdkovi v aule Univerzity Hradec Králové

Do auly Univerzity Hradec Králové dorazili v prosinci Jasmína a Pavel Houdkovi – lídři Moderní sebeobrany. Na přednášce mluvili například o tom, jak má člověk použít hlas jako zbraň, jak si hájit osobní hranice, jak se za sebe slovně postavit, nebo o tom, jak přemýšlí hulvát, manipulátor či agresor. •

FOTO: MICHAELA ŠKERÍKOVÁ

Vernisáž výstavy Život je teď

Adventní čas v univerzitní Galerii T patřil vernisáži unikátní výstavy v rámci cyklu Život je teď. Vedle UHK se na ní podíleli zejména představitelé Domova pro seniory ze Dvora Králové nad Labem, jehož klienti a klientky posloužili jako modelové a modelky této mimořádné charitativní iniciativy, která má kořeny u projektu „Ježíškova vnoučata“ Českého rozhlasu. •

FOTO: TEREZA MAKOVSKÁ

Centrum uměleckých aktivit

Hradec Králové

TOMKOVA 139/22 500 03

Dáme impuls
vaší tvorbě!

Královéhradecký
kraj

centrum
uměleckých
aktivit

Rok (s) UHK 2023

vydáno v dubnu 2024

Zapsán do evidence periodického tisku pod číslem MK E 15365.

Elektronické vydání a archiv starších čísel: <https://www.uhk.cz/cs/univerzita-hradec-kralove/uhk/media-a-pr/zpravodaj-a-dalsi-periodika>.

Příspěvky do redakce zasílejte elektronickou formou na adresu: zpravodaj@uhk.cz.

Magazín Rok (s) UHK vychází v tištěné podobě jednou ročně, Univerzita Hradec Králové jej doplňuje pravidelným elektronickým newsletterem, k jehož odběru se lze přihlásit na webu univerzity www.uhk.cz.

Uzávěrka dalšího čísla je 25. listopadu 2024.

Redakční rada: Mgr. Jakub Novák, MPA (šéfredaktor), Mgr. Žaneta Kánská, Mgr. Zuzana Dostálová, Bc. Tomáš Vodička, Bc. Karolína Čížková, Lenka Mannová, Bc. Tereza Makovská, Mgr. Tereza Vaníčková, Mgr. Matyáš Strnad, Jan Spurný.

Jazyková korektura: Bc. Petra Kamlachová.

Redakční rada si vyhrazuje právo na krácení a úpravu příspěvků.

Fotografie na obálce: Jan Drašnar, Tereza Makovská.

Grafika a sazba: Ing. Martin Werner.

Tisk: Tiskárna Brázda.

Náklad: 800 ks.

FF UK

21. prosince 2023

www.uhk.cz

www.mojeuhk.cz

Univerzita Hradec Králové

na

